
PAMĚTKY

A

HISTORICKÉ
PROSTŘEDÍ

ČESKÁ

CENA

2017

NOMINAČNÍ VEČER

ZA

ARCHITEKTURU

neformální večer ve znamení architektury

představení mezinárodní odborné poroty

odhalení nominací na Českou cenu za architekturu 2017

VSTUP VOLNÝ!

Pro bližší informace sledujte:

www.ceskacenzaarchitekturu.cz

www.facebook.com/CeskaCenaZaArchitekturu

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

téma prvního letošního Bulletinu se dotýká našeho vztahu k historickému dědictví, k architektonickým památkám. Téma někdy nepřesně a nesmyslně zužované na spor mezi developery, architekty a památkáři. Berme tedy texty obsažené v tomto Bulletinu třeba jako impuls k hlubšímu ptaní se po naší kulturnosti, spočívající i ve schopnosti reflektovat a vážít si hodnot, které jsme zdědili po předchozích generacích. Ať už nás od nich dělí staletí nebo třeba jen pár desetiletí.

Nový památkový zákon, který by měl nahradit zákon z roku 1987, jenž do dnešní doby prošel již více než dvaceti novelami, se připravuje už několik let. Děje se tak za velké pozornosti nejen odborné veřejnosti. Česká komora architektů se k tomuto zákonu vyjadřovala i z pozice připomínkového místa, v únoru loňského roku k tématu legislativy v památkové péči uspořádala Komora konferenci v Poslanecké sněmovně. Shrnutí principů nového památkového zákona naleznete ve vyjádření Ministerstva kultury na straně 46, jehož autory jsou M. Zídek a J. Vajčner.

Česká komora architektů nesleduje pouze vlastní přípravu nového památkového zákona, ale považujeme za důležité být aktivní ve významných kauzách, ve kterých se formulují principy našeho přístupu k architektonickému dědictví, bez ohledu na dobu, z níž pochází. Komora se tak vyjadřovala k zamýšlenému potvrzení otáčivého hledišť v zahradě krumlovského zámku, ale i k ochraně výjimečných staveb vzniklých v průběhu dvacátého století – více se dozvíte v článku Z. Hoškové na straně 49. Na straně 63 si pak můžete přečíst výsledky ankety, ve které redakce oslovila respondenty s otázkou, zda je u nás ochrana památek dostatečná – i v jejich odpovědích se opětovně vrací téma ochrany památek dvacátého století.

V tomto Bulletinu se také dočtete o dvou velmi významných tématech s památkovou péčí souvisejících: o ochraně panoramatu měst a vizuálním smogu. Zásahy do panoramatu našich měst jsou dlouhodobě předmětem polemik, aktuálně přinášíme k tomuto tématu kauzu olomoucké Šantovka Tower. M. Mertová, D. Helcel, T. Pejpek ve svém článku na straně 54 poukazují v této souvislosti na zásadní význam politické zodpovědnosti – je dobré si to připomínat nejen s blízkými se komunálními nebo parlamentními volbami.

Degradace veřejných prostranství vizuálním smogem a nutnost regulace veřejné reklamy téma ochrany památek přesahuje. Na co všechno jsme si už zvykli, si plně uvědomíme například při studiu fotografií i třeba jen z doby před třiceti lety – tehdy by mě ani nenapadlo, že mi jednou podoba čerstvě vybudovaného nákupního centra u stanice metra Háje bude připadat ve srovnání s jeho aktuálním dnešním stavem přesyceným reklamami všeho druhu docela uklidňující. O tématu vizuálního smogu a regulaci reklamy se můžete dočíst na straně 57 v rozhovoru M. Pražanové s grafičkou V. R. Novákovou, která je autorkou výzvy Brno bez vizuálního smogu.

Nečekaně nás zase dostihla naše nedávná minulost: okresní národní výbory před rokem 1988 neoprávněně zapsaly do seznamu památek téměř třicet tisíc nemovitostí – formálně měly právo zápisu jen krajské národní výbory. Nyní začínají přibývat žádosti o jejich vyškrtnutí ze seznamu. O tom, jak závažný problém to představuje, se dočtete v textu K. Ciešlara na straně 51.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, na závěr bych vás rád ještě upozornil na dvě akce, které jsou před námi: 22. dubna se bude na Fakultě architektury ČVUT v Praze konat valná hromada České komory architektů a v červnu se uskuteční Nominační večer České ceny za architekturu 2017.

Ivan Plicka
předseda ČKA

- 1 Úvodník (Plicka)
- 2-3 Obsah
- 4 Kontakty na Kancelář ČKA

AKTUALITY

- 6 Česká cena za architekturu vstupuje do 2. ročníku (Hošková)
- 8 Rok 2016 přinesl nejvíce architektonických soutěží v historii (Hošková)

- 12 Pět staveb ve finále Mies van der Rohe Award 2017 (Hošková)

- 14 Česká cena za architekturu 2016 v Galerii architektury Brno (Hošková)
- 14 Společné zasedání orgánů ČKA (Hošková)

- 15 ČKA již potřetí hostila setkání visehradských komor (Michalová)
- 16 Zpráva sekretáře o činnosti pracovních skupin ČKA (Špačková)
- 16 Konference Městský architekt (Hošková)
- 17 OTTA: Kritika architektury (Pražanová)
- 18 OTTA: Architektura a společenské vědy (Lešek)
- 19 OTTA: Rekapitulace architektonických soutěží 2016 (Lešek)
- 20 Nabídněte stáž pro mladé
- 20 Smlouva o spolupráci v oblasti památek
- 20 Dotační výzvy MŽP – územní studie krajiny
- 21 Vznikl katalog městských částí Prahy
- 21 Cena Klubu Za starou Prahu za rok 2016
- 22 Young Architect Award 2017

SERVIS

- 24 Akce a záštity (Pražanová)
- 30 Nové knihy (Pražanová, Klíma)
- 32 Současné pojištění fyzické a právnické osoby a zákoník práce (Poláčková)

LEGISLATIVA

- 34 Nové zákony a předpisy
- 35 Otázky a odpovědi (Faltusová)

VALNÁ HROMADA

- 37 Program valné hromady ČKA 2017
- 38 Výrok auditora k účetní závěrce
- 40 Ekonomická situace ČKA v roce 2016
- 41 Hospodářské výsledky ČKA v roce 2016

SOUTĚŽE

- 75 Výsledky soutěží
- 87 Probíhající soutěže
- 88 Připravované soutěže

TÉMA PAMÁTKY A HISTORICKÉ PROSTŘEDÍ

- 46 Principy nového zákona
o ochraně památkového fondu
(Zidek, Vajčner)
- 48 Předpisy v oblasti památkové
ochrany
- 49 Úloha ČKA při ochraně památek
(Hošková)
- 51 Památky nejen zapsané
(Ciešlar)

- 63 Anketa: Ochrana památek
v České republice (Bečková,
Beran, Burian, Cikán, Gírsa,
Kordovská, Krusová, Mertová
a Überall, Pleskot, Rak,
Steinbachová, Šépka, Švácha,
Vodák, Zikmund-Lender)

- 54 Šantovka Tower a boj
o panorama Olomouce (Mertová,
Helcel, Pejpek)
- 57 Architektura by vizuálnímu
smogu ustupovat neměla –
rozhovor s Veronikou
R. Novákovou (Pražanová)

- 70 Činnost komise pro ochranu
památek 20. století (Beneš,
Ševčík)

- 60 Venkovní reklama a její
regulace v Praze (Kuldová,
Melková)

oficiální čtvrtletník autorizovaných architektů ČR

číslo 1/2017, ročník 24

Datum expedice

13. 4. 2017

Náklad

4600 ks

Registrace

MK ČR E 11062

ISSN

1804-2066

Vydavatel

Česká komora architektů
Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
+420 273 167 480
www.cka.cz

Redakce

Mgr. Zuzana Hošková
šéfredaktorka
PhDr. Markéta Pražanová
redaktorka
Mgr. Iveta Königsmarková
produkce
Martina Benová
inzerce

Redakční rada

Ing. arch. Ondřej Beneš, Ph.D.
Ing. arch. Miroslav Holubec
Ing. arch. Lucie Chytilová
doc. Ing. arch. Radek Kolařík
Ing. arch. Ivan Plicka
Ing. arch. Marie Špačková

Jazyková korektura

Mgr. Josef Šebek, Ph.D.

Grafický design

studio Jakub Straka

Tisk

Triangl, a. s.

Distribuce

Bulletin ČKA je bezplatně rozeslán všem architektům autorizovaným ČKA a investičním odborům magistrátů a větších měst.

Uzávěrka příštího čísla

15. 5. 2017

Upozornění

U inzerce a podepsaných článků se redakce nemusí ztotožňovat s obsahem. Pokud není uvedeno jinak, obrázky pocházejí z archivu autorů textů.

PDF Bulletinu ČKA je ke stažení na
www.cka.cz.

PRAHA

Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
T +420 273 167 480
cka@cka.cz

úřední hodiny

po–čt 8–16 h
út 8–17 h
pá 8–15 h

pověřena řízením Kanceláře ČKA, sekretář Komory

Ing. arch. Marie Špačková
M +420 727 812 736
marie.spackova@cka.cz

šéfredaktorka Bulletinu ČKA, tisková mluvčí

Mgr. Zuzana Hošková
M +420 608 976 925
zuzana.hoskova@cka.cz

členské příspěvky, účetnictví

Lenka Dytrychová
T +420 257 532 430
lenka.dytrychova@cka.cz

právní servis

Mgr. Eva Faltusová
Mgr. Ing. Daniela Rybková
T +420 273 167 481
eva.faltusova@cka.cz
daniela.rybkova@cka.cz

informace a přihlášky

k autorizaci, správa databáze členů,
sekretář dozorčí rady
a autorizační rady ČKA
Milena Ondráková
T +420 273 167 483
M +420 608 976 912
milena.ondrakova@cka.cz

sekretář Stavovského soudu ČKA

Radka Kasalová
T +420 257 532 430
radka.kasalova@cka.cz

produkce akcí ČKA, marketing,

redaktorka webových stránek
Mgr. Iveta Königsmarková
T +420 273 167 484
M +420 702 035 234
iveta.konigsmarkova@cka.cz

projektový manažer České ceny za architekturu, zahraniční aktivity

Ing. Tereza Michalová
M +420 731 508 028
tereza.michalova@cka.cz

office manager

Monika Pohanková
T +420 273 167 486
monika.pohankova@cka.cz

recepce

Renáta Rettová
T +420 273 167 480
renata.rettova@cka.cz

BRNO

Starobrněnská 16/18,
602 00 Brno
T +420 542 211 809

soutěže a veřejné zakázky

Mgr. Tereza Zemanová
tereza.zemanova@cka.cz

celoživotní profesní vzdělávání,

informace a přihlášky k autorizaci
Kateřina Slaná
katerina.slana@cka.cz

Foto: Tereza Michalová

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU VSTUPUJE DO 2. ROČNÍKU

Česká komora architektů vyhlásila dne 18. ledna 2017 2. ročník České ceny za architekturu (ČCA). Držitel hlavní Ceny a její finalisté budou představeni na slavnostním galavečeru, jenž se uskuteční na konci letošního roku. Stejně jako v úspěšném pilotním ročníku se Cena ČKA opře o sedmičlennou mezinárodní porotu, odbornou akademii či celoroční a regionální propagaci architektury. Soutěžní přehlídka je otevřena architektonickým realizacím postaveným na území České republiky za posledních pět let (2012–2016). Přihlašování opět proběhne formou on-line formuláře a není spojeno s žádnými náklady ze strany soutěžících architektů.

Termín pro podávání přihlášek do 21. dubna 2017.

O výsledcích bude rozhodovat mezinárodní odborná porota, která v červnu 2017 do užšího okruhu vybere přibližně 50 nominovaných děl. Z tohoto okruhu porota následně vybere zhruba 5 až 10 prací, kterým bude uděleno čestné označení Finalista ČCA a z nichž porota zvolí držitele hlavní ceny. Uděleny budou také ceny za výjimečný počin, jejichž výběr provádí Akademie a Grémium ČCA. Rozdány budou rovněž mimořádné ceny, jejich laureáty navrhnou partneři ceny.

Cílem Ceny je představit architektonická díla nejen z hlediska jejich estetické a technické kvality, ale především v souvislostech jejich vzniku, vztahu k okolí a společenského přínosu. Hlavním účelem přehlídky je pokrytí co nejširšího spektra prací. I z tohoto důvodu nejsou díla posuzována v rámci jednotlivých kategorií.

Akademie České ceny za architekturu

Jako velmi významný institut se v pilotním ročníku ceny ukázala být Akademie České ceny za architekturu. Ta zahrnuje více než 300 českých architektů, teoretiků či publicistů včetně finalistů České ceny za architekturu 2016. Úloha Akademie spočívá v tom, že kromě děl, jež přihlásí autoři sami, aktivně vyhledává díla dosud nepřihlášená a vyhlášovatele na ně upozorní. Tímto krokem je pokryta maximální šíře domácí architektonické produkce za dané období. V loňském roce akademie vytipovala 163 projektů, jejichž autory Česká komora architektů na doporučení Akademie následně vyzvala k přihlášení do soutěže. Mezi nominovanými projekty, které se z úctyhodného počtu 475 přihlášených děl probjovaly do užšího výběru poroty, jich pak více než polovina pocházela právě z doporučení akademiků. V gesci Akademie jsou rovněž nominace na výjimečný počin v oblasti architektury. Nominací na toto ocenění v loňském ročníku bylo 53, jejich seznam je k dispozici na webu ceny stejně tak jako jmenný seznam akademiků.

Jaká díla se mohou do České ceny za architekturu přihlásit?

Do soutěžní přehlídky mohou v roce 2017 autoři přihlásit svá díla realizovaná na území České republiky za posledních pět let. Jedná se tedy o stavby postavené od ledna 2012 až do prosince 2016. Z přihlášení do soutěže jsou přitom vyloučena ta díla, která se v loňském ročníku dostala do užšího okruhu 63 nominací. Česká komora architektů i nadále pokračuje v bezplatné registraci do soutěže. ČKA si od tohoto kroku slibuje zejména přístup mladých architektů a začínajících atelié-

rů, pro něž by registrační poplatek mohl představovat nemalou překážku při prezentaci jejich děl, a v neposlední řadě také objevení nových kreativních tvůrců. Architekti mohou své realizace vložit do jednoduchého on-line formuláře. Elektronickou evidencí staveb rovněž zanikají další případné náklady soutěžících architektů na tisk panelů apod. Na rok 2017 Česká komora architektů současně chystá regionální akce spojené jak s prezentací finalistů ročníku 2016, tak s budoucími nominovanými díly za rok 2017.

Mezinárodní porota

Matija Bevk (Slovinsko)

Specialista na významné veřejné zakázky a architektonické soutěže. V současné době se připravuje projekt nové čtvrti v pražských Modřanech právě podle urbanisticko-architektonické studie ateliéru Bevk Perović Arhitekti. V roce 2006 získali Cenu pro mladé a začínající architektky Mies van der Rohe Award 2007 za Fakultu matematiky Lublaňské univerzity.
bevkperovic.com

Jiří Oplatek (Švýcarsko/Česká republika)

Patří mezi nejvýznamnější české architektky působící v zahraničí, od roku 1981 žije a pracuje ve švýcarské Basileji. Byl zakládajícím členem Nadace pro podporu československé architektury. Od roku 1990 úzce neformálně spolupracoval s Fakultou architektury VUT v Brně. V současné době je členem Odborné rady Kanceláře architekta města Brna. Mezi jeho nejznámější realizace patří např. Centrum volného času pod dálničním mostem Dreirosen v Basileji (2006).
www.oplatek.ch

Doris Wälchli (Švýcarsko)

V roce 1990 založila architektonickou kancelář B-W-A (Brauen Wälchli Architectes), která má za sebou vítězství ve 24 architektonických soutěžích a více než čtyřicetku realizací, z oceňovaných uveďme např. hospic paliativní péče v Blonay (2011). V současné době je předsedkyní nadace pro kulturu a stavitelství CUB (Fondation Culture du Bâti) a nadace pro architekturu Geisendorf. Architektku v roce 2013 blíže představila Galerie Jaroslava Fragnera.
www.brauenwaelchli.com

Jakub Szczęsny (Polsko)

Architekt a ilustrátor, jehož patrně nejznámější realizací je tzv. Keret House z roku 2012, varšavské útočiště pro spi-

sovatele na cestách. Dům je postaven v uzoučké proluce ve stávající historické zástavbě v centru Varšavy, jejíž šířka se pohybuje mezi pouhými 92 a 152 centimetry! Jedná se o první polské dílo zahrnuté do stálé sbírky oddělení architektury v Muzeu moderního umění v New Yorku.
www.szcz.com.pl

Elco Hoofman (Nizozemsko)

Mezinárodně uznávaný krajinářský architekt, který je zakladatelem studia GROSS.MAX. v Edinburghu. Jeho blízký vztah k umění vyústil v bohatou spolupráci s různými umělci. Za svou tvorbu získal opakovaně ocenění Art for Architecture (Umění pro architekturu) od Královské společnosti umění, řemesel a obchodu (RSA). Zaměřuje se na konzultaci rozvoje rozsáhlých urbanistických celků (poloostrov Zorrotzaurre v Bilbau, letiště Tempelhof v Londýně atd.).
www.grossmax.com

Marianne Loof (Nizozemsko)

Spoluzakladatelka architektonického studia LEVS architecten v Amsterdamu. Od roku 2011 je předsedkyní komise rady města Amsterdamu pro architekturu a urbanismus. Má za sebou řadu realizací, uveďme např. projekt rezidenčního bydlení v centru Amsterdam Square. Českému publiku ji v roce 2007 blíže představil cyklus přednášek Dutch Ladies, který uskutečnila Fakulta architektury ČVUT v Praze.
levs.nl

Lubomír Závodný (Slovensko)

Přední slovenský architekt a porotce soutěží, jehož stavby získávají pravidelně ocenění – v roce 1998 obdržel Cenu Dušana Jurkoviča za budovu Centrály Všeobecné úvěrové banky v Bratislavě (1996), v roce 2000 od slovenského architektonického časopisu získal Cenu ARCH za Pastorační centrum v Bratislavě, o čtyři roky později pak Cenu ARCH za Dům nábytku Atrium v Bratislavě. Sám se stal opakovaně Osobností architektury a stavebnictví.
www.zavodny.sk

Harmonogram ČCA 2017

18. ledna 2017

- Tisková konference – vyhlášení 2. ročníku ČCA 2017
- Otevření přihlášek realizací do ČCA 2017

1. března 2017

- Vernisáž výstavy ČCA 2016, Galerie architektury Brno

2. března – 13. dubna 2017

- Výstava ČCA 2016, Galerie architektury Brno

31. března 2017

- Ukončení přijímání podnětů na přihlášení realizací od Akademie ČCA

21. dubna 2017

- Ukončení přihlášek do ČCA 2017
- Ukončení přijímání nominací na Výjimečný počín od Akademie ČCA

24. dubna – 31. května 2017

- Hlasování mezinárodní poroty o nominovaných projektech ČCA 2017

Červen 2017

- Nominační večer ČCA 2017

27. června 2017

- Architekti na jedné lodi, (A)VOID Floating Gallery

Červen – říjen 2017

- Jednání poroty ČCA 2017 v ČR, výběr finalistů a držitele hlavní ceny ČCA 2017
- Hlasování Akademie ČCA o cenách za Výjimečný počín
- Výběr držitelů mimořádných cen

27. listopadu 2017

- Galavečer ČCA 2017, Játka 78

28. listopadu 2017

- Vernisáž výstavy ČCA 2017, Galerie Jaroslava Fragnera

www.ceskacenaarchitekturu.cz
www.facebook.com/CeskaCenaZa-Architekturu

ROK 2016 PŘINESL NEJVÍCE ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ V HISTORII

Loňský rok by se dal nazvat rokem architektonických soutěží. Bylo jich vyhlášeno nejvíce za posledních 25 let, kdy Česká komora architektů architektonické soutěže monitoruje a uděluje jim doložku regulérnosti potvrzující soulad se Soutěžním řádem ČKA. Vyhlášeno bylo celkem 54 architektonických soutěží. Soutěžily se jak úpravy veřejných prostranství, územní studie a plány, tak nové prostory pro vzdělávací či státní instituce. Mezi investory zakázek realizovaných formou architektonické soutěže byla větší města i malé obce, jeden z krajů nebo např. pražská zoo, muzea či další státní instituce. Přestože je zvyšující se počet soutěží potěšující, s ohledem na celkový nárůst veřejných investic zůstávají architektonické soutěže stále marginální formou zadávání veřejných zakázek. V celkovém objemu vypsaných investic představují stavby, které byly předmětem soutěže o návrh, pouhé jedno procento.

Veřejný sektor sice zvýšil investice do stavebnictví, na soutěže však příliš nevsadil

Tisková zpráva CEEC Research z 20. ledna 2017 uvádí, že za rok 2016 bylo vypsáno 8860 výběrových řízení na dodávky, stavební práce a služby včetně zpracování projektu, jejichž celkové investiční náklady činí 392,2 miliardy korun. Podle České komory architektů bylo v roce 2016 uskutečněno 54 architektonických soutěží s předpokládanými investičními náklady na stavby zhruba 4 miliardy korun. Vyplývá z toho, že architektonické soutěže, které ČKA považuje za nej kvalitnější nástroj k výběru projektanta stavby, jsou využívány pouze na 1 % investic do veřejných zakázek. Kromě nesporných výhod, které architektonické soutěže přinášejí (např. transparentnost celého procesu, výběr z více studií, zapojení veřejnosti a medializace výsledků soutěže) byla studií Dopady architektonické praxe na ekonomiku ČR společnosti EEIP potvrzena také jejich ekonomická rentabilita.

Je zřejmé, že celkový počet investic v hodnotě téměř 400 miliard Kč bude kromě projektové činnosti pro větší stavby, jimž je architektonická soutěž primárně určena, zahrnovat také zakázky, které soutěž o návrh nevyžadují, např. úprava kanalizace, údržba komunikací apod. Avšak i s přihlédnutím k této skutečnosti je evidentní, že architektonické soutěže nejsou v České republice využívány v takové míře, v jaké by měly. Standardním postupem by se architektonická soutěž měla stát zejména u veřejných investic nad 50 milionů korun, což se v praxi bohužel stává velmi zřídka, jak ukazuje např. „vlajková“ investice hlavního města Prahy a Dopravního podniku ve výši 50 miliard korun do nové linky metra D.

Architektonická soutěž je nicméně vhodná i na investičně nižší záměry, jak dokládá např. výtvarná soutěž na pomník Václava Dolejška v Praze s předpokládaným investičním záměrem 2 miliony korun bez DPH. Naopak jedny z nejdražších plánovaných veřejných staveb, na jejichž architektonické řešení proběhla soutěž, jsou rekonstrukce a dostavba budov Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Opletalově ulici v Praze (celkové investiční náklady 180–240 milionů korun bez DPH) či soutěž na řešení expozic, výstavních prostor a návštěvníckého provozu v historické a nové budově Národního muzea (300 milionů korun bez DPH).

Architektonické soutěže a nový zákon o zadávání veřejných zakázek

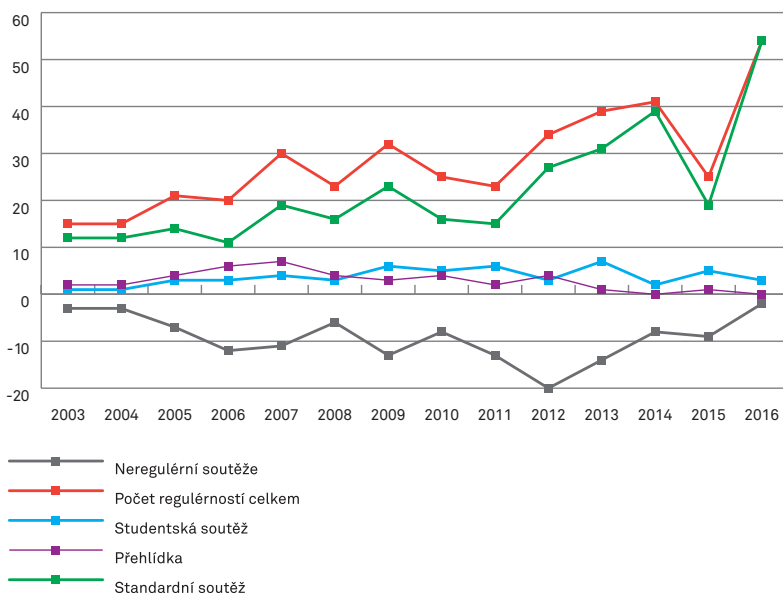
Od října 2016 je v platnosti nový zákon o zadávání veřejných zakázek (ZZVZ).

Počet architektonických soutěží 2010–2016

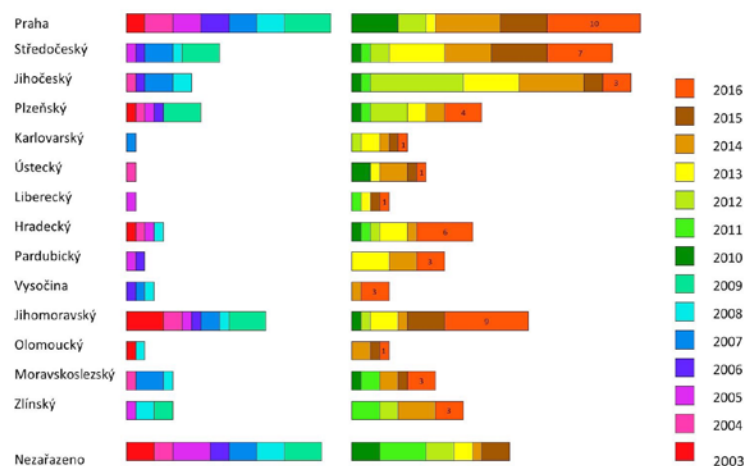
Vyhlášené	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Standardní soutěže	54	19	39	31	27	15	16
Soutěžní přehlídky	0	1	0	1	4	2	4
Studentské soutěže	3	5	2	7	3	6	5
Soutěžní workshop	1	1	0	0	0	0	0
Celkem vyhlášené	58	25	41	39	27	23	25
Ukončené soutěže	41	29	*	*	*	*	*
Realizace soutěží	8	10	*	*	*	*	*

* data nejsou k dispozici

Vývoj počtu soutěží o návrh
Počet regulérních soutěží 2003–2016

Rozvržení architektonických soutěží podle krajů

Česká komora architektů se jako oficiální připomínkové místo účastnila jeho jednání. Komora kvituje opuštění kritéria výběru uchazeče na základě nejnižší nabídkové ceny při zadávání veřejných zakázek ve prospěch kvalitativních kritérií. Na popud ČKA nový zákon obsahuje přesnější popis architektonické soutěže (soutěže o návrh dle ZZVZ), což veřejným zadavatelům jednoznačně pomáhá v pocitu jistoty při pořádání soutěže. Nový předpis navíc výslovně zmiňuje užší soutěž o návrh, která umožňuje vyzvat konkrétní uchazeče, a má proto předpoklad stát se hojně užívanou formou zadávání zakázek při zachování kvalitativních procesů.

Z pohledu ČKA tedy nový zákon přináší řadu zlepšení. Na druhé straně však bohužel stojí problém dotací. Ty vyžadují poměrně krátké lhůty na zpracování dokumentací a často nesmyslně neumožňují proplacení nákladů na odměny v soutěži o návrh. Výsledkem je, že samosprávami tolik vyhledávané dotace výslovně brání pořádání architektonických soutěží v České republice.

K tématu zadávání veřejných zakázek na projektové činnosti Česká komora architektů připravuje na objednávku Ministerstva pro místní rozvoj metodiku. Její součástí budou již dříve zveřejněné kalkulční programy pro stanovení předpokládané hodnoty projektových činností na pozemní a krajinářské stavby, územní plány, regulační plány a územní studie. Jedna z částí připravované metodiky bude věnována také přímo architektonickým soutěžím. Metodika bude obsahovat rovněž vzorové soutěžní podmínky, které jsou již nyní zveřejněny na webu ČKA.

Nejvíce se soutěžily úpravy veřejných prostor

Co se týká zadání architektonických soutěží, nejvíce vyhlášených soutěží v uplynulém roce se věnovalo tematice veřejných prostranství. Doložku regulérnosti ČKA získalo celkem 23 soutěží, jejichž předmětem byly úpravy náměstí, parků, ulic, řešení center měst apod. (např. revitalizace Masarykova náměstí v Mnichově Hradišti, brněnský bark na Moravském náměstí či městská třída ve Žďáru nad Sázavou). Dalším oblíbeným předmětem soutěží byla kulturní zařízení, knihovny či sportovní areály (celkem 11 soutěží – např. Obecní dům v Moravských Bránicích či rozšíření Kongresového centra v Praze), 5 zadání se dále týkalo návrhů územních studií či územních plánů (např. ideový návrh územního plánu Mariánských Lázní). Soutěženo bylo také několik sídel veřejných institucí (např. nová radnice pro Prahu 7 či sídlo Lesů ČR). Proběhly rov-

Sportovní areál Blanice, Vodňany, autoři: Juraj Calaj, spolupráce Vítězslav Danda, Ivan Boroš, Lenka Míková, Kateřina Blahutová, soutěž 2013, realizace 2014. Foto: archiv autorů

Baťův institut ve Zlíně, autoři: City Work, s. r. o. / Juraj Sonlajtner, Jakub Obůrka, Petr Všetečka, Robert Václavík, Karel Menšík, soutěž 2009, realizace 2013. Foto: Aleš Jungmann

Radnice a knihovna v Kardašově Řečici, autoři: Jakub Žiška, Pavel Šmelhaus, soutěž 2013, realizace 2016. Foto: archiv autorů

Obnova Jiráskových sadů v Litoměřicích, autoři: Ateliér zahradní a krajinářské architektury / Zdenek Sendler, Radka Táborová, soutěž 2011, realizace 2015. Foto: archiv Nadace Proměny Karla Komárka

Vstupní budova areálu Punkevních jeskyní v Moravském krasu, autoři: Architektonická kancelář Burian - Křivinka / Aleš Burian, Gustav Křivinka, spolupráce Lukáš Loudíl - statika, Eva Wágnerová - sadové úpravy, Daria Křivinková - interiér; soutěž 2004, realizace 2015. Foto: Filip Šlapal

něž 2 výtvarné soutěže – na již zmiňovaný pomník Václava Dolejška v Praze a v Nepomuku hledali umělecké ztvárnění tématu Jana Nepomuckého.

V roce 2016 poprvé proběhly architektonické soutěže ve všech krajích České republiky. Jedním z investorů byl přímo Liberecký kraj, který vyhlásil architektonickou soutěž o modernizaci krajské nemocnice. Několik českých měst se k soutěžím v loňském roce obrátilo opakovaně – např. v Praze se uskutečnilo celkem 10 soutěží (z toho dvě z nich vyhlásila pražská zoo, která není ve vyhlášení soutěží žádným nováčkem). V Brně proběhlo 5 architektonických soutěží, v Plzni 3, v Kladně, Hradci Králové a Rožnově pod Radhoštěm po dvou soutěžích.

Mezi menší města a malé obce, které se rozhodly realizovat svůj záměr formou architektonické soutěže, patří např. Janské Lázně v Královéhradeckém kraji. Obec se zhruba 800 obyvateli navíc dokazuje, že je možné soutěžit i poměrně drobné zásahy do veřejného prostoru – konkrétně úpravy veřejných toalet a zastávky autobusu (soutěž o multifunkční objekt na náměstí Svobody). Soutěž si vyzkoušely i jihomoravské Žádovice (asi 800 obyvatel, soutěž o revitalizaci centra obce) či městys Lomnice v Jihomoravském kraji (asi 1300 obyvatel, soutěž o revitalizaci náměstí Palackého).

Složení měst, která architektonické soutěže opakovaně pořádají, napovídá, že k soutěžím se ve větší míře vrací města, která disponují pozicí městského architekta. Města a obce odborníka ve svém středu ocení zejména právě při přípravě veřejných zakázek z oblasti stavebnictví. Městský architekt dokáže vytipovat investiční záměry vhodné pro vyhlášení soutěže, pomoci s participací veřejnosti a v neposlední řadě je také mnohdy schopen architektonickou soutěž administrovat.

Na stigmatu soutěží se podílí zejména neinformovanost

Mezi hlavní problémy, s nimiž se Česká komora architektů při prosazování architektonických soutěží potýká, patří malá informovanost, která k soutěžím přidružuje řadu mýtů. Patří mezi ně např. ekonomická náročnost, kterou však nedávno vyvrátila již zmiňovaná studie EEIP. Analýza přímo uvádí: „Pokud chceme dosáhnout vyšší kvality architektury, je třeba začít již u návrhu projektu a u způsobu zadávání jeho zpracování, neboť jen z ekonomického pohledu může kvalitní návrh uspořít výrazné finanční prostředky ve všech fázích přípravy, realizace a životnosti stavby – a obdobně platí i pro oblast územního plánování. Je neoddiskutovatelné, že způsob zadání zpracování návrhu projektu

má vliv na jeho kvalitu.“ Analýza EEIP architektonické soutěže jednoznačně vyzdvihuje a uvádí, že „k dosažení vyšší kvality v oblasti architektury je třeba zvýšit míru využití soutěží o návrh“.

Argumentem proti soutěžím bývá také jejich časová náročnost a složitost celého procesu. Může se zdát, že na svém začátku vyžaduje architektonická soutěž delší čas na přípravu a také důkladné rozmyšlení záměru investora, aby vzniklo kvalitní zadání soutěže – hlavní podklad pro soutěžící architektky. Tato část je nicméně naprosto stejně důležitá a časově náročná i u jiných typů výběrových řízení. Bez důkladně promyšleného záměru nemůže vzniknout kvalitně vypsaná veřejná zakázka. Příklady z praxe dokazují, že čas, který se vloží do přípravy architektonické soutěže, se v následných fázích zkrátí. Ve výsledku tak nemusí k žádnému zdržení vůbec dojít. Názornou ukázkou je architektonická soutěž o sportovní areál Blanice ve Vodňanech, která proběhla v roce 2013 a stavba byla podle vítězného návrhu zkolaudována rok po vyhlášení výsledků soutěže.

Přestože ČKA na svých webových stránkách nabízí dostatek informací k soutěžím (včetně vzorových podmínek soutěží, seznamu proškolených porotců apod.) a většinu zadavatelů zakázek také sama aktivně oslovuje s nabídkou spolupráce, obecná informovanost o architektonických soutěžích je stále poměrně malá. V některých případech mají zadavatelé vůli postupovat formou soutěže s předkládanými návrhy, nicméně ne vždy v souladu se Soutěžním řádem ČKA. I v těchto případech ČKA nabízí vyhlášovatelům konzultace, aby soutěž mohla nakonec proběhnout podle pravidel ČKA, která zajišťují její férovost. Mezi zásadní parametry soutěží patří odborná porota s nadpoloviční účastí nezávislých osob, výše odměn pro soutěžící v závislosti na předpokládaných celkových investičních nákladech, dostatečně dlouhé lhůty na zpracování soutěžního návrhu apod.

Kdo by se nechtěl pochlubit kvalitní architekturou?

Nedostatečná informovanost o soutěžích se podepisuje nejen na jejich řídkém vyhlásování, ale také na nerespektování jejich výsledků a nerealizování oceněných soutěžních návrhů. Architektonické soutěže přitom do našeho veřejného prostoru přinášejí nespornou kvalitu. První ročník České ceny za architekturu 2016 např. prokázal, že díla realizovaná na základě architektonické soutěže mají větší šanci postoupit do užšího výběru mezinárodní poroty. Z celkového počtu přibližně

160 veřejných investic, které jejich autoři do soutěžní přehlídky přihlásili, jich bylo pouze 13 realizováno formou architektonické soutěže. Nicméně mezi nominované postoupilo hned 10 z nich!

Řada realizací vzešlých ze soutěží se současně může také pyšnit prestižními oceněními. Gahurův prospekt ve Zlíně od ateliéru ellement či Komunitní centrum Máj od ateliéru SLLA byly například nominovány na Mies van der Rohe Award – Cenu EU za současnou architekturu. Prospekt je také finalistou České ceny za architekturu 2016. S přihlédnutím k výsledkům Ceny EU za současnou architekturu za několik posledních let se dá rovněž konstatovat, že zde bodují stavby a veřejná prostranství z architektonických soutěží. Posledním příkladem je Filharmonie ve Štětíně (oceněná v roce 2015), na niž proběhla mezinárodní architektonická soutěž. Polsko si tak i díky nově vznikající kvalitní architektonické produkci získává respekt u západních evropských států. Je tedy naprosto evidentní, že otevřená architektonická soutěž a kvalitativní procesy zadávání veřejných zakázek z oblasti stavebnictví jsou i pro naše nejbližší sousedy nepsaným standardem. Mimochodem, rovněž v letošním finále Mies van der Rohe Award 2017 má Polsko své želízko v ohni. Trochu smutnou statistikou pak naopak zůstává, že žádná z českých staveb se již několik let po sobě neprobojovala ani do užšího okruhu 40 staveb v této evropské soutěžní přehlídce.

Tisková zpráva ČKA, 21. února 2017

PĚT STAVEB VE FINÁLE MIES VAN DER ROHE AWARD 2017

Nadace Miese van der Rohe v Barceloně oznámila finálních pět děl, která budou bojovat o Cenu EU za současnou architekturu – Mies van der Rohe Award 2017. Svě želičko v ohni má např. opět Polsko, které v předchozím bienále soutěžní přehlídky získalo za filharmonii ve Štětíně hlavní cenu. Dalšími zeměmi v prestižním výběru jsou Nizozemsko, Velká Británie, Dánsko a Francie. Na Cenu EU za současnou architekturu bylo Českou komorou architektů a domácími odborníky nominováno také 10 českých staveb. Žádná z nich se však neprobojovala do užšího výběru mezinárodní poroty, který byl oznámen v lednu 2017 a čítal 40 děl.

Bienále soutěžní přehlídky realizovaných staveb pořádá Evropská unie a Nadace Miese van der Roheho v Barceloně od roku 1988. Cílem soutěže je vyzdvihnout přínos evropských architektů, sledovat, jak uplatňují nové koncepty a technologie v praxi, a porovnat kvalitu architektury v jednotlivých evropských státech. V porotě pro rok 2017 usedli architekti, historici architektury a kurátoři Stephen Bates (Velká Británie, předseda), Gonçalo Byrne (Portugalsko), Peter Cachola Schmal (Německo), Pelin Derviş (Turecko), Dominique Jakob (Francie), Juulia Kauste (Finsko) a Małgorzata Omilanowska (Polsko).

Vybíralo se z 355 přihlášených staveb

Z 355 nominací mezinárodní odborná porota v lednu 2017 vybrala čtyřicetku nejlepších evropských staveb, které budou následně představeny v katalogu a na výstavě. Z tohoto užšího okruhu porota vybrala pět finalistů soutěže. V samotném finále pak určí jednu stavbu, jež získá Cenu Evropské unie za současnou architekturu – Mies van der Rohe Award, a jednu stavbu, které udělí Zvláštní cenu pro začínající architektky.

Výsledky této prestižní ceny budou oznámeny na slavnostním galavečeru 26. května 2017. Vyhlášení budou předcházet přednášky a besedy s finalisty. V rámci jednotlivých členských států mají velkou váhu také jednotlivé nominace, které provádí profesní organizace, odborné instituce a vybraní experti. Za Českou republiku do této soutěžní přehlídky letos své nominace zaslali Česká komora architektů, Osamu Okamura a Jana Tichá.

TOP 40 evropských staveb

Ze čtyřiceti vybraných prací je jich

více než polovina postavena v centrech měst (24 staveb), devět se pak vyskytuje v krajině, sedm staveb stojí v oblasti městských periferií. Mezi členskými státy EU se čtyřmi zástupci dominují Francie, Portugalsko a Velká Británie. Po třech stavbách mají Dánsko, Španělsko, Finsko, Nizozemsko a Norsko. Dvě zastoupené realizace hlásí Belgie, Německo, Irsko a Turecko. Zastoupení jedné stavby pak mají Itálie, Litva, Polsko, Rumunsko a Švédsko.

Většina investorů těchto prestižních staveb pochází z veřejného sektoru, nechybí však také zajímavé ukázky soukromého či rezidenčního bydlení. Zastoupeny jsou rovněž školy, kulturní a sportovní budovy či řešení veřejných prostranství i krajiny. Zhruba třetina realizací se potýká s řešením problému současné architektury v historickém prostředí.

Pět nejlepších evropských staveb za poslední dva roky

Ze 40 nominovaných staveb porota vybrala 5 staveb. Zatímco před dvěma lety hlavní cenu získala sice polská stavba, nicméně navržená zahraničními architekty, v aktuálním ročníku soutěžní přehlídky porotu zaujalo Muzeum v Katyni navržené varšavským studiem BBGK Architektci. Muzeum připomíná bolestivou část polské historie z druhé světové války, kdy bylo více než dvacet tisíc polských vojenských důstojníků a státních úředníků brutálně zavražděno sovětskou tajnou policií.

S tématem národní historie pracuje také Muzeum a památník Rivesaltes ve Francii. Stavba od francouzského architekta Rudyho Ricciottiho je zajímavá především tím, že je ze své většiny zapuštěna pod zem a nenabízí tak žádný pohled do exteriéru krom pohledu na oblohu skrze střešní okna.

Ve výčtu finalistů jsou také zahrnuty dva bytové komplexy. Zatímco jeden z nich je součástí nové rezidenční čtvrti Ely Court v Londýně (Alison Brooks Architects), druhý se věnuje rekonstrukci jednoho z největších bytových komplexů v Amsterdamu čítajícího zhruba 500 bytových jednotek – projekt deFlat Kleiburg (NL Architects a XVW architectuur).

Porotu nadchl rovněž citlivý přístup k historickému dědictví, který prokázalo dánské studio Lundgaard & Tranberg Architects při úpravách středověké katedrály Kannikegården v Ribe – nejstarším městě v Dánsku.

České nominace pro rok 2017

- Pavilon základní školy v Líbeznicích / Projektil architekti
- Archeopark Pavlov / Architektonická kancelář Radko Květ
- Venkovská usedlost Maneschowitz (Manešovice) / A1 Architects
- Obnova pivovaru v Lobči u Mšena / RIOFRIO Architects
- Stezka v oblacích / Fránek Architects
- Zen-Houses / Petr Stolín Architekt
- Vstupní budova areálu Punkevních jeskyní v Moravském krasu / Architektonická kancelář Burian-Křivinka
- Rekonstrukce a přístavba Vrbatovy boudy v Krkonoších / IXA – Tomáš Hradečný, Martin Prokš, Klára Hradečná, Benedikt Markel
- Dům v sadu v Praze-Kyjích / Šěpka Architekti
- Komunitní centrum Máj v Českých Budějovicích / SLLA Architects

Více o českých nominacích viz Bulletin ČKA 4/2016, s. 18–20.

Renovace bytového komplexu deFlat Kleiburg v Amsterdamu, Nizozemsko / NL Architects a XWW architectuur, Amsterdam. Foto: StijnSpoeelstra

Muzeum a památník Rivesaltes, Francie / Rudy Ricciotti, Bandol. Foto: Kevin Dolmaire

Obnova katedrály Kannikegården v Ribe, Dánsko / Lundgaard&Tranberg Architects, Copenhagen. Foto: Anders Sune Berg

Muzeum v Katyni / BBGK Architekci, Warsaw. Foto: Juliusz Sokołowski

Rezidenční projekt Ely Court v Londýně, Velká Británie / Alison Brooks Architects, London. Foto: Paul Riddle

ČESKÁ CENA ZA ARCHITEKTURU 2016 V GALERII ARCHITEKTURY BRNO

1. března 2017 se v Galerii architektury Brno konala vernisáž výstavy České ceny za architekturu 2016, kterou mohou zájemci navštívit až do 13. dubna 2017. Vernisáží provedl ředitel galerie Gabriel Kurtis, za Českou komoru architektů ji zahájil předseda dozorčí rady Pavel Rada. Slovo dostali také autoři rekonstrukce vily Tugendhat v Brně, jež je jedním z finalistů ČCA 2016. Autorský tým na setkání zastupovali Milan Rak a Marek Tichý.

Výstava Česká cena za architekturu 2016 představuje 63 nominovaných děl z celé České republiky, která se dostala do užšího výběru mezinárodní odborné poroty. Blíže je poté představeno osm finalistů včetně držitele hlavní ceny Zen-Houses v Liberci od architekta Petra Stolína. Výstava ukazuje také ceny za Výjimečný počin a mimořádné ceny VELUX a ERA21. Představeno je rovněž sedm členů mezinárodní poroty, která o výsledcích hlavní ceny rozhodovala.

ČKA plánuje výstavu představit i v dalších regionech ČR. Pro aktuální informace sledujte web www.ceskacenaarchitektury.cz.

Foto: Tereza Michalová

SPOLEČNÉ ZASEDÁNÍ ORGÁNŮ ČKA

Dne 10. ledna 2017 proběhlo již tradiční společné zasedání orgánů České komory architektů. Jednání se zúčastnili představitelé představenstva, dozorčí rady, Stavovského soudu a autorizační rady. Cílem setkání byla vzájemná informovanost v rámci ČKA, rekapitulace činnosti Komory za rok 2016 a představení plánované agendy ČKA v roce 2017. Schůzka se současně uskutečnila před konáním dubnové valné hromady a shrnula tak zásadní úpravy řádů, které ČKA plánuje valné hromadě předložit.

Připomínkování zákonů

Stěžejní činností Komory zůstává připomínkování zákonů a předpisů. Od roku 2015 se ČKA společně s ostatními profesními komorami na připomínkování podílí jako oficiální připomínkové místo v rámci Legislativní rady vlády ČR. ČKA připomínkovala především zákon o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, novelu stavebního zákona (na objednávku MMR v Komoře současně vzniká metodika pro zadávání veřejných zakázek z oboru stavebnictví, jež bude zohledňovat také architektonické soutěže), uplatnila své připomínky k památkovému zákonu a vyhlášce 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb. Vydány byly také další dokumenty – Architektura pro krajské volby a aktualizovaný manuál městského architekta.

Za autorizační radu promluvil její místopředseda Martin Tunka. Připomněl aktuální diskuse ohledně autorizace pro obor architektura (A.1) a obor územní plánování (A.2). Hlavní otázky jsou, jak uplatňovat požadavek dokládání územně plánovací dokumentace u oboru A.1, zda přístup v udělování autorizací více liberalizovat, či nikoliv a zda a jakým způsobem se snažit o změnu stávajících předpisů.

První ročník České ceny za architekturu

Přítomní kvitovali aktivitu představenstva a Kanceláře ČKA týkající se České ceny za architekturu 2016.

Vysoký počet architektonických soutěží může přinášet i problémy

V roce 2016 ČKA schválila rekordních 54 regulérností architektonických soutěží. Ivan Plicka zdůraznil, že vysoký počet soutěží současně vede k vyšším nárokům na kvalitu porotců. Dozorčí rada eviduje zvýšený počet podání týkajících se proběhlých architektonických soutěží. Většina stížností pochází od architektů, kteří se soutěže zúčastnili, jejich výtky směřují k vyhlášovateli nebo k porotě. Zvyšování počtu soutěží pak může mnohdy být i na úkor kvality soutěží. Na vině je přitom většinou nepříliš zodpovědná práce poroty. Její členové by si měli uvědomit, že soutěžní podmínky jsou stejně závazné pro porotu jako pro soutěžící.

Diskuse

Po představení činnosti představenstva předsedou Ivanem Plickou, dozorčí rady (vystoupili především místopředseda Miroslav Holubec a Martin Rusina), Stavovského soudu jeho předsedou Davidem Mateáskem a autorizační rady zastoupené Martinem Tunkou pokračovala diskuse, která se týkala především architektonických soutěží. Předseda Pracovní skupiny pro soutěže Milan Svoboda vysvětlil, jakým způsobem skupina pracuje. Diskutována byla také otázka auditora soutěží, kterého pracovní skupina doporučuje u komplikovanějších soutěží a velkých investičních záměrů. V praxi je však postava auditora využívána minimálně. Členové orgánů se shodli na tom, že dohled nad dodržováním soutěžních podmínek je zejména na bedrech odborné části poroty. V této souvislosti Milan Svoboda připomněl kodex porotců, který za ČKA připravili Radek Kolařík a Petr Lešek a byl publikován např. v Ročence ČKA. Skupina současně pracuje na přípravě vzorové smlouvy mezi vyhlášovatelem a porotcem, které budou následně zveřejněny na webu ČKA.

Kráceno redakci

Celý zápis viz www.cka.cz

ČKA JIŽ POTŘETÍ HOSTILA SETKÁNÍ VISEGRÁDSKÝCH KOMOR

V pátek 24. února 2017 se uskutečnilo již tradiční setkání architektonických komor a spolku visegrádské čtyřky. Letošního pracovního jednání se jako hosté zúčastnili také zástupci Německa a Estonska. Setkání se stejně jako v minulých letech konalo v budově Metodického centra moderní architektury v areálu vily Stiassni v Brně. Pracovní jednání organizovala Pracovní skupina ČKA pro zahraniční aktivity a Kancelář ČKA.

Zástupci komor a spolku z regionu V4 se sešli, aby si vyměnili aktuální informace o činnosti jednotlivých organizací za poslední rok. V letošním roce se jako hosté jednání poprvé zúčastnili také reprezentanti Německa a Estonska. Za statutární město Brno pozvání přijal náměstek primátora Martin Ander, jehož agendou je rozvoj města se zaměřením na územní plánování. Za ČKA se jednání zúčastnil místopředseda ČKA a předseda PS Zahraniční aktivity Jaroslav Šafer, členové skupiny Pavel Martinek a Dalibor Borák a sekretář Komory Marie Špačková. K jednotlivým tématům byli přizváni členové PS soutěže Michal Fišer, PS standardy a honoráře Pavel Rada a za PS vzdělávání byla přizvána Lenka Burgerová.

Maďarská komora jako zástupce vyslala Andráse Bordáse, za Polskou komoru přijel Borys Czarackziew. Jako zástupce spolku polských architektů se jednání zúčastnil Pawel Kobylański. Slovenskou komoru architektů na jednání reprezentoval její prezident Imrich Pleidel, dále pak Olga Miháliková a Kornel Kobák. Jako hosté se jednání zúčastnili místopředseda Německé komory architektů Ralf Niebergall a z Estonské komory přijel Indrek Näkk.

Na začátku jednání se sešly země regionu visegrádské čtyřky, aby prodiskutovaly současné postavení svých států v Evropské unii. Na základě rozsáhlé diskuse se účastnické komory dohodly, že hlavním cílem setkávání je výměna informací a předávání zkušeností zemí s podobným zázemím.

V prvním bloku jednání se probírala aktuální témata, mezi něž patřily např. architektonické soutěže, standardy, legislativa a honoráře. Česká komora architektů se pochlubila vysokým počtem architektonických soutěží vyhlášených v roce 2016, kterých bylo celkem 54, což je v historii

Komory rekordní počet. Dále byly předvedeny novinky v Programu pro stanovení hodnoty projektových prací (tzv. kalkulace), který se za poslední rok velmi rozšířil. Nechyběly ani informace ohledně novinek v legislativě přítomných zemí. Jedním z témat k diskusi byly také německé honoráře HOAI, za německou komoru o jejich aktuálním stavu informoval Ralf Niebergall.

Druhý blok byl zaměřen na mimo-univerzitní architektonické vzdělávání, za českou stranu se tématu ujala členka PS zahraničí Lenka Burgerová, která je mimo jiné radní pro rozvoj urbanismu, architektury a veřejného prostoru v Praze 7. Díky svému postavení je schopna se na toto téma dívat z více úhlů pohledu. Adrás Bordás z maďarské komory se také ujal prezentace o maďarském mimouniverzitním vzdělávání a Borys Czarackziew informoval o připravované konferenci Polské komory architektů, která se bude konat v dubnu 2017 v Katovicích a jejímž hlavním tématem je právě architektonické vzdělávání.

Během schůzky bylo možné si v prostorách Metodického centra moderní architektury prohlédnout výstavu oceněných projektů v 1. ročníku České ceny za architekturu 2016.

Tereza Michalová
sekretář PS Zahraniční aktivity

Foto: Tereza Michalová

ZPRÁVA SEKRETÁŘE O ČINNOSTI PRACOVNÍCH SKUPIN ČKA

Na každém jednání představenstva ČKA předkládá sekretář ČKA řadu informací a podkladů souvisejících s výkonem profese autorizovaných architektů. Mezi zásadní z nich patří také souhrnná zpráva o činnosti jednotlivých pracovních skupin za uplynulé období. Shrnujeme aktivity k 7. únoru 2017.

Standardy a honoráře

- Finalizace Manuálu pro zadávání práce architekta
- Příprava vydání Standardů – edice Standardy
- Finalizace textů materiálů
- Koordinace práce na Standardech ČKA a ČKAIT
- Úpravy Kalkulačky – aktualizace
- Příprava seminářů k manuálu v krajích, koordinace na rok 2017 – jednání s kraji

Památková péče

- Spolupráce s NPÚ a MK – téma zápisů nemovitých památek 2. poloviny 20. století s ohledem na aktuální kauzu související se zrušením památkové ochrany u několika staveb v souvislosti se správním pochybením
- Smlouva o spolupráci s NPÚ podepsána, v jednání termín účasti generální ředitelky NPÚ jako hosta na jednání představenstva
- Příprava obsahu konference s tématem Památková péče, návaznost na stavby přihlášené v České ceně za architekturu

Legislativa

- Aktivní spolupráce s MMR a dalšími resorty – aktuální otázky týkající se legislativy
- Stavební zákon – novela – aktuálně v Poslanecké sněmovně projednáváno ve výběrech – účast sekretáře ČKA na projednávání – nyní asi 280 pozměňovacích návrhů
- Zcela nový Stavební zákon – práce na tezích a definování hlavních zásad a bodů důležitých pro ČKA – příprava hlavních bodů za ČKA
- Zákon EIA – sledování dokumentu a aktivní účast na jednáních

- Problematika pozměňovacích návrhů památkového zákona – aktuální projednávání v PS
- Sledování plánu legislativních prací vlády ČR na rok 2017

Urbanismus

- Spolupráce s MMR – vypsání dotační programy týkající se ÚP
- Konzultace a poradenství obcím a městům na téma Městský architekt
- Průběžná aktualizace seznamu městských architektů v ČR
- Spolupráce na Standardech týkajících se územních plánů a regulačních plánů – finalizace pro edici Standardy

Krajinářská architektura

- Příprava pracovní schůzky pracovní skupiny – aktuální podoba práce na Standardech, propojení s Kalkulačkou a vydání nové podoby Standardů a honorářů – návaznost na práci pracovní skupiny PS Standardy a honoráře
- Aktivní osvěta – kompetence autorizovaných osob pro obor krajinářská architektura s ohledem na vypisování dotačních výzev a programů souvisejících s oborem – finalizace příprav semináře Nebojte se autorizace
- Realizace série seminářů

Zahraniční aktivity

- Příprava jednání komor v Brně v únoru 2017
- Informace o zveřejněných sektorových studiích ACE 2016
- Účast P. Martinka v Paříži na ACE – BIM
- Sledování dokumentů a práce v ACE

Soutěže

- Finální práce na sérii manuálů pro obce s pracovní skupinou Standardy a honoráře a příprava části semináře – soutěže a ZVZ pro kraje, města a obce
- Spolupráce s MMR na materiálech týkajících se soutěží
- Konzultace aktuálních možných soutěží členy PS Soutěže a sledování neregulérních soutěží

Vzdělávání

- Proběhla schůzka pracovní skupiny
- Spolupráce a koordinace s MŠMT, MMR a MPO – aktuální problematika související s uznáváním profese a soulad s dokumenty EU
- Účast předsedy pracovní skupiny na pracovní skupině v Bruselu – spolupráce s MŠMT, účast za ČR

- Příprava vzdělávacích akcí – semináře ČKA v regionech
- Definování činnosti pro rok 2017

Zprávu sestavila Ing. arch. Marie Špačková, sekretář Komory

KONFERENCE MĚSTSKÝ ARCHITEKT

Dne 13. prosince 2016 proběhla v prostorách Národního technického muzea konference České komory architektů věnovaná stěžejní agendě spojené s pozicí městského architekta. Konference byla určena jak zástupcům samospráv, tak architektům, kteří tuto funkci vykonávají. O své zkušenosti s rozvojem města se podělili zástupci Litomyšle, Plzně, Lanškrouna, Ústí nad Orlicí, Benešova, Kralup nad Vltavou, Šlapanic, Chrudimí či Litoměřic.

Sekretář Komory Marie Špačková v úvodu konference prezentovala výsledky letošního ročníku České ceny za architekturu. Několik slov k účastníkům konference pronesla i Zuzana Sankotová Morávková, šéfredaktorka časopisu ERA21, který se v listopadovém vydání tématem městský architekt zabýval. Kromě zmiňované ERA21 měli účastníci konference k dispozici také manuál ČKA Městský architekt či katalog s výsledky České ceny za architekturu nebo Bulletin ČKA.

Zkušenosti měst

Chybí informovanost – architektka Irena Králová z Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně upozornila na nedávno schválený územní plán Plzně. Zdůraznila především velkou potřebu mediální činnosti spojenou s projednáváním a prosazováním územního plánu. Informovanost souvisejících institucí a veřejnosti považuje architektka Králová za zcela zásadní.

Městský architekt jako partner – místostarosta Ústí nad Orlicí Michal Kokula podal několik informací o tom, jakým způsobem v tomto téměř patnáctitisícovém městě pečují o kvalitu tamního prostředí. Městský architekt Milan Košař byl

pro město významným partnerem při jeho snaze o revitalizaci bývalého areálu Perly.

Kontinuita – činnost městského architekta přiblížila také Venuše Brunclíková z Odboru územního rozvoje v Litoměřicích. Od roku 1992 zde tuto pozici vykonává Jan Mužík. Vedoucí odboru zdůraznila, že velkou roli hraje kontinuita a důvěra vedení města v činnost městského architekta, které mu poskytuje ideální podmínky pro jeho práci.

Pedagogická role městské architektky – Antonín Dokoupil, vedoucí Oddělení rozvoje Litomyšle, vyzdvihl zejména pedagogickou roli městské architektky Zdeňky Vydrové, která se promítá do kultivace prostředí a působí na širokou veřejnost. Ve městě se např. pravidelně pořádá veřejný diskusní panel za přítomnosti architektů. Zároveň dohlíží nad místními stavebními procesy, aniž by zde sama projektovala.

Respekt a důvěra – místostarosta Chrudimí Jan Čechlovský prozradil, že externí městský architekt Marek Janatka svoji pozici vykonává zhruba 90 hodin měsíčně a město vyžaduje jeho stanovisko k většině staveb vznikajících v Chrudimí. Vyzdvihl potřebu vzájemné důvěry a respektu. Město se v minulosti několikrát za svého architekta postavilo a šlo do rozporu se stavebním úřadem.

Obavy ze zasahování do pravomocí politiků – Marek Janatka uvedl, že politici se často zbytečně obávají, že bude městský architekt zasahovat do jejich pravomocí. Pro svoji pozici uvedl jako zásadní dostatek informací a svůj neformální přístup jako odborného garanta, nikoliv úředníka.

Závěry z konference ČKA

Forma pozice městského architekta

1. Interní pozice městského architekta – osvědčuje se ve větších městech. Souvisí se značným rozsahem požadavků na činnost městského architekta, která musí být zajišťována prakticky kontinuálně. Praktické zkušenosti s interní pozicí jsou jak s jejím začleněním do systému státní správy (zaměstnanec, např. vedoucí odboru), tak jako organizace či komise samosprávy (zaměstnanec samosprávou zřízené organizace). Existují praktické zkušenosti s oběma formami interní pozice městského architekta.

2. Externí pozice městského architekta – bývá většinou zřizována u menších měst a městysů, architekt není zaměstnancem úřadu a pracuje na základě uzavřené smlouvy.

U interního i externího městského architekta je přínos pro město dán rovnocenně kvalitou jeho práce, jasně vymeze-

nými právy a povinnostmi a vůlí politiků zohlednit jeho odborný názor ve svém rozhodování.

Pozitivní zkušenosti s městským architektem

Pozitivní přínos práce městského architekta je na obrazu města a jeho rozvoji patrný obvykle až za delší období. Jedna z podmínek dlouhodobého působení městského architekta spočívá v jeho schopnosti komunikovat s politickou reprezentací města či obce vzešlou z voleb. Musí být schopen obhájit svůj odborný názor, racionálně vyhodnotit protiargumenty a navrhnout smysluplný kompromis.

Negativní zkušenosti s městským architektem

Negativní zkušenost je s architekty, kteří pozici městského architekta chápou jen jako zdroj zakázek pro svoji firmu či jiné osobní zájmy. Špatně působí také nedostatečné vymezení činnosti, kompetencí, práv či povinností městského architekta. Nežádoucí je rovněž absence určité kontroly činnosti městského architekta, případně nevyhodnocování zpětných vazeb z provedených kontrol.

Kráčeno redakcí
Celý zápis viz www.cka.cz

OTTA: KRITIKA ARCHITEKTURY

Další debatní setkání z cyklu OTTA (Otevřený think tank architektů) se uskutečnilo 1. prosince 2016 a zaměřilo se na téma kritiky architektury. Zásadními otázkami bylo mimo jiné, zda existuje kritika české architektury, jestli je reflexe architektury v českém prostředí dostatečná a jak je architektura vnímána ze strany médií. K diskusi byli přizváni teoretici a kritici architektury Ondřej Beneš, Karolína Jirkalová, Jakub Potůček a Osamu Okamura. Debatu moderoval publicista Jiří Horský, bývalý dlouholetý šéfredaktor časopisu Architekt.

Co je kritika?

Jakub Potůček připomněl původní význam slova kritika z etymologického hlediska. Slovo pochází z řeckého krinein a můžeme ho přeložit jako činnost hodnocení či vynášení soudu. Musí se ale jednat o soud fundovaný, pracující v širokých souvislostech, který by měl být blízký objektivitě. V opačném případě se může jednat o tlachání, břídilství. I to se bohužel často objevuje.

Podle názoru Karoliny Jirkalové neexistuje jasná definice kritiky. V každé době je nutné znovu vymezovat pojmy, protože jejich význam se může posouvat. U architektonické kritiky je potřeba především stanovovat kritéria kvality.

Osamu Okamura považuje kritiku za strukturovaný dialog mezi kritikem a autorem díla. Nejedná se o soud ve smyslu odsudku toho, co se nepovedlo. Osobu kritika nevidí jako propagátora a vysvětlovače stavby, ale jako odborníka, který zapojováním hodnoceného subjektu do širokého kontextu a jeho nové interpretaci pomáhá k pochopení stavby – a to jak čtenáři, tak i autorem stavby. Rolí kritika je kultivování tvorby, rozvoj scény, vytváření nových perspektiv.

Také Ondřej Beneš souhlasí s tím, že každá doba vyžaduje od kritiky něco jiného. Za zásadní při kritickém procesu pokládá pojmy „fundament“, „odstup“ a „kontinuita“. Než architektonické dílo vznikne, musí se jeho autoři vyrovnat se vstupní situací – konkrétním zadáním. Výstupem a odpovědí na takovou situaci je stavba. Kritik se díky svému odstupu od toho, co bylo postaveno, pokouší zprostředkovat a uvést okolnosti vzniku stavby do širších souvislostí a dobrat se tak hodnot, které realizované dílo reprezentuje. Může i sdělit tvůrčímu týmu o díle něco podstatného. Dnes dle jeho názoru mluvíme u nás o absenci kritiky – kritiky, která by nebyla pouze ad hoc výpovědí o realizovaném díle. Jeden z mála skutečných kritiků architektury Dalibor Veselý, jemuž se dařilo vytvářet hodnotový rámec, emigroval v roce 1968 do Velké Británie. V dalších desetiletích jeho místo zastupují zejména manželé Ševčíkovi nebo Petr Rezek.

Existuje u nás architektonická kritika?

Jiří Klokočka se domnívá, že v České republice chybí kvalitní zpravodajství i platforma pro vážnou diskusi. Nikdy nebylo dost autorů, kteří by byli schopni dobře psát o architektuře. Je všeobecně známo, že architekti sami píší kritické texty jen zřídka a dalších odborníků na toto téma je málo. Ptá se, zda jsme si jisti, že můžeme slovem popsat architekturu.

Podle zkušeností Julia Macháčka z časopisu Architect+ jsou architekti schopni se kvůli negativní kritice urazit nebo odmítnout publikování stavby. Architekti nemají odvahu kritizovat práci kolegů.

Kritika v zahraničí

Ve Velké Británii je dle názoru Roberta Votického kritik v roli toho, kdo stavbu buď rozseká na kusy, nebo vyzdvihne do nebe – a tím vyvolá diskusi. Kritika je tam na vysoké úrovni a nemůže vyústit v osobní konflikt. Architekti – členové RIBA – na sebe nesmí útočit. Někteří novináři se jí systematicky věnují, v každém deníku funguje korespondent, který píše o architektuře. Enormně populární je projekt Grand Designs – časosběrný dokument, který po dobu dvou let mapuje stavbu od jejího návrhu po kolaudaci.

Stav kritiky v odborných médiích v Belgii považuje Jiří Klokočka za srovnatelný s Českou republikou. V novinách ale i zde, v menším rybníku, než je ten český, najdeme autory, jejichž kvalita textů je na vynikající úrovni. Laici si mohou přečíst kritiky týkající se třeba staveb Rema Koolhaase.

Kvalita kritiky

Ondřej Beneš považuje za důležité stanovovat hodnotový horizont. Pokud z kritiky vyplývají poučné informace a inspirativní názory, bývá pro autory ctí nechat svá díla podrobit kritice. Napsat dobrou kritiku ale stojí mnoho času a sil, které nikdo není ochoten zaplatit (tady i kritikům u nás nezbyvá nic jiného než si vybudovat takový diskurs, ve kterém by nebylo nezbytné intelektuální konstrukci budovat vždy od počátku). To potvrzuje i citát od A. Dumase: „U brka neztlousteš“, který připomněl J. Horský.

Karolina Jirkalová poukázala na to, že kritice podrobujeme především kvalitní stavby, protože takové chceme prezentovat na stránkách médií. O tom, že vznikají stovky dalších děl, která si naší pozornost vůbec nezaslouží, se nepíše.

Podle Ondřeje Beneše je nutné upozorňovat na nešvary v architektuře, stejně jako je nutné představovat skvělou architekturu a upevňovat tak sociální a kulturní souvislosti. Kritika by neměla být pouze elitářskou záležitostí.

Při diskusi se přítomní dotkli také tématu jazyka kritiky a jiných formátů kritiky (videa na internetu, blogy apod.) a rovněž provázanosti prezentovaných staveb v časopisech s inzercí atd.

Kráčeno redakcí

Celý zápis viz www.cka.cz

OTTA: ARCHITEKTURA A SPOLEČENSKÉ VĚDY

Dne 26. ledna 2017 v prostorách pražské Kanceláře České komory architektů proběhlo další diskusní setkání z cyklu OTTA (Otevřený think tank architektů). Tématem debaty byl vztah architektury a společenských věd. Setkání se zúčastnili sociologové, sociální antropologové, sociální geografové, sociální ekologové, architekti a urbanisté.

Nedostatečná teoretická připravenost architektů

Sociální geograf Martin Ouředníček upozornil na nedostatek metodologie a teorie mezi urbanisty, přičemž současný stav není podroben zpětné vazbě a není zde viditelná ani snaha o zlepšování ze strany státu. Většina ÚPD vzniká živelně, bez metodické znalosti a zapojení jiných odborníků, než jakými jsou architekti. Jan Sládek představil svoji polohu sociologa města a bydlení, která se prolíná s rolí zastupitele Prahy 6 a poradce ministerstva v otázce bydlení. Sociální geograf Luděk Sýkora shrnul dramatické změny ve vnímání územního plánování za posledních třicet let. Kritizoval dogmaticnost a nekritičnost urbanistů okolo nového Metropolitního plánu Prahy. Jedním z problémů architektů je nedostatečná znalost teorie a související literatury, architektům mnohdy chybí širší společenský základ. Sociální a kulturní ekolog Ivan Rynda upozornil na nepřipravenost architektů a na rozpor mezi služebností architektury/urbanismu a výrazným tvůrčím egem.

Územní plán by měl být záležitostí všech odborníků

Debata začala u tématu Metropolitního plánu a šíře jeho dopadu na ostatní města ČR. Martin Ouředníček vznesl dotaz, nakolik ČKA dokáže kontrolovat kvalitu ÚP. Petr Lešek rekapituloval svoje intervence k tomuto tématu – obavu architektů z kritiky kolegů a nezájem obcí stěžovat si na autorizované osoby – a upozornil na důležitost popularizace urbanismu. Petr Klápště zmínil post occupancy, metodiku u budov a úvahu přenést ji na územně plánovací dokumentaci. Do diskuse se zapojil také Jiří Klokočka z brněnské Kanceláře architekta města, urbanista působící řadu let v Belgii. Připomněl, že Brno stojí na úplném počátku tvorby ÚP. Přiblížil ale

zkušenost z Belgie, kde vertikální kontrola ÚPD funguje a úřady zde disponují kvalitními odborníky.

Architektura a společenské vědy, nebo společenské vědy a architektura?

Debatovalo se také o tom, kdo má za kým přijít – architekti za společenskými vědci, či naopak? Diskutována byla „ideální velikost města“ z hlediska zájmu o věci veřejné a dobré zpětné kontroly. Dle Ivana Ryndy takovým městem může být sídlo o počtu asi 30 až 50 tisíc obyvatel. Jakub Vorel vystoupil s tématem vysokoškolského vzdělávání architektů, které je na FA ČVUT ovlivněno „kompaktním“ pojetím profese architekta a neposkytuje dostatečný prostor pro budování interdisciplinárních odborností. Radek Suchánek z liberecké FA kvitoval flexibilitu tamní výuky. Ondřej Muliček upozornil na to, že z urbanismu mizí triviální elementární údaje – počet obyvatel a jejich struktura. Dle Petra Klápštěho musíme umět politikům vysvětlit priority a podpořit spíše vznik metodiky s dobrými příklady než vznik předpisu a povinnosti. Zmínil negativní důsledek uzákonění povinnosti participace ve Velké Británii. Jiní účastníci naopak podporovali spíše legislativní nástroje a větší direktivu. Petr Lešek upozornil na funkci městského architekta a na riziko soustředění se teorií na velká města, která ale nejsou pro ČR typická. Ivan Rynda vyzdvihl scientific forecasting jako dobrou metodu pro komunikaci s veřejností. V diskusi vystoupili také Reza Vlasáková, Radmila Fingerová, Jindřich Felmann a další.

Zapsal Petr Lešek

Kráčeno redakcí

Celý zápis viz www.cka.cz

OTTA: REKAPITULACE ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ 2016

Tradičním tématem diskusního setkání z cyklu OTTA (Otevřený think tank architektů) bývají na začátku každého kalendářního roku architektonické soutěže a zejména pak zhodnocení toho, jak se jim dařilo v uplynulém roce. Rok 2016 byl přitom na soutěže obzvláště plodný! Diskuse se zúčastnili nejen architekti, kteří sami soutěže svými návrhy obesílají, ale také ti architekti, kteří usedají v porotách či soutěže organizují. Na setkání 23. února 2017 byli do prostor ČKA v Praze pozváni také zástupci vyhlášovatelů všech soutěží, které proběhly v roce 2016.

2016: Rok architektonických soutěží

V úvodní prezentaci Petr Lešek za Pracovní skupinu ČKA pro soutěže shrnul hlavní data a specifika týkající se soutěží. Konstatoval, že architektonických soutěží bylo vyhlášeno i ukončeno v minulém roce nejvíce za existenci ČKA od roku 1993 a pravděpodobně také v historii naší země.

Potěšující zprávou dále je, že architektonické soutěže proběhly poprvé ve všech krajích ČR, od čehož si ČKA slibuje větší šíření informací o soutěžích v rámci celé republiky. Problematický je nízký počet účastníků v některých z nich. Především u urbanistických úloh a zadání týkajících se veřejného prostoru je sledována nízká účast. Naopak u řešení budov je průměrná účast mnohem vyšší. Obecně je více soutěží v druhé polovině kalendářního roku, čímž pochopitelně roste konkurence mezi nimi. K tématu byla také vydána bilanční tisková zpráva ČKA – viz s. 8.

Užší soutěž o návrh jako možná cesta

Mirek Vodák ze sdružení CBArchitektura představil první užší soutěž o návrh dle nového zákona o zadávání veřejných zakázek, kterou pro Jihočeský kraj organizoval. Jednalo se o dostavbu Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích. Zmínil poškození reputace soutěží v Českých Budějovicích po neúspěšné soutěži o Centrum halových sportů. Právě užší soutěž tak byla akceptovatelným modelem, byť stále platí malá informovanost politiků o jejích možnostech a právech

v rámci veřejných zakázek. Užší soutěž o návrh je přitom ideální především v případě, kdy není příliš času na uspořádání klasické architektonické soutěže, ale zadavatel chce i tak vybírat z více návrhů na základě kvality. Mirek Vodák také představil novou dvojpublikaci vydanou sdružením CBArchitektura mapující kvalitní soudobé veřejné stavby v Jihočeském kraji a sousedním Horním Rakousku, jež mimo jiných parametrů uvádějí také způsob výběru architekta (viz s. 30). Některé realizace ze soutěží jsou představeny rovněž v Ročence ČKA.

V následné debatě bylo zdůrazněno riziko užší soutěže o návrh. Je zejména potřeba bránit diskriminaci mladých architektů, k níž může při výběru přes portfolia dojít. Možné je udělování „divokých karet“ po kulturním vzoru praxe v Beneluxu.

Eva Faltusová z právního oddělení Kanceláře ČKA představila možnosti odvolání po uskutečněných soutěžích a strukturu odvolacích orgánů v případě architektonických soutěží. Zmínila také hlavní změny v souvislosti s novým zákonem o zadávání veřejných zakázek, který platí od října 2016.

Role porotců je klíčová

Pavel Rada za dozorců radu ČKA v zastoupení apeloval na nezávislé odborné porotce, aby nebrali svoji úlohu na lehkou váhu a uvědomili si svoji odpovědnost za znění soutěžních podmínek a zadání pro soutěžící architektky.

Bohaté zkušenosti z porot domácích i zahraničních soutěží prezentoval profesor Miroslav Masák. Zmínil důležitost předsedy poroty, který celým porotováním provádí. Upozornil na nutnost účastnit se již přípravy soutěže pro její zdárný průběh. Dále upozornil na zodpovědný přístup všech a důležitost kvalitního přezkušovatele. Pro samotný průběh porotování doporučil obhlídku místa soutěže na začátku porotování, jasné vedení průběhu předsedou poroty, rozdělení poroty na tři týmy, jež zpracují krátké zprávy – asi 3–4 věty u každého návrhu: návaznost stavby na okolí, provozně-dispoziční uspořádání a ekonomičnost. Díky těmto konkrétním hodnocením k jednotlivým návrhům je pak snazší zpracování konečného hodnocení, neboť nechávat je až na konec je velmi riskantní kvůli ztrátě koncentrace porotců. Upozornil na nevhodnost bodování jednotlivých návrhů jednotlivými porotci a zdůraznil nutnost mnohdy vyčerpávající debaty, která vede ke konsenzu. Odborníky v porotě je současně dobré využít i při medializaci výsledků soutěže.

Debaty

Malý zájem soutěžících – Ondřej Rys, radní pro rozvoj města Kladna a architekt, uvedl zkušenosti zadavatele dvou architektonických soutěží. Zmínil především zklamání z malé účasti soutěžících.

Časová náročnost soutěže – Ondřej Lochman, starosta Mnichova Hradiště, kritizoval dlouhé lhůty, což je negativum u akcí financovaných z dotací.

Neudělení první ceny – dle politiků neudělení první ceny ztěžuje prosazování výsledků soutěží. Milan Svoboda za Pracovní skupinu ČKA pro soutěže upozornil, že je to výjimečná varianta, ke které musí být podstatný důvod.

Specifika JŘBU – diskuse se díky upozornění Richarda Sideje zprvu stočila k tématu Jednacího řízení bez uveřejnění (JŘBU) po skončení soutěže o návrh. Byla jednak diskutována vhodnost obou používaných modelů: jednání vedené nejdříve s nejvýše ohodnoceným týmem a až poté s dalšími v pořadí či na druhé straně se všemi oceněnými zároveň. MMR i ČKA podporují první postup, bohužel právní poradci řady veřejných vyhlášovatelů prosazují druhý, někdy i z důvodu požadavku dotace na výběr minimálně ze tří. Smlouvy na zpracování projektu – kritizovala se možnost zadavatelů měnit podmínky JŘBU oproti deklarovaným v soutěži o návrh – například obsah smlouvy na zpracování projektu. Petr Lešek apeloval na nezávislé porotce, aby propagovali vzorovou smlouvu ČKA.

Honorářový řád – je s výjimkou Německa v celé Evropě nezávazný či stíhaný. Akceptovanou náhradou je kalkulace hodinové náročnosti, která je k dispozici na webu ČKA v Programu pro stanovení předpokládané hodnoty projektových prací. Ta umožňuje i rozporovat mimořádně nízké nabídkové ceny.

Situace na Slovensku – slovenští architekti Ondrej Marko a Peter Lenyi přiblížili situaci na Slovensku, kde v loňském roce proběhlo 16 architektonických soutěží, což je pětinašobný nárůst oproti předchozímu roku. Požádali o přípouštění slovenštiny pro odevzdávané návrhy, což se spíše opomíjí. ČKA má na svém webu sekci věnovanou zahraničním soutěžím, kde jsou uvedeny i ty slovenské.

Participace – Jakub Chuchlík, městský architekt Mnichova Hradiště, u participace vyzdvihl zejména názornost a vizualizaci významných aspektů zadání. Karla Kupilíková z Nadace Proměny Karla Komárka upozornila na časovou a odbornou náročnost participace. David Mateáško upozornil na dva negativní příklady neprofesionální prezentace na Praze 5 a 10. Přítomní se shodli, že je lepší žádná než špatná participace.

Prezentace veřejnosti – byla zmíněna důležitost prezentování výsledků nejen veřejnosti, ale i politické opozici. Místostarostka Kristýna Kosová z Rožnova pod Radhoštěm představila katalog dvou proběhlých soutěží a zmínila důležitost zapojení opozice i do poroty soutěže, aby nebyla ohrožena budoucnost akce po komunálních volbách. Draft katalogu představil i Ondřej Rys ze soutěží v Kladně. Byla vyzdvihována úloha veřejných prezentací i jako možnost kritéria do JŘBU.

Energetická náročnost staveb – Adam Rujbr upozornil na možnost spolupráce s jinými organizacemi, jako je například Česká rada pro šetrné budovy, která se snaží doporučovat i další kritéria výběru uchazeče než podle nabídkové ceny. Úspornost řešení předloženého v soutěžním návrhu by měla být podpůrným, nikoliv hodnotícím nástrojem vzhledem k podrobnosti soutěžního návrhu.

Závěry ze setkání

Pro autorizované architekty

- Brát úlohu porotců odpovědně.
- Preferovat standardní udělování prvních cen v soutěžích.
- Plnit úlohu zpětné vazby z architektonických soutěží směrem k ČKA.
- Účastnit se valné hromady a aktivně se tak podílet na správě profese a úpravách vnitřních předpisů včetně Soutěžního řádu ČKA.
- Dodržovat etiku profese.

Pro ČKA

- Upozorňovat politiky na výhody architektonických soutěží.
- Propagovat dobré případy z praxe (Česká cena za architekturu, Ročenka ČKA, průvodce architektury od CBArchitektura apod.)
- Získávat potřebná data k soutěžím.
- Propagovat soutěže realizacemi z nich.
- Zpracovat metodiku pro MMR včetně vzorové smlouvy.
- Každoročně opakovat setkání nad architektonickými soutěžemi.

Zapsal Petr Lešek

NABÍDNĚTE STÁŽ PRO MLADÉ

Předejte své zkušenosti mladým, pomozte jim získat kontakty a poznat nové prostředí. Využijte jiný pohled na věc a neotřelé nápady! Ověřte si potenciálního kolegu dříve, než s ním podepíšete pracovní smlouvu. Získejte kompenzaci nákladů na mentora, který se o mladého kolegu postará. Cílem programu Cesta pro mladé je propojovat studenty a firmy, vytvářet mezi nimi kontakty a dát oběma stranám šanci – firmám vybrat si nového kolegu a studentům udělat si praxi v oboru, který studují a který je baví.

Více informací na www.cestapromlade.cz

SMLOUVA O SPOLUPRÁCI V OBLASTI PAMÁTEK

ČKA a Národní památkový ústav uzavřely smlouvu o spolupráci. Obě strany se dohodly, že vzájemná spolupráce se bude týkat především vzdělávání, osvěty a informovanosti odborné i laické veřejnosti různými způsoby a technikami, a dále péče o památkový fond a výzkumu v oblasti architektury, tvorby krajiny, urbanismu a územního plánování, rozvoje kulturní krajiny, kulturních památek a ostatních architektonicky cenných staveb, urbanisticky hodnotných území a památek stavitelství.

DOTAČNÍ VÝZVY MŽP - ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY

Úspěšní příjemci dotace z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) v gesci Ministerstva pro místní rozvoj na projekty pořízení územních studií krajiny mohou zároveň čerpat desetiprocentní dotaci z Národního programu Životní prostředí a díky tomu pokrýt celkové náklady na jejich zpracování. Studie pomohou zmapovat aktuální stav krajiny a usnadní územní plánování.

Územní studie mapují aktuální rizika v krajině, doporučují, jak zlepšit vodní režim v krajině, protipovodňovou ochranu, ale navrhuji například i vhodné řešení ochrany proti erozi. Tyto a další výstupy, které územní studie přinesou, navíc mohou obce použít pro snadnější zdůvodnění čerpání prostředků z veřejných rozpočtů.

Cílem zcela nové výzvy, kterou vyhlásilo Ministerstvo životního prostředí spolu se Státním fondem životního prostředí ČR, je podpora zpracování územních studií krajiny, které obcím poslouží jako komplexní podklad pro plánovací a rozhodovací činnost v krajině. O dotaci mohou žádat obce s rozšířenou působností od 1. prosince 2016 až do konce roku 2019 nebo do vyčerpání vyhrazených 35 milionů korun.

[Podmínkou pro poskytnutí podpory v rámci výzvy MMR je vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace z programu SC 3.3. IROP](#)

Aby žadatel mohl získat dotaci, musí mít k dispozici vydané rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory v dotačním programu v gesci MMR – konkrétně v prioritní ose tří programu IROP (Integrovaného regionálního operačního programu, kam byl příjem žádostí ukončen 31. 3. 2017 - <https://www.cka.cz/cs/pro-architekty/dotace-ministerstva-pro-mistni-rozvoj/dotace-na-zpracovani-uzemnich-studii>) určené na územní studie krajiny. Ty jsou z hlediska péče o krajinu klíčové. Nejenže umožní posoudit aktuální stav krajiny, její přírodní, produkční i kulturní potenciál, ale díky nim mohou obce také lépe navrhnout opatření, která povedou k ekologické stabilizaci krajiny. Velkým přínosem je zejména to, že studie řeší kra-

jinu podrobně a ve všech souvislostech, a to i s ohledem na zelenou infrastrukturu, protipovodňovou ochranu, adaptační strategii EU a strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti. To jsou důvody, proč jsme se rozhodli nabídnout kofinancování projektů těm obcím, které již uspěly se svou žádostí o dotaci na tyto studie v programu IROP.

Studie musí být pořízeny v souladu s Metodickým pokynem k vypracování zadání Územní studie krajiny

Tento pokyn vydalo MMR a MŽP v únoru 2016 pod názvem Zadání územní studie krajiny pro správní obvod obce s rozšířenou působností. Metodika je ke stažení na stránkách MMR, prolink na metodiku a podmínky poskytnutí podpory jsou též na stránkách ČKA – viz odkaz níže.

Obce s rozšířenou působností tak mohou díky podpoře z Národního programu Životní prostředí uhradit náklady na vypracování územní studie krajiny ze 100 %. Až 90% dotaci získají z Integrovaného regionálního operačního programu a státního rozpočtu a až 10 % mohou získat z Národního programu Životní prostředí.

Podle zástupců Státního fondu životního prostředí jsou nevhodné zásahy do krajiny také jedním ze současných aktuálních problémů, s nimiž se potýká životní prostředí. Obce nemají povinnost vypracovávat tyto územní studie. Doplněním dotace z Národního programu Životní prostředí k hlavní dotaci z operačního programu je chceme motivovat k jejich zpracování.

www.cka.cz/cs/cka/tema-CKA/nove-dotacni-vyzvy-mzp

VZNIKL KATALOG MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ PRAHY

Institut plánování a rozvoje Prahy (IPR Praha) spustil webové stránky katalog-mc.iprpraha.cz, kde jsou k nalezení nejrůznější číselné informace o všech z padesáti sedmi městských částí i o Praze jako celku. Data se týkají například ekonomiky, školství, ale i životního prostředí.

Vedle základních informací, jako jsou rozloha, hustota zalidnění či věková struktura obyvatel, obsahuje katalog i mnohem méně obvyklé informace – například počet nákupních center, bytů, školských zařízení, informace o památkách, infrastruktuře, životním prostředí, počet aktivních ekonomických subjektů nebo třeba počet obyvatel v ambulantní péči na jednoho lékaře. Zjistit se zde dá také to, kolik lidí z městské části denně odjíždí pryč a kolik naopak dojíždí. Užitečné jsou rovněž informace o struktuře zástavby nebo průměrné podlažnosti, které takto přehledně podle městských částí nebyly ještě nikdy publikovány.

Katalog městských částí vznikl jako přidružený projekt při tvorbě Územně analytických podkladů (ÚAP). Vznikal primárně pro městské části, komunální politiky a zaměstnance městské správy. Jako přehledný zdroj informací může posloužit komukoli, kdo se zabývá územním plánováním. Užitečný však může být i pro nejširší veřejnost: ocení ho například studenti či novináři, kteří píšou o tématech spojených s Prahou či územním rozvojem. Výhodou je i to, že data lze mezi sebou porovnávat, neboť jsou zjišťována srovnatelnou metodou.

Data je možné prohlížet nejen uspořádaná podle městských částí, ale i průřezově podle témat a v úplnější nabídce. Kromě toho bude brzy možné si pasporty se základními údaji stáhnout i v pdf souboru. Katalog bude pravidelně (asi jednou ročně) aktualizován v závislosti na tom, jak často budou k dispozici nová data, ze kterých čerpat.

katalog-mc.iprpraha.cz

CENA KLUBU ZA STAROU PRAHU ZA ROK 2016

Cenu Klubu Za starou Prahu pro nejlepší novostavbu v historickém prostředí dostala rekonstrukce a přístavba Bílé věže v Hradci Králové. Do finále třináctého ročníku Ceny Klubu Za starou Prahu se dostala vyrovnaná kolekce šesti architektonických počinů. Jejich pojetí je však velmi různorodé, od domů, jejichž forma vychází ze starých tradic, až po moderní minimalistické kostky.

Cena Klubu Za starou Prahu 2016:

Přístavba pokladny a schodiště k Bílé věži v Hradci Králové

Autor: Jaromír Chmelík / architekti chmelík & partneři, s. r. o.

Realizace: 2015

Renesanční Bílá věž z 16. století je dominantou historického centra města a patří mezi nejvýznamnější památky v Hradci Králové. Části původní stavby můžeme vidět dodnes. Za J. B. Santiniho prošla věž barokní úpravou. Bohužel ke konci 20. století došlo k necitlivým zásahům do autentických prvků stavby a k narušení historických materiálů. Bílá věž se tak potýkala s vážnými problémy, což byl hlavní impulz ke kompletní rekonstrukci. Při ní byly restaurátorským způsobem opraveny všechny poškozené části. Do vyčištěného historického prostoru věže pak byl vložen současný prvek – kovové schodiště, podesty, výstavní a interaktivní prvky s výukovými programy. Odůvodnění poroty: Minimalistický objekt hradeckého

architekta dokládá, že dnešní architektonické dílo dokáže citlivě vstoupit i do těch nejcennějších a nejmalebnějších zákoutí starých měst. Stavba se již dočkala ocenění v soutěžích Grand Prix architektů 2016 a Stavba roku 2016.

Finalisté

Polyfunkční dům v Minské ulici v Brně / ateliér Makovský – realizací lze pokládat za ryzí příklad minimalismu. Do silně pokleslého prostředí starého brněnského předměstí vnáší dům vysokou architektonickou kvalitu a kultivuje ho i svými dobrými proporcemi.

Ekologické centrum Otevřená zahrada / Projektil – díky tomuto projektu na úpatí brněnského Špilberku se veřejnosti zpřístupnilo krásné zahradní prostředí za domy v Údolní ulici, s pěkným výhledem na Brno. Pražský ateliér Projektil zde převzal staré urbanistické schéma bohatě využívaných zadních traktů a navrhl svůj nový objekt v adekvátním ekologicko-minimalistickém duchu.

Základní škola v Hovorčovicích u Prahy / Ondřej Tuček – pro přístavbu architekt použil archetypální schéma domu s normálními okenními formáty. Svě dílo od starší školní budovy odlišil oranžovým povrchem fasády, a přece teď obě stavby tvoří jeden působivý celek.

Centrum Caolinum v Nevřeni / Jakub Chvojka a Radek Dragoun – objekt slouží této malé obci jako hasičská stanice, malé muzeum a společenská síň. Plzeňští architekti mu dali tradiční formu zemědělského objektu, který se liší od svých starobylých vzorů abstraktností své celkové formy a kurážným tvarováním komínů.

Polyfunkční dům v Uherském Hradišti / Pavel Stojanov – dům stojí v kontextu sice historickém, zároveň však těžce narušeném velkými postmodernistickými budovami z devadesátých let 20. století. Stojanovova novostavba toto prostředí kultivuje vyšší kvalitou své architektury a dobře zvoleným měřítkem.

Škola v Hovorčovicích a Centrum Caolinum v Nevřeni podávají svědectví o vzestupné úrovni architektury na českém venkově. Doklady trendu opačného bohužel přináší metropole České republiky. Pražská novostavba zvítězila naposled v šestém ročníku Ceny Klubu Za starou Prahu v roce 2009 a letos to bylo už podruhé, co se žádná budova z Prahy neprobojovala ani do finále.

Z tiskové zprávy KZSP

YOUNG ARCHITECT AWARD 2017: PERIFERIE UVNITŘ I NA OKRAJI

Devátý ročník soutěžní přehlídky pro studenty a architekty do 33 let byl odstartován. Letos na téma Periferie – uvnitř i na okraji. Dysfunkční města a obce, opuštěná místa dopravních koridorů, místa na rozhraní. Soutěžící mohou zvolit vlastní lokalitu v rámci tématu soutěže či některou z lokalit doporučených partnerskými městy.

Odborná porota: Petr Stolín – předseda, PETR STOLÍN ARCHITEKT, držitel České ceny za architekturu 2016; Zdeňka Vydrová, městská architektka Litomyšle; Jiří Opočenský, ov architekti; David Mareš, tři architekti, a Josef Pechar z Nadace Nadání J., M. a Z. Hlávkových.

Přihlášené studie bude porota hodnotit dle kritérií: výběr tématu práce, koncepcnost a kontextuálnost řešení, kvalita architektonického/urbanistického řešení, přínos pro kvalitu životního prostředí, udržitelnost, novátorství a originalita práce. Také letos proběhne hlasování veřejnosti a putovní výstava. Slavnostní vyhlášení výsledků proběhne 19. 9. 2017 již tradičně při veletrhu FOR ARCH.

Uzávěrka přihlášek: 30. 6. 2017.

www.yaa.cz

PLATBA ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ ZA ROK 2017

Vážení členové České komory architektů, dovolujeme si vás upozornit, že splatnost členských příspěvků a profesního pojištění za rok 2017 byla 28. února 2017. Všem, kteří provedli platbu členských příspěvků a profesního pojištění, děkujeme. V případě, že jste platbu dosud neprovedli, žádáme o její provedení na č. ú. 1928140339/0800. Jako variabilní symbol uveďte číslo vaší autorizace.

Dovolujeme si vás také upozornit, že dle Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA bude za pozdní úhradu členských příspěvků účtováno penále za každý započatý měsíc ve výši 1 % dlužných příspěvků.

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně členských příspěvků či profesního pojištění kontaktujte Lenku Dytrychovou na telefonu 257 532 430 či e-mailu lenka.dytrychova@cka.cz.

2. 3.–13. 4. 2017

Galerie architektury,
Starobrněnská 18, Brno

Česká cena za architekturu 2016 – Zen-Houses / Ateliér a dům, Liberec; autor: Petr Stolín Architekt, foto: Filip Šlapal

Výstava Česká cena za architekturu 2016 představuje 63 nominovaných děl z celé České republiky, která se dostala do užšího výběru mezinárodní odborné poroty. Blíže poté bude představeno osm finalistů včetně držitele hlavní ceny Zen-Houses v Liberci od architekta Petra Stolína. Výstava ukazuje také ceny za Výjimečný počin a mimořádné ceny VELUX a ERA21. Představeno bude též sedm členů mezinárodní poroty, která o výsledcích hlavní ceny rozhodovala.

→ www.ceskacenaazaarchitektru.cz

Upozorňujeme na zajímavé akce a události z oboru architektury. Některé z nich probíhají pod záštitou České komory architektů. Kompletní seznam akcí je dostupný na webu ČKA v sekci Svět architektury.

Foto: archiv ČKA

Vzdělávací program Fórum krajinářské architektury České komory architektů (ČKA), vznikl na základě rostoucí poptávky po přednáškách a diskusích v rámci mezioborové vzájemnosti a sounáležitosti. První přednáškový den s řízenou panelovou diskusí se na konci března zaměřil na problematiku dotačních titulů vypsaných v rámci OPŽP a MŽP. Fórum je připraveno v rámci celoživotního vzdělávání autorizovaných architektů ČKA, přednáškový cyklus mohou navštívit i ostatní zájemci, kterých se témata profesně dotýkají: zaměstnanci státní správy, projektanti či realizátoři krajinářských i pozemních staveb. Studentům je vstup v případě dostatečné kapacity rovněž umožněn.

12. 5. 2017

Územní studie krajiny a územní studie veřejných prostranství

22. 6. 2017

Místo územních systémů ekologické stability v zelené infrastruktuře krajiny

15. 9. 2017

Spolupráce krajinářských architektů a architektů

12. 10. 2017

Krajinářská architektura v územním plánování

24. 11. 2017

Hospodaření s vodou v krajině městské i volné

→ www.cka.cz

Christ & Gantenbein / Swiss National Museum Extension, Curych, 2012–2016.
Foto: archiv Kruh

Cyklus Jiná optika tvoří přednáškové večery s následnou diskusí. Velké množství obrázků a dat v současném světě a neschopnost orientace v přehřší informací platí i pro oblast architektury. Najít jedinečný pohled, který nekopíruje vzory, je právě kurátorským posláním KRUHu, který takto již patnáct let české široké veřejnosti i odbornému publiku zprostředkovává to nejlepší z české, evropské i mimoevropské architektury.

6. 4. 2017

Éric Lapiere (Francie)

Kino 35, Francouzský institut, Štěpánská 644/35, Praha 1

4. 5. 2017

Christoph Gantenbein (Švýcarsko) / studio Christ & Gantenbein

Kino Světozor, Vodičkova 41, Praha 10

1. 6. 2017

Zdeněk Fránek / Příliš viditelná architektura + Piotr Brzoza / Stavět pragmaticky
DUP36, Charvátova 10, Praha 1

→ www.kruh.info

Konference
RESITE 2017: IN/VISIBLE CITY

22.–23. 6. 2017

Forum Karlín, Pernerova 53, Praha 8

Držitelka Pritzkerovy ceny 2010,
japonská architektka Kazuyo Sejima,
vystoupí na reSITE. Foto: Aiko
Suzuki

Akce s cílem neustále vylepšovat prostředí měst se tentokrát zaměří na to, jak neviditelná infrastruktura ovlivňuje architekturu, anebo jak se infrastrukturní stavby mohou stát nositeli kulturní hodnoty. Řeší vše, co dělá město funkčním, co pohání ekonomiku a spotřebovává podstatnou část městských rozpočtů, ačkoli to není vidět na povrchu – například technické infrastruktury jako voda. Ukazuje kvalitní městská prostranství, úchvatné budovy, mezilidské sítě a procesy participace, které spoluutvářejí podobu měst budoucnosti. Představí nejkvalitnější a oceněné projekty, zaměří se na styčné body infrastruktur se soukromým developmentem, na zapojení občanů a chytrá řešení.

reSITE 2017 představí 40 globálních i lokálních názorových lídrů a špičkových expertů. Přijede držitelka Pritzkerovy ceny Kazuyo Sejima z tokijského studia SANAA, místostarosta Paříže Jean-Louis Missika, Amanda Taylor a Jacopo Hirschstein. Architekt Teddy Cruz přiveze spolu se svou kolegyní Fonnou Forman prudce kontroverzní téma Trumpovy hraniční zdi mezi Mexikem a USA. Letos se reSITE chystá napomáhat dobrým vztahům mezi zástupci různých oborů také pořádáním skupinových výprav noční Prahou se zkušenými průvodci a s hosty konference.

Členové ČKA se mohou registrovat za polovinu. Slevový kód je přístupný po přihlášení na webu v sekci Svět architektury – Akce – reSITE.

→ www.resite.cz/cs/registration

Konference
POJĎME DĚLAT MĚSTO (NEBO VES)

25. 4. 2017

Areál bývalého kláštera
ve Žďáře nad Sázavou, Zámek 8/8

Náměstí ve Žďáře nad Sázavou.
Foto: archiv Romana Bukáčka

První ročník konference Pojďme dělat město zaměřené na téma veřejný prostor, cesta od nápadu k zadání a od zadání k realizaci. Konference si klade za cíl otevřít místo pro dialog mezi architekty, obcemi či městy a jejich aktivními občany pro vzájemnou inspiraci, nápady, prezentaci a sdílení příkladů. Výzva Pojďme dělat město se zaměřuje na města i obce a jejím těžištěm jsou konkrétní příklady dobré praxe.

Program:

M. Vallo
Nové role architekta

P. Klápště
Hledáme inspiraci / Participativní tvorba zadání

P. Lešek
Cesta k řešení / Architektonická soutěž

A. Gebrian
Zahraniční i česká inspirace

Příklady dobré praxe (paralelní workshopy)

- R. Bukáček & M. Zezula – Od nápadu k zadání (Mezibory)
- Hledání potenciálů ve městě
- D21 – Participativní rozpočet
- Z. Ryška (architekt města Žďár nad Sázavou) – Úloha městského architekta
- J. Říhová (Nadace Proměny) – Realizace dle participativního zadání

Společný kulatý stůl se všemi přednášejícími
Možnost navštívit kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře a Muzeum nové generace.

→ www.pojdmedelatmesto.cz

Konference
ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU A ÚZEMNÍ
PLÁNOVÁNÍ

20.-21. 4. 2017

Rožnov pod Radhoštěm, hotel Eroplán,
Ostravská 451

Letecký snímek Rožnova pod Radhoštěm. Foto: archiv AUÚP

Jarní seminář Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR (AUÚP) se zaměří na rozvoj cestovního ruchu v jeho vazbách na proces územního plánování. Cestovní ruch lze interpretovat jako souhrn procesů budování a provozování zařízení cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit spojených s využíváním atraktivit a zvýšených hodnot území. Z této definice jsou patrné návaznosti rozvoje cestovního ruchu a územního plánování.

Udržitelnou formu cestovního ruchu podmiňuje „vyváženost“ všech tří aspektů udržitelného rozvoje území, tj. ochrany životního prostředí, přínosů pro lidské společnosti a přiměřeného ekonomického růstu. Udržitelný rozvoj území, který patří mezi hlavní cíle územního plánování, tak představuje hlavní styčný bod rozvoje cestovního ruchu a územního plánování.

→ www.urbanismus.cz

Výstava
BĚŽET S DOMY

15. 3.-30. 4. 2017

Galerie Jaroslava Fragnera,
Betlémské nám. 5a, Praha 1

Vila Jevany / David Vávra. Kresba z archivu Galerie Jaroslava Fragnera

Jubilejní výstava Davida Vávry sleduje nejen architektonické otisky autora, ale dotýká se také jeho životních zákrut poetických a výtvarných přesahů. Výstavu doprovodí publikace.

→ www.gjf.cz

Přednášky a exkurze
ESTETIKA PROSTORU & PROSTOR ESTETIKY

21. 2.–16. 5. 2017

Galerie Jaroslava Fragnera,
Betlémské nám. 5a, Praha 1

Linz Super Branch, instalace na
střechách v centru Linze / Bow Wow,
2011. Foto: archiv GJF

V čem spočívá interakce člověka s jeho okolím, prostorem budovaným především pro uspokojení jeho potřeb? Estetický náhled na problematiku architektury umožní zamyslet se právě nad vztahem mezi člověkem a prostorem, který obývá. Tradičním úkolem architektury je naplňovat především praktické cíle, poskytovat ochranu a zázemí pro různé lidské činnosti a jednání, zároveň má ale funkci reprezentativní, duchovní či dekorativní. V dnešní době je estetika architektury spíše opomíjena, obě oblasti si ale mají mnoho co nabídnout: konkrétní sociální rozměr architektury a naopak abstraktnější hledisko estetiky.

18. 4. 2017

PhDr. Ondřej Dadejčík, Ph.D.

Centrum a periferie. O estetické zkušenosti obyčejného prostředí

16. 5. 2017

Mgr. Denis Ciporanov, Ph.D.

Význam v architektuře

Exkurze za architekturou zprostředkované Galerii Jaroslava Fragnera:

19. 5.–21. 5. 2017

Salcburk – Linz

14.–17. 9. 2017

Basel – Mulhouse – Stuttgart – Würzburg

→ www.gjf.cz

Výstava
SMILJAN RADIĆ

27. 4.–28. 5. 2017

Dům umění, nám. Přemysla Otakara II. 38,
České Budějovice

House for the Poem of the Right
Angle / Smiljan Radić, 2010.
Foto: archiv Domu umění v Českých
Budějovicích

Architekt Smiljan Radić (* 1965) patří k nejvýznamnějším postavám chilské architektury. V roce 1989 absolvoval architekturu na Katolické univerzitě v Chile, v roce 1995 založil vlastní kancelář. Je znám svým výrazným přístupem k formě, materiálům a přírodnímu prostředí, vychází z různých kulturních tradic. Radić většinou staví projekty menšího měřítka, které jsou typické svou křehkostí. Proslavil ho projekt Serpentine Gallery Pavilion v Londýně z roku 2014.

→ www.dumumenicb.cz

Výstava
MARTIN RAUCH

14. 6.–20. 8. 2017

Dům umění, nám. Přemysla Otakara II. 38,
České Budějovice

Dům Rauch / Martin Rauch, 2006.
Foto: archiv Domu umění v Českých
Budějovicích

Martin Rauch (* 1958) je rakouský architekt, který se už více než třicet let věnuje výzkumu a vývoji hliněných konstrukcí. Vztah k hlíně, jílu a zemině ovlivnilo jeho vzdělání keramikou a sochařem a prohloubily dobrovolnické práce v Africe, kde se setkal s „primitivními“ stavebními technikami a optimálním využitím zdrojů. Klade důraz na řemeslné zpracování a environmentální design, vycházející ze zemědělské tradice rodiny mající kořeny ve Vorarlbergu. Mezi nejznámější stavby patří dům Rauch v rakouském Schlinsu (2008) a další projekty bydlení i sakrální architektury. V roce 2015 vydal publikaci *Refined Earth* (Zušlechťená země).

→ www.dumumenicb.cz

Přednášky
KRAJINA. KULTURNÍ I PŘÍRODNÍ DĚDICTVÍ

první pololetí 2017

Z publikace *Hospodářské dvory v krajině*, Jan Žižka, vydavatel: NPÚ 2016

Národní památkový ústav pořádá cyklus přednášek zaměřených na fenomén krajiny.

18. 4. 2017 od 19 h
Archeologie a ikonografie hornické krajiny
Mgr. Ondřej Malina, Ph.D.
NPÚ, ÚOP v Lokti, Kostelní 81/25

23. 5. 2017 od 17.30 h
Voda v krajině
Naše voda a voda bez nás
Ing. Klára Salzmann, Ph.D.
knihkupectví a informační centrum NPÚ,
Na Perštýně 12, Praha 1

V rámci cyklu proběhla v únoru také přednáška Jana Žižky věnovaná hospodářským dvorům v krajině. Byla na ní představena stejnojmenná publikace zaměřená na dvory a hospodářské budovy bývalých panství – velkostatků, stavěné od 17. do počátku 20. století, jimž nebyla dosud věnována dostatečná pozornost, přestože patří mezi architektonicky výrazné budovy, navrhované i významnými staviteli.

→ www.npu.cz

PRŮVODCE ARCHITEKTUROU /
JIHOČESKÝ KRAJ A HORNÍ
RAKOUSKO

Příklady dobré praxe 1990–2016

CBArchitektura, České
Budějovice, 2016

Dvě drobné černobílé publikace stručně představují přehled veřejných staveb, které vznikly na jihu Čech a na rakouské straně hranic – ve spolkové zemi Horní Rakousko – po roce 1990. Průvodce sestavili Mirek Vodák a Tomáš Zdvihal, představitelé spolku CBArchitektura, který se od roku 2011 aktivně zapojuje do dění v Českých Budějovicích a pomáhá vytvářet podmínky pro vznik kvalitní architektury. Do knihy přispěl svým úvodníkem také Petr Lešek, člen pracovní skupiny Soutěže ČKA. Autoři se domnívají, že v České republice stagnuje standard veřejných staveb a veřejných prostranství i dlouhodobější plánování rozvoje měst. Doufají, že prezentace pozitivních příkladů je možností, jak přispět ke zvyšování celkové kvality staveb financovaných z veřejných prostředků. Věří, že prezentace pozitivních příkladů je možností, jak přispět ke zvyšování celkové kvality staveb financovaných z veřejných prostředků.

Dobré orientaci v průvodci napomáhá přehledné uspořádání a dobrá grafika – na dvoustraně věnované každé stavbě nalezneme mapu s lokací, stručný popis a základní údaje. Doplněny jsou také statistické údaje o počtu soutěží, typologii staveb či počtu autorizovaných architektů. Průvodce nenabízí jen zajímavé informace pro architektonickou základnu, ale je také užitečnou příručkou především pro investory. Pro ty by však možná působily srozumitelněji větší a barevné fotografie.

Autoři se snažili o typologickou pestrost vybraných staveb. Mezi veřejnými stavbami se navíc objevuje i několik soukromých objektů s veřejnou funkcí. Zatímco u nás se představují rozsáhlejší objekty pro cestovní ruch, kulturní stavby a domy s pečovatelskou službou, spektrum rakouských počinů je daleko širší.

I k sebemenšímu projektu v tisícové obci se dostává dobrý architekt, a tak vznikají kvalitní objekty márnice, kotelny na biomasu, častá jsou zázemí pro dobrovolné hasiče, sídla sběrných surovin, sakrální stavby a řešení veřejného prostoru včetně autobusových zastávek. Možná byl výběr záměrný, nebo jsou už možná v Rakousku velké zakázky dávno postaveny (ostatně představeny jsou téměř výhradně stavby z posledních deseti let). Sdělení je ale zřejmé – všechno je architektura a není v ní malých úloh. Můžeme si jen přát, ať u nás přibývá dobrých příkladů – bez ohledu na velikost veřejné investice. Publikace je svým zaměřením ojedinelá a pro větší osvětu a motivaci investorů i širší veřejnosti by mohlo vzniknout obdobných počinů více. Průvodce vznikly pod záštitou ČKA.

Markéta Pražanová

Martin Rajniš

PĚTADVACET TISÍC DNŮ VZPOMÍNEK

Argo, 2016

„Vyprávění architekta Martina Rajniše o daru šťastného života a cestě ze dna až na vrchol.“ To je podtitul knihy vzpomínek předního českého architekta, který se rozhodl sepsat zážitky ze života plného cestování, netradičních zvrátů, úspěchů i pádů. Jako buřič a provokatér, který si celý život razí svou cestu, chce čtenáři ukázat, že i člověk, nýmand, kterého málem strčili do pomocné školy, může žít bezvadný život. Rajniš shrnuje vzpomínky na svých 25 344 dnů života, v nichž popisuje dětství ve staré Praze s nejrůznějšími výchovnými experimenty svého otce, časy chudoby a vzdoru proti bolševikovi, pobyt v kriminále, čtyři roky na malé lodi plující po Atlantiku, stovky tisíc kilometrů na pouštích, v divočinách, pralesech, na horním toku Amazonky i v nezapadlejších koutech Nové Guiney. Jako pedagog působil na VŠUP v Praze a na Technické univerzitě v Liberci. Je známý především jako autor nové Poštovny na Sněžce nebo

Majáku a muzea Járy Cimrmana v Jizerských horách. Věnuje se experimentální architektuře a vztahu architektury k přírodě a k lidské společnosti. Řídil velké ateliéry a realizoval zakázky za miliardy korun. Získal řadu českých i mezinárodních ocenění. Knihu sestavil ve spolupráci s Magdou (Křížkovou) Šebestovou.

Iveta Černá, Dagmar Černoušková (eds.)

MIES V BRNĚ, VILA TUGENDHAT

Studijní a dokumentační centrum ve vile Tugendhat (SDC-VT), Brno 2017

V únoru vyšlo aktualizované rozšířené vydání pozoruhodné publikace z roku 2012, která svým názvem volně navazuje na velkorysé publikační projekty mapující dílo Ludwiga Miese van der Rohe v USA a v Německu (Mies in Amerika; Mies in Berlin). Historické a stavební osudy rodinné vily Grety a Fritze Tugendhatových přibližuje od samého počátku jejího vzniku až po současnost, jež této výjimečné stavbě navrátila podobu z doby těsně po jejím dokončení. Kniha je členěna do čtyř hlavních kapitol: Geneze stavby, Další osudy domu, Rehabilitace domu a Materialita stavby. Každá z kapitol obsahuje samostatné ucelené texty k souvisejícím tématům – čtenáři se tak dozvědí řadu zajímavých informací o rodině majitelů, o jediném uměleckém díle ve vile Tugendhat – torzu ohlížející se dívky od Wilhelma Lehmbrucka – a mnoho dalšího. Nechybí soupis hlavních realizačních a dodavatelských firem včetně finančních nákladů na obnovu a restauraci domu. Texty provázejí četné archivní a současné fotografie, dokumenty, plány apod. Tým historiků umění, architektů, inženýrů a restaurátorů shromáždil nejen známá fakta o světově proslulé stavbě, ale především řadu dosud nepublikovaných poznatků. Nyní je kniha doplněna o nové fotografie a texty, představující např. část původního mobiliáře, jenž se po restaurování vrátil do vily Tugendhat.

Owen Hopkins

ARCHITEKTONICKÉ SLOHY

Grada, 2017

V knize je ponechán pojem „slohu“ v nejširším slova smyslu. Někde s jeho pomocí autor slučuje budovy do pomyslných skupin a analyzuje je na základě specifických rysů, jindy jeho prostřednictvím poukazuje na kulturní trendy nebo konkrétní architektonické tendence společné budovám, které spolu na první pohled nijak nesouvisejí. Kniha je rozdělena do devíti kapitol definujících hlavní etapy vývoje architektury. Po úvodních textech popisujících jednotlivé slohy následuje vždy množství barevných fotografií, s jejichž pomocí se autor snaží vysvětlit na téměř třech stovkách budov charakteristické prvky daného období. Výsledkem je přehledný obrazový průvodce klíčovými slohy západní architektury od klasičského období po současnost, doplněný navíc výkladem pojmů. Autor publikace Owen Hopkins působí na katedře architektury Royal Academy of Arts v Londýně. V knize proto také najdeme prvky a stavby, s nimiž se v publikacích českých autorů nesetkáváme, a může nás překvapit i rozdílné časové zařazování slohů a trendů či některé odlišné pojmy. V českém překladu vyjde také jeho druhá publikace Reading Architecture: A Visual Lexicon (Laurence King, 2012).

Petr Klíma (ed.)

RŮŽENA ŽERTOVÁ: ARCHITEKTKA DOMŮ I VĚCÍ

Nakladatelství UMPRUM, 2016

První samostatná publikace věnovaná Růženě Žertové shrnuje životní i profesní dráhu vynikající a dlouho opomíjené autorky a představuje ji jako architektku, designérku i výtvarnici. Kniha volně navazuje na výstavu Růžena Žertová: architektka / designérka / výtvarnice, která se konala roku 2013 v Muzeu města Brna.

Základním stavebním kamenem publikace je šestice studií autorů, kteří se dlouhodobě věnují různým oblastem díla Růženy Žertové – Petra Klímy, Petry Gajdové, Dariny Zavadilové a Adama Štěcha. Ačkoliv byla Žertová řadu let známa téměř výhradně jako autorka projektů obchodních domů ze 60. a 70. let minulého století, pozoruhodné jsou také její typologicky odlišné soutěžní návrhy a z pozdější doby i stavby pro bydlení. Architektka se od 60. let věnovala rovněž návrhům interiérů a nábytku, v 70. a 80. letech i hliníkovým svítidlům. Zkušenosti se zpracováváním kovu i tkanin od 80. let uplatňovala při návrzích módních doplňků a šperků.

Součástí publikace, uvedené předmluvou Ivana Rullera, jsou i tři stati, jejichž témata přesahují tvorbu samotné Žertové. Dvě z nich jsou věnovány architektům, kteří zásadně ovlivnili život i dílo autorky – bratru Petru Žertovi a životnímu partnerovi Igoru Svobodovi. Autory těchto kapitol jsou Martina Mertová a Šárka Svobodová s Jaroslavem Sedlákem. Třetím z textů je komentovaný soupis děl českých a slovenských architektek, publikovaný v letech 1946–1989 v časopise Architektura ČS(S)R. Podrobný přehled s více než 500 jmény zpracovali Michaela Janečková, Barbora Šimonová, Petr Klíma, Jana Pavlová a Anna Šubrtová. V knize nechybí ani rozhovor, který s Růženou Žertovou vedl Petr Pelcák. Autorem většiny současných fotografií je Petr Jehlík. Publikaci graficky zpracovali Matěj Činčera a Jan Kloss.

Představení a interpretace díla Růženy Žertové doplňují dosavadní výzkum tuzemské architektonické, designérské a uměleckořemeslné tvorby druhé poloviny 20. století – tvorby, která v případě architektky vznikala mimo hlavní město, ale podstatně ovlivňovala podobu domácí scény.

Petr Klíma

SOUČASNÉ POJIŠTĚNÍ FYZICKÉ A PRÁVNICKÉ OSOBY A ZÁKONÍK PRÁCE

V tomto příspěvku se budeme věnovat problematice současného pojištění fyzické a právnické osoby jednou přihláškou, a to zejména v případech, kdy je autorizovaná osoba zároveň jednatelem a sama sobě zaměstnancem. Na základě praxe likvidace pojistných událostí je třeba dobře zvážit vhodnou pojistnou ochranu tak, aby nedocházelo k nedostatečnému krytí s ohledem na limitaci náhrady škody v důsledku příslušných ustanovení zákoníků práce, který náhradu škody limituje čtyřapůlnásobkem průměrného hrubého měsíčního výdělku zaměstnance.

V článku Ing. Martiny Jiráskové (viz Bulletin ČKA 4/2016, s. 35) bylo uvedeno, že v rámci připojištění profesní odpovědnosti přes ČKA (Rámcová smlouva č. 8059840419) lze sjednat připojištění pro oba subjekty současně. Jelikož na přihlášce mohou být i právnické osoby, které však nejsou kryty v základním komorovém pojištění ČKA, zahrnuje proces likvidace pojistné události s ohledem na krytí této první vrstvy dva kroky – nahlášení události z připojištění a následně pak ze základního pojištění. Ze základního pojištění se škoda uplatní tak, že právnická osoba uplatní „spoluúčast“ ve výši 200 000 Kč, resp. 500 000 Kč na fyzické osobě, která projekt autorizovala, a ta ji následně uplatní prostřednictvím našich likvidátorů u pojišťovny ze základního pojištění. Tento proces je plně funkční, pokud se nejedná o zaměstnance.

Jak odvrátit hrozbu platby škody ze svého

Problém pak může nastat v případě, že jednatel pojištěné společnosti je sám sobě také zaměstnancem a spoluúčast stanovenou na přihlášce vymáhá sám na sobě jako zaměstnanci. Pokud však jako zaměstnanec pobírá pouze symbolickou mzdu – a to z jakýchkoliv důvodů, čtyřapůlnásobek jeho průměrného hrubého výdělku (§257 odst. 2 zákoníku práce) nemusí dosáhnout výše spoluúčasti a odškodnění poskytnuté pojistitelem může být nižší než požadovaná částka spoluúčasti a hrozí, že autorizovaná osoba část škody bude muset hradit ze svého.

Pojištění je v takovém případě možno řešit dvěma způsoby:

→ Individuální pojistná smlouva – pokud autorizovaná osoba založila obchodní společnost, kde je zároveň jednatelem a také zaměstnancem, který pobírá měsíční hrubý výdělek nižší než 45 000 Kč měsíčně, doporučujeme sjednat si individuální pojistnou smlouvu bez návaznosti na pojištění prostřednictvím ČKA. Pojistníkem a zároveň pojištěným bude obchodní společnost a zároveň dalším pojištěným pak fyzická osoba s tím, že spoluúčast bude nastavena např. ve

výši 10 000 Kč. Takováto pojistná smlouva bude sjednána jako kombinace pojištění profesní odpovědnosti za škody a pojištění obecné odpovědnosti za škody v rámci jednoho pojistného limitu. Pokud se bude sjednávat nová pojistná smlouva, jako přechod z jednoho pojistného krytí na nové pojištění, pak je rozhodně nutné navázat správně retroaktivním krytím tak, aby nešlo ke ztrátě výhody původně sjednaného pojistného krytí. V tomto případě si autorizovaná osoba nemusí platit základní pojištění prostřednictvím pojistné smlouvy sjednané u ČKA.

→ Pojistné smlouvy sjednané prostřednictvím ČKA – pojištění lze však řešit také prostřednictvím pojistných smluv sjednaných prostřednictvím ČKA. V tomto případě je nutno zvolit limit v základním pojištění. Tento limit pak bude sloužit jako spoluúčast v rámci připojištění. Na přihlášce pro připojištění pojistníkem a zároveň pojištěným bude obchodní společnost a dalším pojištěným pak fyzická osoba.

Škoda může být uplatněna pouze po zaměstnanci s příjmem vyšším než 45 000 Kč

V případě pojistné události, která bude vyšší než limit ze základního pojištění, bude tato událost uhrazena ze sjednaného připojištění a spoluúčast pak ze základního pojištění, avšak pouze v případě, pokud škoda bude uplatněna po fyzické osobě jako autorizované osobě, a nikoliv fyzické sobě jako zaměstnanci v rámci pracovněprávní odpovědnosti za škody.

Po fyzické osobě jako zaměstnanci může být škoda uplatněna pouze tehdy, pokud jeho průměrný hrubý měsíční výdělek je vyšší než 45 000 Kč. Snížit spoluúčast u připojištění pod 200 000 Kč není v tuto chvíli možné.

Mít sjednané pouze základní pojištění do limitu 200 000 Kč, resp. 500 000 Kč je vhodné zejména pro zaměstnance velkých ateliérů, které mají sjednané pojištění na vysoké limity. V tomto případě pak základní pojištění poslouží dobře pro krytí jejich zaměstnanecké odpovědnosti vůči zaměstnavateli, a to jak pro případ škod z provozní odpovědnosti, tak z té profesní.

JUDr. Kateřina Poláčková
MARSH, s. r. o.

Kontakt

Makléřská společnost
MARSH, s. r. o.

Atrium Flora, vchod B,
Vinohradská 2828/151,
130 00 Praha 3-Vinohrady

Iva Marková
Client Executive

E-mail
iva.markova@marsh.com

Tel.
221 418 149,
731 517 834

www.marsh.cz

→ sjednocení terminologie novely autorizčního zákona s terminologií občanského zákoníku.

o ochraně ovzduší a zkušenosti s jeho uplatňováním v praxi správních úřadů a provozovatelů zdrojů.

Novela nabyla účinnosti dnem 1. 1. 2017.

Novela nabyla účinnosti, kromě některých svých ustanovení, dne 1. 1. 2017. V souvislosti s touto novelou byl rovněž novelizován zákon o správních poplatcích.

ZÁKON č. 369/2016 Sb.
ze dne 19. října 2016,

kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

ZÁKON č. 460/2016 Sb.
ze dne 14. prosince 2016,

kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a další související zákony

ZÁKON č. 459/2016 Sb.
ze dne 14. prosince 2016,

kterým se mění zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů

Základními cíli novely je především naplnění závazků vyplývajících z mezinárodní spolupráce v oblasti nízkoe emisních zón a dále zvýšení a zabezpečení ochrany ovzduší tak, aby nebyla nadále snižována kvalita ovzduší v důsledku působení emisí ze zdrojů znečišťování ovzduší, a to posílením kontrolních pravomocí orgánů ochrany ovzduší za účelem efektivního vymáhání zákonem stanovených povinností a zlepšení procesních podmínek pro rozhodování orgánů ochrany ovzduší.

První novela „nového“ občanského zákoníku přináší úpravu vybraných problematických ustanovení, která podle názoru jejich tvůrců vyžadovala rychlý legislativní zásah.

Hlavním cílem novely zákona o výkonu povolání je vyjasnění právní úpravy, přizpůsobení aktuální situaci na trhu a měnícím se potřebám členských základen obou komor a narovnání právního stavu tam, kde se doslovný výklad rozchází s účelem a smyslem úpravy. Novela dále uvádí zákon č. 360/1992 Sb. do souladu se zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, a zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).

Novela nabyla účinnosti, s výjimkou některých ustanovení, dne 28. 2. 2017.

Právní oddělení Kanceláře ČKA

Hlavní změny a úpravy, které novela přináší:

- změna výše autorizačního poplatku;
- výslovné zakotvení povinnosti autorizovaných osob platit řádně a včas členskou příspěvků;
- odstranění duplicitní povinnosti ČKA a ČKAIT v péči o dokumenty;
- úprava výkonu činnosti autorizovaných osob (v. o. s., s. r. o.);
- specifikace činností autorizovaného architekta;
- doplnění samostatného ustanovení o osobní odpovědnosti za výkon povolání autorizované osoby vykonávající činnost ve veřejné obchodní společnosti;
- zpřesnění formulace výkonu činnosti autorizovaného architekta v rámci vypracování územně plánovací dokumentace;
- úprava činností technika autorizovaného pro obor pozemní stavby;
- rozšíření pravomoci ČKA a ČKAIT, aby si v rámci svých vnitřních předpisů nastavily podmínky voleb, s variantami volby na valné hromadě nebo volby distanční;

Nejzásadnější body novely vyplývající z důvodové zprávy:

1. Zakotvení pravidel pro uznávání zahraničních plaket pro vjezd do nízkoe emisních zón, a to v návaznosti na bilaterální jednání se SRN a na přípravu česko-německého memoranda o vzájemném uznávání emisních plaket.
2. Přijetí úpravy umožňující přímou kontrolu provozu spalovacích stacionárních zdrojů v domácnostech za účelem ověření plnění povinností vyplývajících ze zákona o ochraně ovzduší a naplnění usnesení vlády České republiky č. 547 ze dne 24. července 2013.
3. Zakotvení imisního limitu pro částice PM_{2,5} od roku 2020 a naplnění usnesení vlády č. 1077 z 15. 12. 2014, které ukládá ministru životního prostředí, v návaznosti na řízení EU Pilot, předložit vládě návrh novely zákona o ochraně ovzduší, která stanoví imisní limit ve výši 20 µg·m⁻³, nejpozději do 31. prosince 2017. Zpřesnění podmínek aplikace imisních limitů pro troposférický ozon.
4. Úprava pravidel pro vyhlašování a ukončování smogových situací a regulací podle přílohy č. 6 zákona o ochraně ovzduší.
5. Blok legislativně technických úprav zákona prováděný v návaznosti na více než dvouletou účinnost zákona

nou výhodu, spíše naopak. Autorizovaná dokumentace, z níž je ze správné datace možné např. zjistit, v jakém pořadí probíhaly její úpravy, může vnést světlo do sporů mezi projektantem a stavební firmou a pro projektanta provádějícího řádně svou práci může být jen výhodou.

K užití autorského díla

Zpracoval jsem pro klienta studii rodinného domu. Po převzetí díla a jeho zaplacení došlo ze strany klienta k ukončení spolupráce, údajně pro nespokojenost klienta s mým návrhem. Klient nyní zadal zakázku na zpracování studie jinému ateliéru, v rámci zadání požaduje, aby řešení rozpracovalo charakteristický prvek z naší studie. Jedná se o zásah do našich autorských práv? Odpovídá za něj klient, nebo případně nový architekt?

Tuto otázku nelze odpovědně zodpovědět bez znalosti původního návrhu a dotčeného charakteristického prvku řešení, kterého se týká. Nadto to není otázka pro právníka, ale spíše pro znalce v oblasti autorského práva v architektuře. Pokusím se na váš dotaz odpovědět alespoň obecně. Pokud se jedná pouze o jediný charakteristický rys, kterým se stavebník ve vašem projektu „inspiroval“ (např. stavební materiál, tvar střechy nebo oken, podoba fasády...), který není sám o sobě v daném kontextu nijak neobvyklý, pak by se o porušení autorských práv zřejmě nedalo hovořit. Pokud by se jednalo o kombinaci více charakteristických rysů, které ve své kombinaci již vykazují jedinečnost a zřetelnou podobnost s tvůrčím řešením ve vaší studii, pak by bylo možné se domnívat, že došlo k jejímu neoprávněnému užití. Osobou odpovědnou za takový zásah by byl zejména klient, který disponoval vaší studií a náměty v ní uvedené užil formou sestavení zadání pro nového architekta.

K posuzování odstupového úhlu dle Pražských stavebních předpisů

PSP uvádějí, že odstupové úhly se prokazují pro okna stávajících okolních budov. Znamená to, že pokud umístíte několik budov zároveň, otázku odstupového úhlu nemusíte řešit a mohu stavby umístit třeba 1 cm od sebe?

Pokud umístíte současně více staveb, pak se skutečně otázkou odstupů od okolních budov dle § 28 PSP zabývat nemusíte, jelikož stávající budovou se míní budova

stojící nebo pravomocně umístěná v okamžiku podání žádosti o vydání příslušného rozhodnutí. Musíte však vždy dodržet odstup od hranice sousedního pozemku (§ 29 PSP). Pokud umístíte stavby na stejném pozemku, musíte respektovat stavební čáru v rámci daného bloku, což ovlivní možnost umístění a vzájemného vztahu staveb.

K povinnosti stanovení radonového indexu v atomovém zákoně

Nový atomový zákon uvádí v § 98: „Každý, kdo navrhuje umístění nové stavby nebo přístavby s obytnými nebo pobytovými místnostmi, je povinen zajistit stanovení radonového indexu pozemku.“ Při nesplnění povinnosti hrozí vysoké pokuty. Týká se tato povinnost autorizovaných architektů?

Tato povinnost není v zákoně uváděná nově – obdobná povinnost byla stanovena také dle původní úpravy č. 18/1997 Sb. Přestože je povinnost formulována ne zcela jednoznačně a mohla by tak vznikat pochybnost, na koho dopadá, důvodová zpráva k zákonu jasně uvádí, že se jedná o povinnost ukládanou stavebníkům. Sankce za její nesplnění tedy dopadají pouze na ně, nikoliv na projektanty.

Eva Faltusová
Právní oddělení Kanceláře ČKA

K označování dokumentace pro provedení stavby autorizačním razítkem

Zajímá mě, v jakých případech je nutné označovat DSP autorizačním razítkem a jaký má toto označení dopad na platnost dokumentace, případně jejích jednotlivých částí. Ze zkušenosti vím, že mnozí kolegové DPS nerazítkují a jsou názoru, že tím omezují svou odpovědnost za její obsah. Mají v tom pravdu?

Není zřejmé, co rozumíte „platností“ prováděcí dokumentace. Předá-li projektant DPS klientovi (a neučiní-li tak s výhradou, že se jedná pouze o mezivýstup neurčený k provádění stavby), pak za její kvalitu (správnost, úplnost, celistvost) samozřejmě odpovídá, a to bez ohledu na to, zda je označena autorizačním razítkem nebo nikoliv. Povinnost opatřit prováděcí dokumentaci autorizačním razítkem vždy plyne z Profesioního a etického řádu, konkrétně z jeho § 6, kde je v první řadě uvedeno: „Architekt opatřuje dokumenty související s výkonem jeho činnosti otiskem razítka se státním znakem (dále jen „razítko“), vlastnoručním podpisem a datem vystavení. Registrovaná osoba usazená označuje dokumentaci uvedenou v odstavci 5 písm. b) až d) otiskem razítka se znakem Komory, vlastnoručním podpisem a datem vystavení (...).“ Stejná povinnost se vztahuje na následné úpravy dokumentace, mají-li se stát její součástí. V praxi se může jednat o nesnadný úkol, když jednotlivé změny jsou často dodávány/odsouhlasovány „na dálku“ a není vždy možné dodat klientovi datovanou, podepsanou a orazítkovanou dokumentaci změny. Lze doporučit, aby takové změny byly vždy např. jednou týdně architektem dodatečně zkompletovány a autorizovány, aby měl o všech schválených úpravách přehled. Skutečnost, že v praxi někteří architekti DPS nerazítkují, vychází zejména z faktu, že po nich nikdo razítko nechce – klient často o této povinnosti architekta neví. V nedostatku orazítkování (mimo to, že se jedná o porušení PEŘ ČKA) nespátrují žád-

V souladu s ustanovením § 25 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, se představenstvem svolává

XXIV. VALNÁ HROMADA ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

dne 22. dubna 2017

Fakulta architektury ČVUT,
Tháškova 9, Praha 6

PROGRAM XXIV. VALNÉ HROMADY ČKA 2017

9.00–9.30	Registrace účastníků
9.30–10.00	Zahájení jednání Vystoupení hostů
10.00–10.30	Návrh a odsouhlasení předsedajícího valné hromady, programu valné hromady, složení návrhové, volební a mandátové komise Otevření kandidátních listin
10.30–11.30	Zprávy o činnosti těles ČKA a plnění usnesení XXIV. valné hromady ČKA Zprávy o činnosti představenstva ČKA, dozorčí rady ČKA, Stavovského soudu ČKA, autorizační rady ČKA, výsledcích hospodaření ČKA
11.30–12.30	Změny řádů ČKA – diskuse, schválení
12.30–13.30	Oběd
13.30–14.00	Vystoupení kandidátů do samosprávních orgánů Komory včetně možnosti položit otázku
14.00	Uzavření kandidátních listin a zahájení voleb
14.00–15.30	Diskuse na téma aktuální otázky ČKA Navržení, projednání a schválení programu činnosti ČKA na příští období
15.30–16.00	Rozpočet – diskuse, schválení
16.00	Uzavření volebních úřadů a ukončení voleb
16.00–16.30	Přestávka
16.30	Vyhlášení výsledků voleb do samosprávních orgánů ČKA
17.00–18.00	Usnesení XXIV. valné hromady ČKA Závěrečné slovo
18.00	Ukončení XXIV. valné hromady ČKA

Časový program je orientační a může být v průběhu valné hromady usnesením změněn. Podrobnější informace o programu spolu s dalšími podklady pro konání valné hromady naleznete na www.cka.cz a v souladu s § 3 odst. 1 Jednacího řádu VH ČKA vám budou odeslány e-mailem nejpozději 10 dnů před jejím konáním.

Zpráva nezávislého auditora

valné hromadě profesní komory Česká komora architektů

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky profesní komory Česká komora architektů (dále „účetní jednotka“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2016, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2016 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv profesní komory Česká komora architektů k 31. 12. 2016 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2016 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na účetní jednotce nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Odpovědnost představenstva, dozorčí rady za účetní závěrku

Představenstvo odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je představenstvo povinno posoudit, zda je účetní jednotka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy představenstvo plánuje zrušení účetní jednotky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

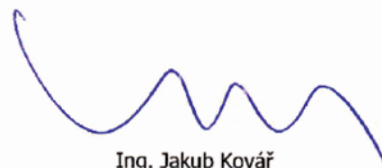
- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze),

falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol vedením účetní jednotky.

- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem účetní jednotky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti vedení účetní jednotky uvedlo v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky vedením účetní jednotky a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost účetní jednotky nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti účetní jednotky nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Účetní jednotka ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat představenstvo a dozorčí radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

V Praze dne 6. března 2017

Ing. Jakub Kovář
evidenční číslo auditora 1959
NEXIA AP a.s.
evidenční číslo auditorské společnosti 096

1. ÚVOD, VÝROK AUDITORA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE

Zpráva o hospodaření České komory architektů za rok 2016 je zpracována v souladu s účetnictvím vedeným ČKA (z podkladů informační soustavy) v běžném roce a v souladu s účetní závěrkou organizace k 31. 12. 2016; v souladu s ustanoveními § 3 a § 4 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA (OJVŘ).

Účetnictví České komory architektů bylo podle ustanovení § 3 odst. 3 OJVŘ včetně rozboru hospodaření předloženo k ověření nezávislému auditorovi v termínu do 20. února 2017. Kancelář ČKA celistvě a úplně vedené účetnictví za rok 2016 předložila společnosti NEXIA AP, a. s., se sídlem Sokolovská 5/49, Praha 8, 186 00, IČ: 481 17 013, DIČ: CZ 481 17 013, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 14203, vedené v seznamu Komory auditorů České republiky pod č. osvědčení 096, a to k provedení celoročního auditu, ke zpracování zprávy auditora o ověření účetní závěrky a ke zpracování výroku auditora za rok 2016.

Zpráva nezávislého auditora o ověření účetní závěrky, včetně výroku auditora, roční účetní závěrka a zpráva o hospodaření byly v souladu s § 4 odst. 3 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA předloženy dne 7. 3. 2017 dozorčí radě ČKA. Následně je ověření účetní závěrky, výrok auditora a zpráva o hospodaření v souladu s ustanovením § 4 odst. 3 OJVŘ předkládáno nejvyššímu samosprávnému orgánu ČKA, tj. valné hromadě.

Výrok auditora: viz předchozí stranu

2. HOSPODAŘENÍ ČKA V ROCE 2016

Představenstvo ČKA projednalo návrh rozpočtu pro rok 2016 na XII. zasedání představenstva dne 1. 12. 2015 a II. zasedání představenstva ČKA 4. 2. 2016 a následně schválilo na III. zasedání představenstva dne 7. 3. 2016. Návrh byl předložen ke schválení na XXIII. valné hromadě 16. 4. 2016 podle § 25 odst. 4 písm. j) zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, v platném znění. Předložený návrh rozpočtu byl představenstvem zpracován v souladu s příslušnými ustanoveními Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA (§ 4a, § 4b) a XXIII. valná hromada České komory architektů projednala a schválila dne 16. dubna 2016 v Brně podle ustanovení § 4a odst. 4 OJVŘ rozpočet na rok 2016 jako vyrovnaný:

v celkové výši výnosů 28 300 000 Kč,
v celkové výši nákladů 28 300 000 Kč.

Stavy účtů k 31. 12. 2016

Pro srovnání uvádíme stavy účtů 31. 12. běžného roku ve srovnání let 2013–2016 v členění na:

Běžný účet: č. ú. 1928140339/0800

Termínovaný účet: č. ú. 2114980309/0800

2013 B	2013 T	2014 B	2014 T	2015 B	2015 T	2016 B	2016 T
2 226 698	2 041 939	7 690 922	42 130	9 497 717	42 134	5 263 051	42 138

Stavy účtů k 31. 12. v členění na běžný účet (B) a termínovaný účet (T) v letech 2013–2016

a dále i stavy účtů 31. 12. běžného roku ve srovnání let 2013–2016 v členění na částky na obou výše uvedených účtech celkem (bez odpočtu daně, která se platí v březnu běžného roku):

2013	2014	2015	2016
4 268 637	7 733 052	9 539 851	5 305 189

Stavy účtů celkem v letech 2013–2016

3. HOSPODÁŘSKÉ VÝSLEDKY ZA ROK 2016

3.1. HOSPODAŘENÍ ČKA OBECNĚ

Rozpočet ČKA za rok 2016 skončil schodkem ve výši 2 352 908 Kč. Celkové výnosy ČKA za rok 2016 činí 24 646 182 Kč, což je 87 % schváleného rozpočtu. Celkové náklady pak dosáhly částky 26 999 090 Kč, tj. 95 % schváleného rozpočtu. Z vyhodnocení čerpání nákladů a výnosů za rok 2016 vyplývá, že výše zmíněný schodek je způsoben jednak náklady a výnosy České ceny za architekturu 2016, jež jsou součástí rozpočtu ČKA, a dále náklady na služby členům (zejména v položce informační servis), resp. výnosy z vlastní činnosti. Schodek, způsobený nenaplněním předpokládaného výnosu z inzerce a zároveň dalším zvýšením standardu služeb členům, včetně informačního servisu, byl částečně kompenzován vyššími výnosy z členských příspěvků a další činnosti ČKA a dále nižšími náklady na činnost samosprávních orgánů a pracovních skupin Komory. Současně se již v průběhu roku 2016 ukázalo, že Česká cena za architekturu je významnou akcí, propagující jak Komoru, tak profesi architekta, a že je zcela zásadní pro PR Komory. Česká cena za architekturu se stala zavedenou a důvěryhodnou značkou, což se projevuje zájmem médií, včetně České televize, tak vzrůstajícím zájmem partnerů. Na základě výše uvedeného je možno předpokládat, že Česká cena za architekturu 2017 bude z hlediska výnosů výrazně úspěšnější, než v roce 2016.

3.2. VÝNOSY ČKA ZA ROK 2016

Plnění rozpočtu výnosů
za rok 2016

	Návrh 2016	Skutečnost	% Plnění
Výnosy z členských příspěvků	15 350 000	15 455 361	101
Výnosy z členských příspěvků AI			
Ostatní výnosy	980 000	1 011 882	103
Prodej razítka			
Pokuty za pozdní úhradu příspěvku			
Pokuty u Stavovského soudu			
Autorizační poplatek + žádosti			
Finanční výnosy ostatní			
Semináře a symposia			
Kancelář Praha			
Kancelář Brno			
Právní poradenství			
Dozorčí rada			
Registrační poplatky			
Ostatní služby / registrační poplatky			
Rezerva			
Profesní pojištění	3 400 000	4 010 425	118
Výnosy z vlastní činnosti	2 620 000	1 512 230	58
Informační servis – reklama/internet			
Valná hromada			
Přehlídka DP			
Architekti na jedné lodi			
Česká cena za architekturu	5 950 000	2 656 284	45
Celkem	28 300 000	24 646 182	87

3.3. NÁKLADY ČKA ZA ROK 2016

Náklady ČKA za rok 2016 dosáhly celkové výše 26 999 090 Kč, tj. 95 % vzhledem ke schválenému rozpočtu na rok 2016. Veškeré náklady byly vynaloženy hospodárně a efektivně vůči veškeré činnosti vyplývající pro činnost Komory ze zákona a v návaznosti na rozšiřování a ustálení standardu služeb pro členy ČKA a vydávání tiskovin Komory a výrazné PR a pozitivního vnímání výkonu profese u odborné i laické veřejnosti v souvislosti s celoročním projektem Česká cena za architekturu.

	Návrh 2016	Skutečnost	% Plnění
Samospráva	3 770 000	3 651 748	97
Valná hromada	400 000	505 490	126
Představenstvo	1 100 000	892 075	81
Předseda	300 000	288 725	96
Dozorčí rada	800 000	729 575	91
Stavovský soud	620 000	660 320	107
Autorizační rada	50 000	68 316	137
Zkušební komise	250 000	232 027	93
Regionální zástupci			
Zahraniční záležitosti – členské příspěvky	250 000	275 220	110
Pracovní skupiny	1 110 000	902 608	81
Legislativa	100 000	42 000	42
Soutěže	300 000	271 317	90
Standarty a honoráře	220 000	147 192	67
Vzdělávání	35 000	4 616	13
Pro ÚP, urbanismus a krajinu	100 000	131 145	131
Památková péče	35 000	3 750	11
Zahraniční aktivity	280 000	261 767	93
Krajinářská architektura	40 000	40 821	102
Služby členům ČKA	2 710 000	3 229 190	119
Internet	280 000	273 946	98
Služby přímé	180 000	177 717	99
Informační servis	2 250 000	2 777 527	123
Služby ostatní	750 000	778 142	104
Správa a administrativní ČKA	10 110 000	10 127 315	100
Praha – celkem	8 900 000	8 866 301	100
Brno – celkem	1 110 000	1 162 705	105
Praha odpisy	100 000	98 309	98
Profesní pojištění	3 400 000	3 933 240	116
Obnova IT/interiérů	50 000	49 739	99
Česká cena za architekturu	5 800 000	4 225 088	73
Grémium	150 000	102 020	68
Rezerva	300 000		
DANĚ	150 000		
Celkem	28 300 000	26 999 090	95

Čerpání rozpočtu
náklady za rok 2016

Kompletní podklady pro
jednání na valné hromadě,
včetně podrobného rozpočtu
za rok 2016 a návrhu
rozpočtu na rok 2017,
najdete na webu ČKA v sekci
Valná hromada.

PAMÁTKY

A

HISTORIČKÉ PROSTŘEDÍ

Principy nového zákona o ochraně památkového fondu

Stávající právní úprava v oblasti památkové péče, zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, který nabyl účinnosti 1. 1. 1988 (dále jen „zákon o státní památkové péči“), již není schopen plně absorbovat velmi dynamické změny právního prostředí v České republice, k nimž došlo po roce 1989. Zákon o státní památkové péči byl dosud přímo novelizován 23krát a jednou nepřímo.¹ Z jeho původních 47 paragrafů pouze 6 nebylo novelizováno, jeden paragraf byl vypuštěn bez náhrady, 15 paragrafů přibylo, celkově má dnes tento zákon 61 paragrafů.

Je pravda, že rozsah novelizací právního předpisu nemusí být dokladem nefunkčnosti předpisu jako celku. Nicméně i přes množství novelizací je aplikace stávajícího zákona o státní památkové péči v současné době problematická z mnoha hledisek. Zákon o státní památkové péči se neoprotíl od dobové terminologie, což u řady subjektů brání tomu, aby se s jeho požadavky ztotožnily. Vážnějším problémem je to, že navázání na platnou právní úpravu není systémové, novelizace řeší a mnohdy ohýbají stávající úpravu do institutů, na které zákon nebyl ve své době konstruován. Po přijetí zákona o státní památkové péči došlo k výrazným změnám vnějšího právního prostředí, kdy některé právní normy měly a mají na zákon o státní památkové péči naprosto zásadní vliv. V tomto kontextu musí být zmíněna Listina základních práv a svobod, nový správní řád jako obecná procesní norma, nový stavební zákon nebo nový občanský zákoník.

Postup prací na tvorbě nového zákona o ochraně památkového fondu

Ministerstvo kultury si od samého počátku přípravy nového zákona o ochraně památkového fondu vytyčilo zásadu transparentnosti jako hlavní princip tvorby tohoto právního předpisu. Tato zásada se odráží nejen v okruhu osob, se kterými Ministerstvo kultury na přípravě zákona spolupracuje, ale i tím, že jednotlivé fáze tvorby výsledných materiálů a podklady pro ně zpřístupňuje na svých webových stránkách.²

Věcný záměr nového památkového zákona byl zpracován v průběhu měsíců březen až říjen roku 2012. Materiál byl připravován interním týmem Ministerstva kultury a opakovaně projednáván s vnějším expertním týmem, v němž bylo zastoupeno velmi široké spektrum subjektů, které se na výkonu památkové péče podílejí nebo jichž se tento výkon bezprostředně dotýká.

Proběhlo standardní vnější připomínkové řízení k věcnému záměru památkového zákona a materiál byl předložen vládě ČR k projednání bez rozporu. Vláda ČR svým usnesením č. 156/2013 schválila věcný záměr nového památkového zákona a uložila do návrhu zákona zapracovat připomínky Legislativní rady vlády.

Samotný normativní text nového památkového zákona (zákona o ochraně památkového fondu) byl zpracován opět i ve spolupráci s vnějším expertním týmem. V souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2015 předložilo počátkem července Ministerstvo kultury návrh zákona k projednání vládě České

1 V současné době projednává Parlament ČR další dvě novely tohoto zákona, viz sněmovní tisky č. 927 a 929.

2 <https://www.mkcr.cz/priprava-noveho-pamatkoveho-zakona-255.html>

Dne 12. února 2014 schválila vláda České republiky na svém jednání Programové prohlášení vlády České republiky, kde jednou z priorit je přijetí zákona, který bude nově upravovat péči o hmotné kulturní dědictví.

3 Např. definice památkové rezervace nebo památkové zóny ve vazbě na čl. 1 odst. 2 Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy, publikovaná pod č. 73/2000 Sb.m.s.

4 Mezi nově definované pojmy patří i archeologický výzkum. Pojem archeologického výzkumu ve stávajícím zákoně nijak vymezen není. Z hlediska praxe, a to zejména s ohledem na hrazení nákladů záchranného archeologického výzkumu, rozhodně není bez významu, co archeologický výzkum je a jaké má jednotlivé fáze, k tomu např. Varhaník, Jiří; Malý, Stanislav: Zákon o státní památkové péči, Komentář, Praha 2011, s. 172.

5 Viz § 9 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

6 Např. Souhrnná zpráva o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2008, s. 56, nebo Souhrnná zpráva o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2007, s. 45-46, <http://www.ochrance.cz/zpravy-o-cinnosti/zpravy-pro-poslanec-kou-smemovnu/>.

7 Viz § 21 odst. 1 § 23b odst. 1 a § 26 odst. 2 písm. c) zákona o státní památkové péči.

8 Sdělení č. 159/1991 Sb. federálního ministerstva zahraničních věcí.

republiky, přičemž návrh zákona byl předložen bez rozporů.

Vláda svým usnesením č. 929/2015 dne 20. 11. 2015 schválila návrh zákona o ochraně památkového fondu s úpravami podle připomínek obsažených ve stanovisku Legislativní rady vlády a podle připomínky vlády a vládní návrh zákona o ochraně památkového fondu byl poslancům rozeslán dne 4. 12. 2015 jako sněmovní tisk 666.

Co přináší návrh zákona o ochraně památkového fondu nového?

Základní pojmy na jednom místě – z hlediska budoucí aplikace základních pojmů návrh zákona vymezuje, na rozdíl od stávající právní úpravy, tyto základní pojmy na jednom místě. Současně i s ohledem na výtky vůči stávající úpravě řeší návrh zákona některé definice komplexněji³ nebo definuje některé pojmy zcela nově.⁴ Pojmy jsou tedy zpracovány systematicky a s důrazem na mezinárodní závazky České republiky v oblasti péče o hmotné kulturní dědictví.

Účast spolků, nadací, nadačních fondů, ústavů nebo obecně prospěšných společností na ochraně archeologického dědictví – stávající zákon o státní památkové péči tuto problematiku neřeší vůbec, návrh nového předpisu akcentuje závazek České republiky z čl. 14 odst. 1 Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy zřídit na různých stupních rozhodovacího procesu náležitě mechanizmy pro poskytování informací, konzultace a spolupráci mezi státem, regionálními a místními úřady, kulturními institucemi, spolky a veřejností.

Práva a povinnosti vlastníka památky – stávající právní úprava komplexněji upravuje pouze výčet povinností vlastníka kulturní památky,⁵ souhrn jeho práv zcela chybí. Návrh předpokládá, že v návaznosti na vymezení kulturní památky bude bezprostředně upravena otázka nejen povinností, ale i práv vlastníka kulturní památky. Návrh zákona pak rovněž předpokládá, že v návaznosti na vymezení památkových území (památková zóna a památková rezervace) bude bezprostředně upravena otázka nejen povinností, ale i práv vlastníka nemovitosti, která sice není kulturní památkou, ale nachází se v památkovém území. Jakákoli úprava práv tohoto vlastníka nemovitosti ve stávajícím zákoně zcela chybí, včetně možnosti poskytnutí finanční náhrady za omezení spojené se zvýšenými náklady při uplatňování zájmů památkové péče. Jde o jednu z opakovaných výhrad veřejného ochránce práv ke stávající právní úpravě,⁶ proto Ministerstvo kultury navrhuje zavedení této finanční kompenzace omezení vlastnických práv.

Mezinárodní závazky ČR – zákon o státní památkové péči až na dodatečně a nesystémově vložené drobné odkazy⁷ výslovně nereflktuje na mezinárodní závazky České republiky, kterými je vázána na poli ochrany hmotného kulturního dědictví. Návrh nového předpisu akcentuje zejména péči o památky světového dědictví, když podle dle čl. 5 Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví⁸ je smluvní stát povinen mimo jiné přijmout vhodná právní, vědecká, technická, správní a finanční opatření na

ochranu statku (památky) zapsaného na Seznam (světového dědictví) a vytvořit předpoklady pro jeho ochranu, zachování a zhodnocení.

Problematika evidence památkového fondu – je v současné době řešena jak v zákoně, tak v prováděcí vyhlášce č. 66/1988 Sb., ale i přes dílčí novelizace je navázání těchto norem na zákon o základních registrech problematické. Oproti stávající úpravě řeší i opravy chyb a možnost opravy údajů, které se změnilly na základě vnějších okolností, a možnost opravných prostředků při změně údajů.

Účast NPÚ – Z hlediska odborného vyjádření při posuzování prací na kulturní památce nebo nemovitosti v památkovém území nebo v ochranném památkovém pásmu návrh předpokládá dvě základní situace účasti Národního památkového ústavu jako odborné organizace:

- ze strany orgánu památkové péče obdrží výslovnou žádost o odborné posouzení; s tím je spojena povinnost Národního památkového ústavu odborné vyjádření ve stanovené lhůtě doručit. Obdobně to platí i v případě práce na národní kulturní památce nebo na památce s mezinárodním statutem a při restaurování, kde je povinnost Národního památkového ústavu vyjádřit se zakotvena rovněž výslovně,
- ze strany orgánu památkové péče obdrží informaci o předmětu řízení s tím, že je na zvážení Národního památkového ústavu, zda se ve 20 dnech vyjádří.

Zrychlení tohoto postupu může přinést možnost poukázání na ustálenou rozhodovací praxi s tím, že v konkrétní věci není třeba se od této praxe odchylovat. Oproti stávající právní úpravě, kdy se buď ve stanovené lhůtě Národní památkový ústav vyjádří, nebo správní orgán musí počkat na marné uplynutí lhůty minimálně 20 dnů, aniž by měl správní orgán možnost na doručení odborného posouzení trvat, dává návrh zákona prostor Národnímu památkovému ústavu k okamžité reakci.

Protiprávní úpravy nemovitosti – stávající právní úprava s výjimkou možné sankce nijak nereaguje na protiprávní úpravy nemovitosti v památkovém území. Návrh předpokládá zakotvení možnosti reagovat na protiprávní úpravy nejen na kulturní památce, ale i na nemovitosti v památkovém území. Dále návrh reaguje na situaci, kdy k poškození došlo v důsledku neplnění obecné povinnosti nepoškozovat kulturní dědictví ze strany třetích osob, což je rovněž slabina stávající úpravy.

Archeologický výzkum – návrh nového zákona o ochraně památkového fondu značně zpřesňuje principy archeologické památkové péče, kterou upravuje komplexním způsobem s důrazem na zajištění co největší transparentnosti výkonu definovaných činností, avšak při zjevném respektování vědeckého charakteru archeologických výzkumů.

Stavebně historický průzkum – základ regulace provádění restaurování kulturních památek a provádění archeologických výzkumů je postaven na obdobném principu jako dosavadní právní úprava. Zcela nový je přístup k dosud neregulovanému provádění stavebně historického průzkumu. Návrh zákona před-

pokládá, že stejně jako ve stanovených případech bude stavebně historický průzkum podkladem pro postup orgánu památkové péče. Z tohoto důvodu návrh současně obsahuje požadavky na osobu, která takový průzkum zpracovává, a požadavky na vlastní stavebně historický průzkum.

Výčet navrhaných změn oproti stávající úpravě rozhodně není vyčerpán výše uvedeným textem, tyto body však obsahují oblasti stěžejní, které dle názoru Ministerstva kultury převážně nelze řešit novelizací stávající právní úpravy, ale vyžadují zcela komplexní úpravu s provázáním jednotlivých částí zákona.⁹

Martin Zídek, Jiří Vajčner
Ministerstvo kultury ČR

⁹ Tento článek vychází z podoby navrženého zákona, která odpovídá vládnímu návrhu zákona o ochraně památkového fondu, rozeslanému poslancům dne 4. 12. 2015 jako sněmovní tisk 666.

Předpisy v oblasti památkové ochrany

Obecně závazné právní předpisy

- zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška MK č. 187/2007 Sb., kterou se stanoví obsah a náležitosti plánu území s archeologickými nálezy
- vyhláška MK č. 420/2008 Sb., kterou se stanoví náležitosti a obsah plánu ochrany památkových rezervací a památkových zón
- prováděcí předpisy, jimiž se vyhláší památkové rezervace, památkové zóny

Programy

- MINISTERSTVO KULTURY: Koncepce památkové péče na léta 2017 až 2020; Program záchrany architektonického dědictví; Havarijní program; Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón; Program péče o vesnické památkové rezervace, vesnické památkové zóny a krajinné památkové zóny; Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností; Program Podpora pro památky UNESCO; Program Podpora záchranných archeologických výzkumů; Plány ochrany památkových zón a rezervací
- MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: Politika územního rozvoje; Politika architektury a stavební kultury ČR; Program Podpora bydlení; Program obnovy venkova; Program Podpora regionálního rozvoje

Úloha České komory architektů při ochraně památek

Obchodní dům Uran, nádraží v Havířově, Libeňský most i Pocta ČKA pro Věru Machoninovou. Zde všude Komora za posledních pět let vystoupila na ochranu kulturního dědictví. Ne náhodou se jedná o stavby z 20. století. Někteří v nich vidí relikty nechvalně proslulých dob, jiní jim odmítají přiznat architektonické kvality. I z tohoto důvodu se jedná o nejohroženější druh staveb v České republice, u kterých dosud neexistuje jednoznačný recept na to, jak je chránit. A jaká je úloha České komory architektů v tomto procesu?

Zákon č. 360/1922 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, sice doslovně nedefinuje vztah České komory architektů k ochraně památek a historického prostředí, nicméně § 23, odstavec 6, ve svých prvních dvou bodech zmiňuje péči o stavební kulturu a o kulturu utváření prostředí a spolupůsobení při ochraně veřejných zájmů v oblasti výstavby, architektury a územního plánování. Ochrana památek je přitom přímou součástí stavební kultury a brání kvalitní příklady historické architektury před případným zmarem je aktem zcela jistě směřujícím k ochraně veřejného zájmu.

Na druhou stranu není cílem České komory architektů (a bezesporu to ani není v jejich silách), aby vykonávala spolkovou činnost, suplovala roli četných iniciativ na záchranu památek nebo se vyjadřovala ke všem ohroženým stavbám. Péče o historické prostředí je v Komore kumulována především do činnosti Pracovní skupiny ČKA pro památkovou péči, jejímž před-

sedou je Karel Ciešlar a dalšími členy jsou Benjamin Fagner, Lucie Kadrmanová Chytilová, Igor Krčmář, Jan Sedlák, Josef Smutný a Jiří Plos.

Komora se současně podílela na připomínkovém řízení k památkovému zákonu, k tématu zákona rovněž uspořádala konferenci v Poslanecké sněmovně a pro rok 2017 chystá další vzdělávací akce tohoto druhu. V minulosti ČKA vydala několik vyjádření a tiskových zpráv týkajících se ochrany konkrétních staveb a na podporu památek z okruhu 2. poloviny 20. století v roce 2014 uspořádala tiskovou konferenci v rámci již tradiční akce Architekti na jedné lodi. Komora architektů rovněž nedávno podepsala smlouvu s Národním památkovým ústavem, která by měla posílit vzájemnou spolupráci v oblasti vzdělávání, osvěty a informovanosti odborné i laické veřejnosti ve vztahu k historickému prostředí.

Za pět minut dvanáct

V minulosti Komora rovněž několikrát vystoupila na ochranu konkrétních staveb, které se ocitly v bezprostředním ohrožení. V roce 2011 to bylo např. na podporu obchodního domu Uran v České Lípě od architekta Emila Příkryla. ČKA zde za podpory odborného posudku Rostislava Šváchy podávala podnět na prohlášení této stavby památkou. „*Účinek architektury Uranu se zakládá na vyvážených poměrových vztazích symetricky komponovaných objemů a na kontrastu velkých ploch hnědočerveného keramického obkladu s jemněji utvářenými detaily. Díky talentu a kompozičnímu mistrovství architekta Příkryla vynívá tato syntéza několika různých stylových linií soudržně a pádně,*“ uvedl tehdy přední český historik architektury 20. století. Památkovou ochranu obchodní dům realizovaný mezi lety 1980 a 1984 však nakonec nezískal. Přestože byl na objekt vydán demoliční výměr, jeho soukromý vlastník se ho nakonec rozhodl nezbourat. Hlavním důvodem toho, že tato stavba ještě dnes stojí, však nebylo uznání jejich architektonických kvalit, pod které se kromě ČKA podepsali také historici architektury i celá plejáda známých architektů, ale naprosto prozaický fakt – a sice stávající nájemní smlouvy, které musel vlastník objektu dodržet. Ty by však měly podle informací Mladé fronty Dnes z června 2014 vypršet již v příštím roce.

O složité situaci s prohlašování památek z okruhu 20. století vypovídá i další kauza, k níž se ČKA od roku 2011 intenzivně vyjadřovala. I v případě železničního nádraží v Havířově postaveného v letech 1964 až 1969 v bruselském stylu Komora podávala podnět na prohlášení památkou – a opět bezúspěšně. Zdárný nebyl ani další pokus o zapsání nádraží na seznam nemovitých památek, jenž odhaloval nové skutečnosti (např. autorství mozaiky v odbavovací hale, jejímž tvůrcem je význačný český sklář Vladimír Kopecký). České dráhy a město Havířov se netajily záměrem architektonicky významnou budovu zbourat a na jejím místě za evropské dotace postavit stavbu novou. ČKA tehdy pořádala kulatý stůl se zástupci města, Českých drah i havířovského sdružení Důl architektury, které se o záchranu objektu intenzivně zasazovalo. Ačkoliv po tomto setkání situace vypadala bezvýchodně,

nakonec se ukázalo, že podáním podnětu na Ministerstvo kultury ČR došlo ke zdržení, a tak obě instituce od záměru ustoupily. Po komunálních volbách v roce 2014 se současně obměnilo vedení města, které nyní podporuje rekonstrukci stávající nádražní halu.

Téměř ukázkový model nehospodárnosti v nakládání s vlastním majetkem pak ukázala kauza kolem Libeňského mostu. Údržba významné dopravní stavby s kubistickými prvky od architekta Pavla Janáka byla dlouhá léta zanedbávána. Místo investice do architektonicky cenné a poměrně raritní stavby uvažovala Technická správa komunikací a hlavní město Praha o postavení nového a nesmyslně naddimenzovaného mostu s travnatým pásem uprostřed. Za Libeňský most se následně postavila celá řada odborníků a institucí včetně České komory architektů, Praha 7 a velká část veřejnosti v čele s iniciativou Libeňský most Nebourat, nerozšiřovat, jež podnítila vznik petice. Současně byl podán podnět na Ministerstvo kultury ve věci prohlášení mostu památkou. Pod tlakem veřejnosti a analýz, které uvedly technický stav mostu na pravou míru, se od původního záměru ustoupilo a most se s největší pravděpodobností dočká citlivé rekonstrukce.

Obchodní dům, nádraží ani most však zdaleka nemají vyhráno. Pomoc, která přišla doslova za pět minut dvanáct, jejich zkázu odvrátila. Zda definitivně, to ukáže jedině čas. Přinejmenším měly alespoň více štěstí než bývalá přádelna bavlny ve Frýdku-Místku známá jako Slezan. Areál byl velmi nešťastně zbourán, navíc v době, kdy byl podán podnět na prohlášení památkou. Tehdejší předseda ČKA Petr Lešek v tiskové zprávě Komory uvedl: „*Hlas odborníků považujeme za zásadní. Musí být vyslyšen nyní, nikoliv po zbourání, kdy již nebude co řešit. Je nezbytné, aby se nevratná rozhodnutí obecně činila až po debatě s odbornou i laickou veřejností. Jednání ve skrytu bez debaty jsou netransparentní a vyvolávají otázku, komu prospějí. Bourání staveb je přirozenou součástí nakládání s architekturou, tedy vystavěným kulturním prostředím. Vždy však musí být zřejmé, že výsledkem bude lepší prostředí.*“

Příliš blízká minulost?

Na všech těchto případech se ukazuje, že tlak veřejnosti má u politiků větší váhu než názor odborných institucí či že podání podnětu funguje jako poslední záchranná brzda do stanice DEMOLICE. Osud památek mnohdy není udáván ani tak jejich kvalitami jako vrtkavými rozhodnutími jejich vlastníka či provozovatele.

Všechny jmenované kauzy, v nichž se Komora výrazně angažovala, současně také vypovídají o problematickém přístupu veřejnosti i státních institucí ke stavbám z okruhu 20. století a zejména pak jeho druhé poloviny. Jako by se jednalo o příliš blízkou minulost, s níž nevíme, jak naložit. S ochranou dědictví více než sto let starého takový problém nemíváme. Co je staré, je třeba chránit a uchovat pro další generace.

U novějších staveb je však třeba hodnotit jejich kvalitu. A to je právě onen kámen úrazu. Jak dostatečně prokázat, že budova s historií dlouhou „jen“ padesát let je natolik cenná, aby byla prohlášena

památkou? Odpověď na tuto otázku vzhledem k téměř zanedbatelnému počtu zapsaných památek z druhé poloviny 20. století patrně stále hledáme. Asi není třeba dodávat, že recept na záchranu je třeba nalézt co nejdříve. Už proto, že technický stav některých budov je přímo alarmující.

V prosinci 2015 Česká komora architektů udělila Poctu architektce Věře Machoninové, která společně s manželem Vladimírem vytvořila řadu staveb ve stylu brutalismu. Ten je poměrně vysoce ceněný u našich německých sousedů, v domácím prostředí si však zcela neprávem přílišnou oblibu nezískal. Zčásti to může být dáno tím, že se nejedná o prvoplánově líbivou architekturu, jejíž zapojení do okolí je mnohdy diskutabilní, zčásti tím, že vznikala v šedém období českých dějin, na které nechce nikdo příliš vzpomínat, natož mu přiznat jisté kvality. Ze souboru děl manželů Machoninových se v ohrožení ocitají zejména lázeňský hotel Thermal v Karlových Varech, české velvyslanectví v Berlíně a obchodní dům Kotva.

Skutečné úcty a zájmu odborné i laické veřejnosti se dostává snad jen hotelu a vysílači na Ještědu z roku 1973, jehož autor Karel Hubáček získal Poctu ČKA v roce 2005. Do diskusí o ohrožení se v minulosti dostaly také stavby dalších držitelů Pocty: Karla Pragera (Pocta ČKA 2011), Viktora Rudiše (Pocta ČKA 2010) či Miroslava Masáka (Pocta ČKA 2006).

Respekt k historii má v moderní architektuře své místo

Výsledky světových soutěžních přehlídek, ale i prvního ročníku České ceny za architekturu přitom ukazují, že citlivé rekonstrukce stávajících objektů hrají podstatnou roli při utváření podoby města. Co víc, stávají se samostatnou disciplínou, neboť nelze naše prostředí neustále zatěžovat novou zástavbou a rozpínat město do krajiny. Stále více se tak logicky hledá uplatnění pro existující historické budovy, které při častých konverzích či adaptacích získávají nový společenský význam.

Péče o historické prostředí a zejména jeho soulad s moderní architekturou je také jednou z hlavních úloh městského architekta. Tuto pozici Česká komora architektů dlouhodobě prosazuje a můžeme konstatovat, že se v posledních letech těší stále větší oblibě. Komora v současnosti eviduje více než stovku městských či obecních architektů, kteří se společně s vedením města podílejí na péči o kulturní prostředí a jeho dědictví. Dochází tím k tolik potřebnému dialogu mezi municipalitami a odborníky, často se zapojením veřejnosti. Komunikace zde sehrává naprosto klíčovou roli. Dobrá informovanost o strategických otázkách spojených s rozvojem města vede k většímu zájmu občanů o prostředí, v němž žijí, a k identifikaci s ním. Vedle aktivování tohoto zájmu veřejnosti je současně nezbytné neustále posilovat roli odborných institucí, jejichž názor by měl být zcela určující.

Zuzana Hošková

Památky nejen zapsané

Architekti se svou činností podílejí na rekonstrukcích staveb, adaptacích nebo revitalizacích historických staveb a krajiny. I při návrhu novostavby pracuje architekt s historickým prostředím a kontextem. Architektura bude jen tehdy oblastí kulturního zájmu, budou-li si architekti uvědomovat důležitost kulturního dědictví.

Mezi osm finalistů České ceny za architekturu 2016 se dostaly obnovy a revitalizace památkově chráněných objektů:

Rekonstrukce vily Tugendhat v Brně / Omnia Projekt, Archteam, RAW, 2012. Foto: David Židlický

Kláster Nový dvůr u Toužimi / Atelier Soukup Opl Švehla, s. r. o., John Pawson, 2014. Foto: Gilbert McCarragher

Revitalizace zámeckého návrší v Litomyšli / AP atelier, 2014. Foto: archiv autorů

Došní oblast Vítkovice, Ostrava / AP atelier, 2015. Foto: archiv autorů

V kulturní demokratické Evropě, jejíž součástí je bezpochyby i Česká republika, vždy půjde o nelehké hledání vyváženého vztahu mezi ochranou veřejného zájmu a respektem k individuálním vlastnickým právům. Takový vztah není jednoduché kodifikovat. Názor na veřejný zájem se vyvíjí a mění stejně, jako se mění politická i kulturní scéna společnosti. To, jak intenzivně společnost občanů vnímá danou kulturní hodnotu, souvisí s kulturním vědomím této společnosti, systémem vzdělávání, prostorem pro osvětu, který poskytují veřejnoprávní média, apod. Jaký je dnes stav veřejného zájmu v oblasti ochrany a kultivace nemovitého kulturního dědictví v našem státě? Jak máme zacházet s kulturními hodnotami naší krajiny, urbanistických sídel a dědictvím architektury? Jak zacházet s památkami, ať už jsou nebo nejsou zapsané ve státním seznamu?

Povýšení kulturní hodnoty památky

Máme-li začlenit památky do života současné společnosti, je potřeba si uvědomit, jakou má konkrétní stavba nebo objekt (život)schopnost předat svůj kulturní odkaz dalším generacím. Památky v sobě uchovávají určitou energii. Když objekt, na který „pamatujeme“, už tuto energii nemá, musí se do něj opět vložit! Nový život historické památky předpokládá nejen najít pro ni novou funkci, ale především musí být povýšena jako hodnota, kulturní symbol, dominanta. A k tomu nedopomůže bez tvůrčích nápadů architektů ani sebedokonalejší legislativa. Ta bude vždy jen odrazem intenzity přítomnosti kulturních hodnot v daném kulturně-společenském období naší historie. Moderní architektura ve spojení s historickou stavbou dává uživatelům jedinečnou možnost vnímat tento specifický „kulturní eklettismus“.

Při architektonických počinech nutných z hlediska nové funkce využití, stavebního programu nebo současných stavebních norem přistupujeme k památce šetrně tím, že důsledně a čitelně oddělujeme původní a nové, v kontrastu forem a materiálů. Takových příkladů povýšení kulturní hodnoty historického kontextu je u nás i ve světě mnoho.

POČET KULTURNÍCH PAMÁTEK V ČR

V lednu 2017 bylo v ČR celkem 88 913 kulturních památek; movitých 48 516, nemovitých 40 397, loni přibylo přes 100 kulturních památek, např. společenský dům Ořechovka v Praze, africké safari Josefa Vágnera ve Dvoře Králové, sanatorium v Jevíčku, židovské hřbitovy v Prostějově a Štěnovicích u Plzně, řada drobných staveb atd.

1 Tato problematika se dotýká kulturních památek zapsaných nikoliv za účinnosti zákona č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách, ale otázky absence přechodného ustanovení ve věcech, kdy proces směřující k zápisu byl sice zahájen před nabytím účinnosti zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ale dokončen tento proces byl až po nabytí účinnosti zákona č. 20/1987 Sb. Dotazovaný rozsudek se dotýká praxe, která byla nejen zahájena, ale i dokončena za účinnosti zákona č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách.

2 Městský soud v Praze dne 11. 11. 2016 přijal rozsudek sp. zn. 9 A 211/2013 – 78, kterým se zásadním způsobem odchýlil od dosavadní judikatury ve věci výkladu obsahu ustanovení § 42 odst. 1 zákona o státní památkové péči.

Problémové zápisy do seznamu památek před rokem 1988

Hned v prvních dnech letošního roku se objevily v tisku zprávy, že jsou ohroženy zápisy v seznamu kulturních památek před rokem 1988.¹ Problémové zápisy, o kterých MK vědělo, zviditelnil rozsudek Městského soudu v Praze, který byl vydán koncem minulého roku.² Jednalo se o soudní spor majitele venkovského domu v obci Dolní Javoří nedaleko Lázní Běláhořad s Ministerstvem kultury ČR. Majitel domu se domáhal vyškrtnutí ze seznamu kulturních památek už od roku 2012, napřed ve správním řízení, potom soudně.

Podstata problému je v tom, že nemovitost nechal před rokem 1988 do seznamu památek zapsat Okresní národní výbor v Jičíně. Jenže tehdejší zákon jasně říkal, že tak může učinit pouze krajský národní výbor po vyjádření krajské komise státní památkové péče. Soud dal nakonec majiteli za pravdu: „K zápisu domu došlo neoprávněně bez existence pravomocného správního rozhodnutí vydaného věcně příslušným správním orgánem.“ Dům se tedy de iure kulturní památkou nikdy nestal.

Okresní národní výbory neoprávněně zapsaly 28 458 nemovitostí

Podobných nemovitostí jsou po republice tisíce. V době účinnosti tehdejšího památkového zákona krajské národní výbory rozhodly o zápisu celkem 211 nemovitostí, zatímco okresní národní výbory o zápisu 28 458 nemovitostí!

Ministerstvo kultury považuje takovýto odklon od dosavadní judikatury za zásadně chybný výklad právních předpisů účinných v době platnosti zákona č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách, a předmětný rozsudek Městského soudu v Praze napadlo kasační stížností a současně požádalo o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti. Doufám, že MK ČR uspěje s kasační stížností včetně odkladného účinku a situace nebude tak dramatická. Českým architektům není lhostejný stav právních norem, které bezpečným a nezpochybnitelným způsobem zajistí odbornou ochranu kulturních památek zanesených v Ústředním seznamu kulturních památek ČR.

Věřím, že MK ČR je si vědomo skutečnosti, že více než 82 % nemovitých kulturních památek mimo území hlavního města Prahy a od roku 1972 mimo území měst Brna, Ostravy a Plzně by bylo dle zákona č. 22/1958 Sb. zapsáno neplatně na základě údajně nulitních rozhodnutí k tomu údajně nepříslušných okresních národních výborů a těchto 82 % nemovitého kulturního dědictví (28 458 jednotlivých nemovitých kulturních památek) by tak bylo odsouzeno k deklaraci odnětí památkové ochrany. I z hlediska počtu nemovitých kulturních památek do současné doby jde o velmi významné číslo, neboť (a to bez ohledu na význam těchto kulturních památek!) tvoří tyto zapsané nemovité kulturní památky 68 % veškerých nemovitých kulturních památek v celé České republice.

V podobné situaci jsou movité chráněné předměty, například sochy, obrazy, vzácné knihy nebo výzdoba některých kostelů. Těch totiž nechaly ONV

Zápisy do rejstříků státních seznamů	celkem	nemovitě	movitě
Počet zápisů do rejstř. st. sezn. dle z. č. 22/1958 Sb.	91 753	37 158	54 595
na základě rozhodnutí KNV (bez hl. m. Prahy)	5 405	211	5 194
na základě rozhodnutí ONV	61 741	28 458	33 283
na základě rozhodnutí NV hl. m. Prahy	11 445	2 117	9 328
po 1. 1. 1972 na základě rozh. NV města Brna	1 747	34	1 713
do 31. 12. 1971 na základě rozh. NV města Brna	345	345	0
po 1. 1. 1972 na základě rozh. NV města Ostravy	82	49	33
do 31. 12. 1971 na základě rozh. NV města Ostravy	84	20	64
po 1. 1. 1972 na základě rozh. NV města Plzně	56	7	49
do 31. 12. 1971 na základě rozh. NV města Plzně	374	189	185

Tabulka je zpracována na základě zápisů KP do rejstříků státních seznamů (není zohledněno pozdější slučování KP).

pracovní skupiny ČKA pro oblast památkové péče. Budeme sledovat aktuální legislativy týkající se památkové péče, budeme aktivněji než doposud spolupracovat s NPÚ (viz nedávno podepsaná smlouva ČKA s NPÚ) a Ministerstvem kultury ve směru definování hlavních problémů památkové péče a hledání jejich řešení.

V lednu minulého roku jsme se vyjádřili k přípravě návrhu zákona o ochraně památkového fondu (<https://www.cka.cz/cs/pro-media/stanoviska-vyjadreni-cka/vyjadreni-ceske-komory-architektu-k-navrhu-zakona-o-ochrane-pamatkového-fondu>).

Upozornili jsme legislativce na skutečnost, že architektonická tvorba, architekt a výsledky jeho práce, projektování, nejsou v návrhu zákona dostatečně formulovány. Ve vládou schválením návrhu nového zákona nám chyběla citlivá interpretace památek v souvislosti s nepotlačitelným vývojem civilizace a kultury. Návrh zákona se soustředí pouze na údržbu a konzervaci památkově chráněných objektů a opomíjí skutečnost, že nemovitě kulturní památky jsou lidmi užívány a z tohoto hlediska jsou na ně kladeny nároky na reálnou funkčnost.

V letošním roce chceme připravit celodenní konferenci s tématem Památková péče v návaznosti na přihlášené stavby v České ceně za architekturu, kde se v roce 2016 mezi nejvýše oceněné dostaly právě rekonstrukce staveb.

Ing. arch. Mgr. Karel Ciešlar
člen představenstva ČKA a předseda pracovní skupiny pro památkovou péči ČKA

zapsat na seznam 33 823, to je téměř 62 % z celkového počtu.

A k tomu existuje velké množství staveb, které také tvoří naše architektonické dědictví, ale nejsou vůbec v seznamu kulturních památek zapsány (proces zařizování kulturní památky je složitý problém). Každým dnem tak přicházíme o další a další kulturní skvosty.

Žadostí o vyškrtnutí ze seznamu může přibývat

Citovaný rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 11. 2016, který se zásadním způsobem odchýlil od dosavadní judikatury ve věci výkladu obsahu ustanovení § 42 odst. 1 zákona o státní památkové péči, je významným precedencem, který může spustit lavinu žádostí o vyškrtnutí ze seznamu. Mělo by to drastický dopad, protože řada majitelů památek nestojí o to, aby na seznamu byly.

Pracovní skupina Památková péče ČKA

Historické prostředí, v němž architekti zanechávají stopy své tvorby, bude i nadále předmětem zájmu

Šantovka Tower a boj o panorama Olomouce

PLÁNOVANÁ ŠANTOVKA TOWER

má být umístěna 890 m od budovy radnice, na jižním okraji historického jádra, v ochranném pásmu městské památkové rezervace (existence OP MPR je investorem napadena)

svou výškou 78 metrů by se vyrovnala věži olomoucké radnice a převýšila by všechny olomoucké kostely s výjimkou hlavní věže katedrály sv. Václava

měla by nesrovnatelně masivnější objem než věže historické Olomouce, kontrastní tvar a skleněnou fasádu

byla by viditelná ze samého centra města – z rozhraní Horního a Dolního náměstí

dominovala by průhledům městskými třídami na obvodu historického jádra

má 23 podlaží s 91 byty

Organizátoři podpisové akce, která právě probíhá, jejím prostřednictvím chtějí poukázat na fakt, že kulturní dědictví Olomouce patří všem občanům České republiky. V pořadí již třetí petice motivovaná záměrem výstavby tzv. Šantovka Tower má tentokrát celostátní záběr a místním politikům chce vysvětlit, že kauza dospěla do stadia, kdy je nutné skutečně přijmout politickou zodpovědnost, tzn. využít své pravomoci a přestat se schovávat za orgány státní správy.

První petice byla předána primátorovi Olomouce Martinu Novotnému již v květnu 2012. Signatáři v ní reagovali více než 900 podpisy na Návrh nového územního plánu, který pro lokalitu budoucí Šantovky Tower počítal s výškovou stavbou. V prosinci 2012 investor poprvé veřejně představil projekt Šantovka Tower londýnského ateliéru Benoy. Spolek v únoru 2013 sebral dalších 700 podpisů, aby dle zákona o obcích mohl žádat zastupitelstvo o projednání Šantovka Tower. Žádost je týmž primátorem odmítnuta s tím, že město Olomouc zaujme stanovisko na prvořadou ochranu veřejných, zákonem chráněných hodnot až po zahájení územního řízení.

Pasivní samospráva

V březnu 2013 na oddělení památkové péče olomouckého magistrátu doputovala společná žádost investora (Office Park Šantovka) a statutárního města Olomouce o stanovisko pro novostavbu Šantovka Tower. Samospráva města je při řízení pasivní, nehájí jeho objektivní průběh, umožňuje investorovi zpochybnit materiály vlastního Odboru koncepce a rozvoje, nerozporuje zjevná procesní pochybení. V říjnu 2013 zmíněné oddělení památkové péče olomouckého magistrátu vydává i přes zásadní nesouhlas Národního památkového ústavu první kladné stanovisko k záměru výstavby Šantovka Tower. Občané masivně demonstrují, následuje v pořadí druhá oficiální petice nazvaná Olomoucká výzva, kterou podepsalo 2300 občanů. Primátor v reakci na petici upozorňuje na možný problém ušlého zisku investora a chce s ním navázat osobní jednání. Zda jednání proběhlo

a s jakými výsledky, se veřejnost nedozvěděla. Druhé kladné stanovisko magistrátních památkářů přišlo v září 2014.

Zákaz výškových dominant na celém území města

Dvěma přezkumy odboru kultury a památkové péče olomouckého Krajského úřadu se pro nezákonnost ruší obě kladná památkářská stanoviska. V září 2014 Zastupitelstvo města Olomouce schvaluje nový územní plán, který na podnět Ministerstva kultury zakazuje jakékoli výškové dominanty na celém území města. Investor vzápětí žaluje město, Krajský soud v Ostravě na jeho popud ruší tu část územního plánu, která omezuje výškovou hladinu nové zástavby na stavebním pozemku Šantovka Tower.

Výškové limity se znovu nastavují

Magistrát města Olomouce zahajuje pořízení změny územního plánu Olomouce s cílem znovu nastavit v této lokalitě výškové limity – autoři návrhu mimo to odborně a velmi precizně dokládají, že ŠTW by měla negativní vliv na historicko-umělecké hodnoty Olomouce. V září 2015 město Olomouc požaduje posunutí termínu na opravu územního plánu – Nejvyšší správní soud žádost zamítá s tím, že město může řešit situaci dočasnou stavební uzávěrou a dále uvádí: „nelze hovořit o tom, že by mohlo investorovi vzniknout legitimní očekávání stran bezproblémové budoucí realizace jeho záměru“. Rada města Olomouce práce na vydání stavební uzávěry sice zahájila, ale ke kýženému výsledku se z obav před varováními investora ani po 15 měsících dosud nedobrala. Právní vakuum nad lokalitou ŠTW tedy trvá dál.

Odvolací proces selhává

V dubnu 2016 se reorganizoval Krajský úřad. Zanikl samostatný odbor kultury a památkové péče. Mgr. Vlasta Kauerová z magistrátního odboru památkové péče vydává třetí kladné stanovisko a „na Kraji“ už není, kdo by ho jednoduše zrušil. Naproti tomu investor umně obrátil pozornost úředníků (a politiků) k dlouho tutlanému problému – zpochybnil statut ochranného pásma rezervace, s nímž se však v Olomouci běžně operuje už od roku 1987. Proces ujasňování jeho statutu zcela zmrazil přezkumné řízení.

Neblahé novinky aneb kostlivec ve skříní

Počátkem letošního roku vyšly najevo *staronové* závažné skutečnosti. V prosinci 2016 advokáti společnosti SMC Development, a. s., upozorňují Statutární město Olomouc na existenci smlouvy, která zavazuje město k bezvýhradné podpoře developerského záměru jako celku včetně Šantovka Tower. Už na podzim 2010 totiž Zastupitelstvo města

Vizualizace Šantovka Tower při pohledu z jihu. Archiv z. s. Za krásnu Olomouc

Olomouce schválilo „smlouvu o spolupráci v oblasti infrastruktury a budoucích smlouvách“, která tehdy primárně řešila novou tramvajovou trať protínající dotčené území. Smlouvu podepsal někdejší primátor Martin Novotný (ODS). Na první pohled oboustranně výhodné partnerství města a soukromého investora se při bližším zkoumání dostává do zcela opačné roviny.

vyhlásila stavební uzávěru do dořešení územního plánu – pořízení změny má už teď rok a půl zpoždění. Jedna z mála dobrých zpráv je fakt, že stavební úřad ani přes odvolání neudělil investorovi nezbytnou výjimku z odstupových vzdáleností. Nelze se však spoléhat jen na to, že tak velký projekt ve finále zastaví jeden povolovací proces státní správy.

Investor varuje

Město se ve smlouvách zavázalo k úzké součinnosti na výstavbě velkého developerského projektu, který však nebyl ve smlouvách popsán. Současně město nesmí bez předchozí dohody učinit žádné kroky, které by mohly celý developerský projekt ohrozit. Právníci investora nyní upozorňují město na její již vzniklá porušení – především vydání nového územního plánu v září 2014. Zároveň důrazně varují před vyhlášením stavební uzávěry a před přijetím připravované změny územního plánu, které by mohly výstavbu Šantovka Tower znemožnit.

Podoba města v rukou právníků

Olomouc se s kauzou Šantovka Tower dostala do vyhrocené situace, kdy o její podobě již delší dobu rozhodují právníci, nikoli samospráva města a odborníci. Iniciativa Občané proti Šantovka Tower, z. s., Za krásnou Olomouc žádají olomouckou radnici, aby aktivně jednala – provedla revizi smluv s firmou SMC Development, a. s., vyvázala se ze závazků, které jsou pro město zjevně nevýhodné, ne-li protiprávní, a aby

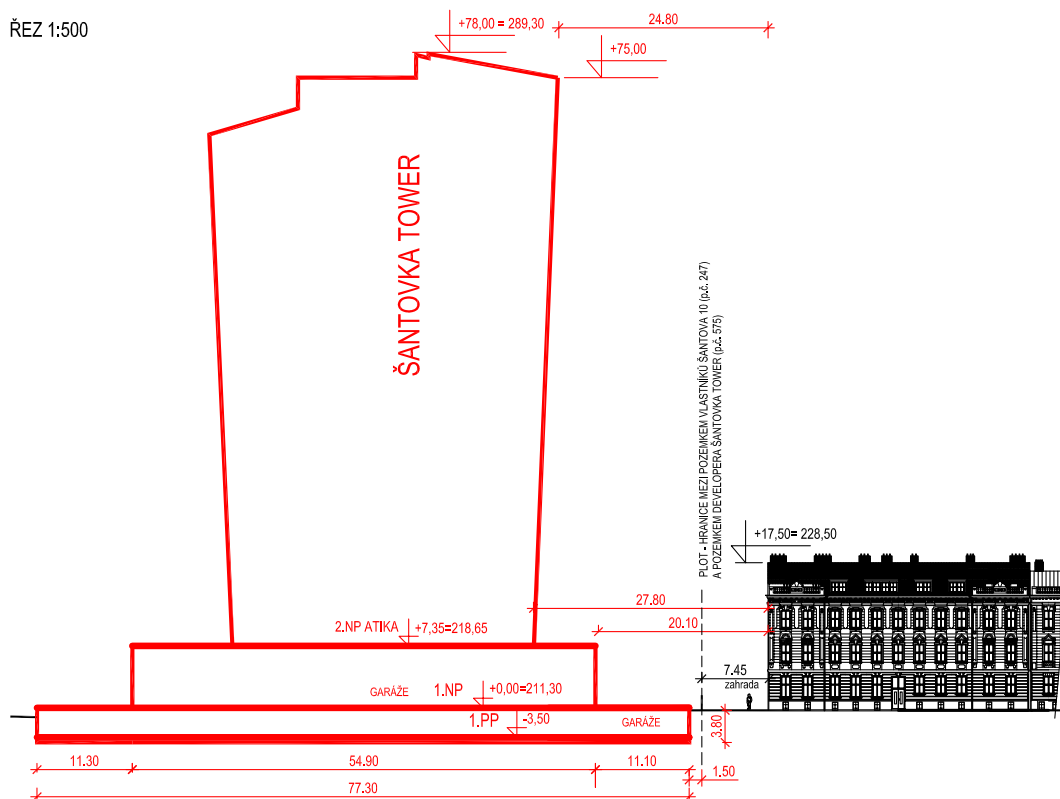
Mgr. Martina Mertová,
spolek Za krásnou Olomouc

Ing. arch. David Helcel,
Iniciativa Občané proti Šantovka Tower

Ing. arch. Tomáš Pejpek,
ProOlomouc

Více na www.zachrantepanoramaolomouce.cz

ŘEZ 1:500

Řez ulicí Šantovou, dokumentace z řízení o odstupových vzdálenostech. Archiv z. s. Za krásnou Olomouc

Architektura by vizuálnímu smogu ustupovat neměla

Rozhovor s Veronikou R. Novákovou, grafičkou, která spolupracuje s radnicí Brno-střed na manuálu dobré praxe veřejné reklamy – o tom, že reklama zakrývá skutečnou tvář města a může zpomalovat jeho rozvoj, o boji proti vizuálnímu smogu, o koncepčním přístupu k řešení fasád a snáhách o zvýšení atraktivity domů i hodnoty veřejného prostoru.

Veronika Růt Nováková
(nar. 1991)

Vystudovala grafický design na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a poté LUCA School of Arts v Belgii. V roce 2015 byla nominována na cenu Czech Grand Design a v roce 2016 na Českou národní cenu za studentský design. Má za sebou řadu výstav, přednášek a organizace seminářů grafického designu. Je autorkou výzvy Brno bez vizuálního smogu, od roku 2015 spolupracuje s radnicí Brno-střed na manuálu dobré praxe veřejné reklamy.

Veřejný prostor je stále více zamořován reklamou – vizuálním smogem. Co všechno si pod tímto pojmem můžeme představit?

Vizuální smog představuje negativní působení vizuální úrovně veřejného prostoru na člověka. Jedná se o velmi komplexní věc. Ve vnímání chodce se počítá čistota prostředí, uspořádanost, barevná paleta fasád, reklama provozoven a potom reklama, která nemá s místem vůbec nic společného (outdoor reklama). Řešení problematiky vizuálního smogu je složitější, protože nikdy nejde jen o jednoho pachatele, jednoho vlastníka ani jednoho spasitele.

Jakým způsobem vizuální smog ovlivňuje veřejný prostor?

Vizuální úroveň veřejného prostoru má zásadní vliv na psychiku obyvatel, ovlivňuje pohyb ve městě a image města. Existují průzkumy (především v amerických městech), z nichž vyplynulo, že nejvíce stresujícími jsou nikoliv lokality s vyšší kriminalitou, ale ty vizuálně neuspořádané. Experimenty prokázaly, že zdánlivě „kosmetické“ zásahy do veřejného prostoru jsou pro kvalitu života ve městě zásadní. V lokalitách, kde je problémem vandaly, graffiti i s kriminalitou, nepomáhá posílení policejních jednotek, ale vyčištění proluk, vizuální kultivace a vysazení přehledné vegetace. Celková čistota a uspořádanost vzbuzuje pocit, že místo někomu patří, někdo o něj pečuje a hlídá ho. Málokdo si pak dovolí kultivované místo ničit.

Do jaké míry architektura ustupuje reklamě?

Reklama nemůže být nadřazena architektuře. Nepřinášá vyšší hodnoty. Architektura by neměla reklamě ustupovat. Pokud například investor plánuje v parteru obchody, měl by se jejich prezentací zabývat architekt již při navrhování domu. Hledat kvalitní materiály, vhodný výraz. Jako se to dařilo za první republiky. Dnes se architektura schovává za změtí reklamy a pěší ani netuší, kolik minuli domů. Architektura se odehrává až ve vyšších patrech. Jen takový dům, který je vnímán jako celek, který má originálně řešený obchodní portál a sjednocené firemní nápisy, může obohatit a rozvíjet město.

Jak se k regulacím staví designéři a obchodníci?

Základem kultivované propagace by měl být dobrý nápad, koncepce a pochopení místa. Kvalitní design a kvalitní propagace přece nemůže stát jen na firemní ceduli. Vývěsní štít má mít především funkci orientační. Další propagaci obchodu či společnosti lze naplňovat jinými kanály.

Mohou situaci ovlivnit majitelé nemovitostí nebo developéři?

Vzhled fasád samozřejmě záleží také na benevolenci majitelů nemovitostí. Nejlepším řešením je návrh obchodního portálu včetně podoby kolmých výstrčí a firemních nápisů s tím, že se zpracuje krátký manuál a majitel nemovitosti jej zanesou do nájemních smluv. Z jednání s developery vím, že sami časem došli ke sjednocení firemních

prezentací v rámci jednoho domu a začali spolupracovat s architekty, grafickými designéry a marketingovými specialisty. Ani tak ne kvůli estetice, ale kvůli šarvátkám mezi obchodníky o rozdílné velikosti „cedule“.

Srovnala byste situaci u nás a v zahraničí? Například New York je známý neskutečným množstvím reklamy v ulicích, stejně jako metropole v rozvojových zemích...

New York má zpracovaný skvělý manuál dobré praxe pro obchodníky, a když jde o památkově chráněnou budovu, reklama je na ní velmi střídmá. A pak se podíváme třeba na Brno, kde máme plno hodnotných historických budov, v jejichž parteru si ztřeštěně hrajeme na barevné „hurá velkoměsto“. Belgie, kde jsem zpracovala rešerši designu obchodů, má naprosto odlišný přístup, protože tam nedošlo k degradaci vnímání estetiky jako u nás. Děti tam vyrůstají ve velmi kultivovaném prostředí a potom mají přirozeně vyšší schopnost vnímání a potřeby kvality. Chytře tam řeší například barevnost fasád – barvu používají s příměsí šedé, tak aby dům časem, s přibývajícím prachem, získal příjemnou patinu. Ve Flandrech přišli o poslední les asi před sto lety, a tak tráví víkendy ve městech. I proto v nich mají kvalitní veřejná prostranství.

Plní ještě reklama svůj účel, nebo je jí už tolik a nevalné úrovně, že si jí v podstatě nikdo nevšímá?

Lidé skutečně nečtou a nedávají pozor. I přesto je ale reklama ovlivňuje, působí na psychiku, mění hodnoty. A to je problém. Např. v Sao Paulu na čas zakázali veškerou reklamu včetně vývěsních štítů. Obyvatelé na vzniklou situaci reagovali velmi pozitivně a zpočátku rozložení obchodníci nakonec investovali do jiného typu marketingu. Najednou se zjistilo, v jakém stavu jsou nemovitosti a že by se s tím mělo něco dělat. Můžeme si dokonce klást otázku, zda outdoor reklama (kromě kulturní) nezakrývá skutečnou tvář města a nezpomaluje jeho vývoj.

Dá se vůbec čelit vizuálnímu smogu, nebo ho alespoň regulovat? Pomáhají situaci řešit nařízení a vyhlášky, které podnikatelům ukládají povinnosti při instalování reklam a nabádají ke konzultacím se stavebními úřady i památkáři?

Vyhlášky, v nichž se objevují regulace vizuálního smogu, existují skoro ve všech větších městech. Konkrétně v Brně se při posledních diskusích o vizuálním smogu zjistilo, že outdoor reklama je v městské památkové rezervaci skoro deset let zakázaná. Přesto je město reklamou zaplaveno. Skoro všechna města mají problém s postihy. Považuji za důležité, aby mezi sebou začaly spolupracovat stavební úřady, odbory památkové péče, architekti, designéři atd. Každý by měl vidět i za hranice své profese. Jakkoli dobře odvedený tvůrčí počin totiž postrádá smysl, pokud vhodně nereaguje na své okolí. Regulace by měla přicházet nejen od úřadů, ale také zdola. Lidé by měli vědět, co je vizuální smog, proč je škodlivý a jak se mu dá vyhnout.

V současné době spolupracujete s radnicí Brno-střed na manuálu dobré praxe určeném pro obchodníky, který by měl pomoci očistit město od vizuálního smogu.

Připravujeme metodiku se zaměřením jak na ochranu architektury, tak na prosperitu provozoven. Jedná se v podstatě o manuál, který by ukázal cestu k zodpovědnému nakládání s veřejným prostorem – nejen příklady dobré praxe veřejné reklamy, ale i legislativní rámec. Obsah je sestaven mimo jiné také na základě rešerší obdobných přístupů u nás i v zahraničí. V přípravném týmu jsou architekti, designéři, právníci, památkáři a další profese. Věříme, že podnikatelé by s takovým průvodcem v ruce mohli mít sami zájem situaci změnit k lepšímu. Manuál by měl vyjít na podzim a měl by sloužit nejen jim, ale všem, kdo veřejný prostor tvoří nebo o něm rozhodují.

Jaké další aktivity Brno plánuje? Hovoří se o snížení černého výlepu, odstranění plastových reklamních desek v horizontu očí a podobně.

Do ledna 2017 se podařilo odstranit 271 horizontů na sloupech veřejného osvětlení v městské památkové rezervaci. Došlo k redukci černého výlepu. Stavební úřad tlačí na likvidaci nelegálních billboardů. Počítá se s citlivými rekonstrukcemi fasád domů, součástí jejichž řešení bude i problematika vizuálního smogu. Věříme, že tak vzroste atraktivita domů a tím i jejich hodnota, stejně jako hodnota celého veřejného prostoru. A připravujeme manuál. Ten pomůže určitě, ale situaci neřeší. Bude potřeba dlouhodobě a nápaditě komunikovat a ve všech sférách dostávat problematiku do obecného povědomí.

Kde by měla být podle vás restrikce nejpřísnější?

O efektivitě a účinnosti outdoor reklamy se dlouhodobě spekuluje. Poslední data z Velké Británie vypovídala o tom, že více než 70 % reklamy probíhá online a číslo stále narůstá, zatímco outdooru zbývá těch 30 %. U nás je to o něco vyrovnanější, ale trend jde stejným směrem. Online reklama umí velmi přesně zasáhnout konkrétní cílové skupiny, lze monitorovat její úspěšnost a okamžitou odezvu. Reklamní kampaň vždy probíhá na několika kanálech současně a je velmi těžké prokázat účinnost konkrétního média v terénu. Výzkum Karola Kleinmanna např. potvrdil, že billboardy prokazatelně negativně ovlivňují pozornost řidičů, a ohrožují tudíž jejich životy. Zároveň nepatřícně zasahují do krajiny. Zde by byla přísná regulace na místě.

Markéta Pražanová

Příklad vhodného řešení parteru v Brně. Stav před rekonstrukcí a po ní.

Cedule tříštící tektoniku fasády. Jedna ze „smrtebných nemocí vývěsních štítů“ (takto nazvaná studie ukázala na některé hlavní nešvary, jako jsou despekt k architektuře, neschopnost komunikovat jen důležité informace, duplicita, agresivní pestrost barev, epidemie papírových cedulek, polepy výkladů atd.).

Návrh jednotného grafického řešení fasády. Vlevo současný stav, vpravo digitální retuš.

Nekultivovaná forma venkovní reklamy svým působením negativně ovlivňuje vizuální působení a pobytovou kvalitu veřejných prostranství, ve velké míře ohrožuje bezpečnost pohybu a provozu a ovlivňuje image celého města.

Pravidla umístování venkovní reklamy v Praze

Regulace reklamy

Místa pro venkovní reklamu neoznačující provozovnu, která tvoří stavby nebo zřízení dle stavebního zákona č. 183/2006 Sb., by měla být evidována a aktualizována ve veřejně přístupných mapových podkladech. Takové podklady mohou sloužit pro lokální plánovací dokumentaci a také jako nástroj proti nelegálně umístované reklamě. Především je nutné nastavit transparentní a vymahatelnou regulaci, zejména pro ilegální a pololegální reklamu. Tím se zvýší bonita ostatní venkovní reklamy, na kterou pak mohou být kladeny vyšší nároky z hlediska umístování, estetické kvality a jejich rozměrů.

Individuální přístup a přísnější regulaci vyžaduje území památkové rezervace a historicky hodnotné objekty včetně jejich přílehlajícího okolí. V rámci Pražské památkové rezervace se reklama řídí metodikou odboru památkové péče (Firemní označení, reklamní a informační zařízení v památkově chráněném území hlavního města Prahy; MHMP, OPP) a pražskými vyhláškami (Nařízení č. 26/2005 Sb. hl. m. Prahy, kterým se zakazuje reklama šířená na veřejně přístupných místech mimo provozovnu; Nařízení č. 10/2016 Sb. hl. m. Prahy, Pražské stavební předpisy: § 78–§ 82: Stavby a zařízení pro reklamu a informace).

Jako reakce na zanedbaný stav veřejných prostranství v Praze vznikla v roce 2013 Kancelář veřejného prostoru na Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy. O rok později vytvořila Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy, který přináší obecné principy a pravidla pro úpravy ulic, náměstí a parků. Nedílnou součástí je i kapitola věnovaná venkovní reklamě, kterou ve zkrácené podobě najdete na následujících stránkách. Celý dokument je volně ke stažení na webových stránkách IPR Praha.

Dokument slouží městským úředníkům, projektantům i odborné a laické veřejnosti. Byl přijat Radou HMP a pro všechny veřejné investice hlavního města je závazný, slouží jako podklad při projednávání konkrétních záměrů, ale také při utváření dalších metodik, vyhlášek a koncepcí. Jedním z jeho přínosů bylo schválení novely nařízení č. 26/2005 Sb. hl. m. Prahy na začátku letošního roku, nově je zakázána reklama v Pražské památkové rezervaci na městském mobiliáři a sloupech veřejného osvětlení. Od ledna tedy dochází k jednáním s jednotlivými správci a k postupnému odstraňování nově nelegálních reklam.

Ing. arch. Pavla Melková, Ph.D.
Ing. arch. Zuzana Kuldová
Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy

Velkoplošná reklama je určena pro vnímání z dálky a v rychlosti, tím podporuje dopravní charakter prostoru.

Reklama je součástí architektonického řešení objektu. USA, New York.

Plochy pro reklamu respektují členění fasády a jednotlivé reklamy jsou barevně sladěny. Německo, Berlín.

Reklama na městském mobiliáři nesmí omezovat funkčnost, architektonické a estetické kvality prvku.

Kultivovaná jednotná forma předvolebních plakátů a reklamních ploch v rámci ulice, umístěná na sloupech veřejného osvětlení. Španělsko, Barcelona.

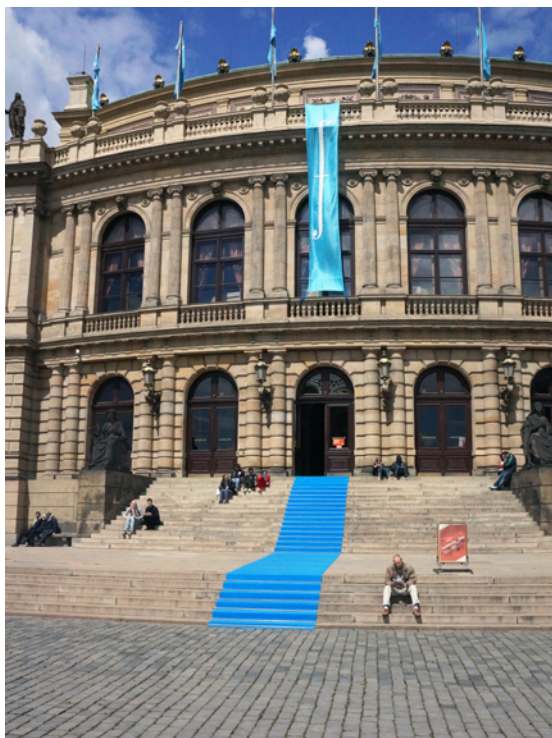
Pravidla

- Velkoplošné LED obrazovky a ozvučená reklama, které nejsou součástí koncepčních architektonických řešení, by neměly být povoleny.
- Na fasády není vhodné umísťovat plachty, převěsy o rozměrech přesahujících výšku 3 metry, je-li převažující horizontální rozměr, a šířku 2 metry, je-li převažující vertikální rozměr.
- Velkoplošné reklamy by neměly tvořit vizuální ani prostorovou bariéru.
- Je nepřijatelné umísťovat lešení pouze za účelem umístění reklamy nebo zdůvodňovat umístění velkoplošné reklamy špatným technickým stavem fasády.
- Součástí reklamního sdělení na plachtách zakrývajících lešení opravovaných objektů by mělo být vyobrazení opravované fasády ve stanoveném procentuálním pokrytí.
- Plachty nebo převěsy, které společně vytvářejí jeden celek nebo mohou být jako jeden celek vnímány, by měly být považovány za jeden prvek (plachtu nebo převěs) pro reklamu.
- Lokace pro umístění velkoplošné samostatně stojící reklamy by měly být součástí územní plánovací dokumentace nebo jiné regulace.

Pravidla

- Úkolem města je přesně definovat nabídku ploch pro reklamu a další způsoby propagace na veřejných prostranstvích.
- Samostatně stojící citylight se nedoporučuje umísťovat na významná a frekventovaná veřejná prostranství.
- Reklama ve veřejném prostoru by se měla umísťovat zásadně paralelně k hlavnímu směru pohybu ve veřejném prostranství tak, aby neutvářela prostorovou bariéru.
- Plakátovací sloupy a plochy lze v omezeném počtu umísťovat jako specifický druh městského mobiliáře k propagaci kulturních a veřejně společenských akcí.
- Umísťování reklamy na lavičky a na koše je na celém území hl. m. Prahy zásadně nevhodné.
- Reklamy ve veřejném prostoru je žádoucí zřizovat především jako součást jiných objektů, jako jsou zastávky veřejné dopravy, telefonní budky či součást některých stavebních objektů.
- V rámci komunikační strategie města by měly být přesně definovány podmínky pro umístění samostatných reklamních stojanů pro volební kampaně.
- Dočasný stojan pro volební kampaně by neměl vytvářet vizuální a prostorovou bariéru. Jeho umístění na veřejných prostranstvích by mělo být minimalizováno pouze na nezbytně nutnou dobu.

Otevřenost a interakce kulturních budov s veřejným prostranstvím se může velkou měrou podílet na utváření živého města.

Kampaň kulturní instituce, jejíž vizuální podoba je v souladu s architekturnou historicky cenného objektu. Praha 1, Rudolfinum.

Pravidla

- Propagace kulturních institucí by neměla podléhat tvrdé regulaci reklamy a měla by být ze strany města podporována.
- Kulturní instituce by měly mít možnost využít přiléhající veřejná prostranství pro svou propagaci např. pomocí samostatně stojících prvků nebo pořádáním kulturních akcí.
- Propagace kulturní činnosti na veřejných prostranstvích přiléhajících k historicky cenným objektům a na objektech samotných vyžaduje koncepční přístup a vysokou estetickou úroveň grafického řešení.
- Na budovy správného nebo kulturního významu, dále na budovy, které slouží kultovním a pohřebním účelům, a na budovy, které představují mimořádně kvalitní architekturu, může být umístována pouze tzv. „kulturní reklama“, popř. informace související s daným provozem.

Reklama označující provozovnu by měla být součástí architektury budovy, respektovat její fasádu a tektoniku.

Využití ploch pod kordonovou římsou ke střešnímu označení provozovny přímo na fasádu, které je v souladu s charakterem objektu. Brno, Údolní.

Pravidla

- Tradiční plochy pro označení provozovny tvoří průčelí, parter, prostor pod římsou či střešní krajina. Mimo tyto plochy nesmí reklama přebíjet tektoniku fasády ani narušovat architektonickou kompozici budovy.
- Reklama nelze považovat za integrální součást objektů, neboť má nižší morální i fyzickou životnost.
- Rozměry prvků reklamy propagující komerční služby a produkty by neměly přesahovat rozměry ploch vymezených tektonikou fasády objektu (otvory, okna a zdobné prvky).
- Plochy na fasádách objektů, které jsou přímo v architektonickém návrhu uzpůsobeny a určeny pro umístění reklamy, lze využít pro reklamu v případě, že bude odpovídat původní koncepci formy reklamy v architektonickém návrhu.
- Všechny firemní štíty a výstrče, které propagují komerční služby a produkty o ploše reklamního sdělení nad 0,15 m², by měly být tvořeny pouze pomocí jednotlivých znaků (písmen, číslic, log) a jednotně barevného podkladu.
- Je žádoucí, aby reklamy propagující komerční služby a produkty umístované nad kordonovou římsou byly primárně řešeny formou fasádních výstrčů, jejichž rozměry se řídí Pražskými stavebními předpisy.
- Plošný polep prosklených ploch parteru je zcela nevhodný.
- Je žádoucí, aby reklamní potisk slunečníků a markýz v souvislé zástavbě byl složen pouze z jednotlivých znaků (písmen, číslic a log) a jednotně barevného podkladu.

Kráčeno redakcí.

Přetištěno se souhlasem Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

Zdroj: MELKOVÁ, P. a kol. (2014): Manuál tvorby veřejných prostranství hl. m. Prahy. Praha: IPR Praha, Praha.

<http://manual.iprpraha.cz>

Anketa: Ochrana památek v České republice

PhDr. Kateřina Bečková
Klub Za starou Prahu

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Myslím si, že ochrana památek v ČR dostatečná je a státní památková péče je také dostatečně institucionálně i legislativně vybavena, aby ji vykonávala. Co je nedostatečné, je vůle mnoha majitelů hodnotných budov podřídit se pravidlům ochrany i obecnému kulturnímu chování na jedné straně a na straně druhé schopnost památkových orgánů zájmy vlastního oboru suverénně hájit. Všichni bychom měli respektovat skutečnost, že rozdíl mezi památkově hodnotnou a nehodnotnou stavbou netkví primárně v tom, zda je, či není zapsána do seznamu kulturních památek. Primitivní názor „co není chráněno, mohu zbourat“ vygeneroval v posledních letech řadu dramatických, mediálně sledovaných kauz (např. Kozákův dům na Václavském náměstí, Havířovské nádraží, vila v ulici Na Petřínách, soubor budov Transgas), v nichž občanské aktivity musely suplovat památkové orgány, které nebyly dosud schopné docenit hodnoty staveb 20. století.

V souvislosti s tématem Bulletinu, který se věnuje památkám a historickému prostředí, jsme si dovolili oslovit zainteresované architekty, spolky, kunsthistoriky a další odborníky s žádostí o stručné zodpovězení dvou anketních otázek: Je ochrana památek v ČR dostatečná? Mrzí vás zánik některé významné památky?

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Věřím bláhově, že pokud je něco již shledáno „významnou památkou“, nemůže to zaniknout. Mrzí mne ale zánik každého historického domu na území památkové rezervace, naposledy barokně-klasicistního domu v Soukenické ulici 8. Z okna bytu se dívám na budovu telefonní ústředny vedle hotelu Diplomat v Dejvicích, která má být zbořena v nejbližší době. Nebyl jí sice přiznán památkový status a místní ji nazývali krabičkou od sardinek, ale přesto šlo o stavbu mimořádných estetických kvalit, která se bohužel svého docenění již nedočká.

Mgr. Lukáš Beran, Ph.D.
Výzkumné centrum průmyslového dědictví

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Náš stát v posledních letech věnuje na zachování a obnovu kulturních památek přibližně půl promile svého rozpočtu. Nemůže proto vlastníkům památek kompenzovat omezení, která

jim památkovým zákonem ukládá, a dostává se s nimi do střetu, v němž veřejný zájem na ochraně památek jen obtížně prosazuje. Prakticky ale již nedokáže památkovou ochranu rozšiřovat tak, aby odpovídala angažmá veřejnosti a odbornému poznání. Od června 2005 totiž prohlašování nových památek podléhá pouze obecnému předpisu o správním řízení, v němž vlastníci památek své soukromé zájmy snadno prosazují.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Ztrácíme celé vrstvy kulturního dědictví, kterým se právě učíme porozumět: rád bych zmínil především dědictví průmyslové, stejně rychle jsou však ničena díla architektury druhé poloviny dvacátého století.

Ing. arch. Aleš Burian

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Jako vždy, bude záležet na úhlu pohledu. Ale v zásadě si myslím, že není. Za hlavní problém nepovažuji památkovou péči či legislativu. Myslím, že je to spíš způsob, jakým společnost nahlíží na své historické dědictví a jak se chová k hodnotám, které jsou kolem nás. Bez ohledu na to, jak jsou staré a zda jsou či nejsou pod památkovou ochranou.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Určitě. Ale stejně je mi líto i všech slušných staveb, které památkovou ochranu nemají a které dokážeme tak bezstarostně ničit a navíc často se státní podporou a ještě při tom hovoříme o úsporách!

Ing. arch. Miroslav Cikán

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Je i není. Památková ochrana stále ještě nerespektuje a nevyhodnocuje komplexní situaci památky a jejího prostředí – do kterého vstupují další

nehmotné kulturní aspekty jako živý kulturní obsah, který se minulý režim naopak snažil z památky odsunout a s kterým památková péče mohla bez omezení manipulovat, evidovat ho a sbírat. Památková péče operuje nástroji, které vyhodnocují jen a pouze tento umrtvený stav. Současná doba má však již potenciál památky naplnit kulturním obsahem, který by měl být ovšem hoden památku oživit a vdechnout příležitost kontextu s kulturní současností a její přirozenou integraci. To znamená, že kulturní prostředí by mělo být natolik kulturní, aby bylo schopno památku přijmout jako kulturní příležitost, avšak bez historizující nostalgie a kýče a ne jako kulturní problém, který algoritmem metodické památkové péče s vyloučením nejen architekta památku k vyprázdněnému historismu často nezadržitelně vede.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Mrzí mne neřešení katastrofálního stavu historického centra Prahy přetěžovaného turistickým kýčem, vandalstvím, gentrifikací a automobily, neřešení dálnice uvnitř Prahy SJM, mrzí mne také dehonestace areálu Augustiniánské kanonie na Karlově Muzeem komunistické pohraniční stráže a VB a mnohé další. Tyto příklady souvisí s textem výše, kdy prostředí vnější nebo vnitřní není v souladu s významem památky a kdy komplexní kulturní situace Prahy není schopna obousměrné integrace památky. Výsledkem je životní prostředí takové, jaké je – a památka je jeho nedílnou součástí. Je zřejmé, že památková péče je jedním z mnoha činitelů kvality kulturního dědictví, které vzniká i dnes, a je nutné, aby integrující poučený dialog dokázali vést všichni odpovědní aktéři situace a ten byl respektován i efemérmí politiky.

prof. Ing. arch. akad. arch. Václav Girsra

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Ochrana kulturního dědictví je setrvalě nedostatečná a trpí v důsledcích obdobnými bolestmi jako před rokem 1989: nedostatečně účinný památkový

zákon, nedostatečné vědomí významu uchování kulturního dědictví v širším měřítku, nedostatečná motivační politika státu pro zvýšení zájmu vlastníků pečovat o památky, ústup od odbornosti v péči o nejvýznamnější památky v majetku státu, zánik charakteristických kulturních rysů tradiční české vesnice apod. apod.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Mrzí mě zánik každé, i té drobné památky či nezapsané kvalitní historické stavby. Velmi skličující je ale pro mě sledování pozvolného zániku těch mimořádně významných památek, které jsou ve správě NPÚ a kde by měla být garance zodpovědné péče, vysoké odbornosti a skutečně profesionálně nastavených priorit. Jako otřesný případ uvádím pozvolnou devastaci hospodářského dvora zámku v Zákupech, unikátní barokní památky evropského významu, kde postupně dochází k vážným kulturním ztrátám a areál je ohrožen ve své existenci. Nejedná se ale o ojedinělý příklad opravdu závažných nedostatků v péči o kulturní odkaz našich předků.

Marie Kordovská
Respekt Madam

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

„V detailu je síla“, říká moje babička Věra Machoninová, která spolu s mým dědou Vladimírem na přelomu 60. a 70. let téměř deset let projektovala hotel Thermal v Karlových Varech a u toho dohlížela nejenom na technickou stránku stavby, ale pečlivě se věnovala i interiéřům a uměleckým realizacím. Rok 2017 je čtyřicáté výročí od otevření Thermalu a zároveň je to doba, kdy se hotel chystá na rekonstrukci. Věra Machoninová i my, mladší generace, bezmocně přihlížíme, jak se na tuto rekonstrukci chystají projekty. Investor sice zadal původnímu ateliéru Alfa studii na část hotelu, tu ale následně odsunul stranou a dál s architektkou nic nekonzultuje. Projekt záhadně dostala na starost stavební firma VPÚ Deco, která se věnuje pouze utilitárním, technickým problémům a potlačuje jedinečnou uměleckou hodnotu stavby. Autorka, ve spolupráci se

svojí rodinou, chce stále mít přehled o každém detailu, ale její autorské právo je přehlíženo a kolos státního Thermalu je příliš silný soupeř. Jediný způsob, jak zabránit další devastaci, je památková ochrana. Návrh na prohlášení už byl jednou zamítnut, následně se část interiéru hotelu proměnila v ráj nevkusů 90. let. Druhý pokus o prohlášení se už téměř dva roky sune od stolu ke stolu, vlastníci hotelu si řízení mohou pozastavovat dle libosti a konečné rozhodnutí bude téměř jistě ovlivněno politickými preferencemi a interními známostmi, bez ohledu na kvalitu a ohrožení stavby. Zároveň probíhají demolice telefonní ústředny v Dejvicích, Transgasu nebo hotelu Praha. Proto považují ochranu památek v ČR za zoufalou.

Ing. arch. Alena Krusová, CSc.
Národní památkový ústav

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Pokud budeme posuzovat ochranu památek na našem území z hlediska platné legislativy, pak myslím, že ochrana památek je dostatečná. Máme jeden z nejlepších systémů ochrany kulturního dědictví v rámci Evropy. Ochrana památek v ČR je deklarována na základě zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, a navazujících a souvisejících legislativních předpisů, kterými jsou výnosy o prohlášení památkových rezervací, vyhlášky a opatření obecné povahy o vyhlášení památkových zón a o určení památkových ochranných pásmem. Vedle toho Národní památkový ústav vydává řadu doplňkových metodických materiálů pro výkon vlastní péče o kulturní dědictví.

Problém, který však dlouhodobě vnímám, je nedostatečné dodržování těchto legislativních nástrojů státní památkové péče, a to zejména na úseku výkonu státní správy, spočívající rovněž v prosazování zájmů jednotlivých investorů i zastupitelstev obcí bez ohledu na platnou legislativu. Jako problém vidím i časté či nedostatečné respektování odborného názoru Národního památkového ústavu, odborné organizace Ministerstva kultury, ze strany výkonných orgánů státní památkové péče, a tím i nedo-

statečné hájení veřejného zájmu v péči o kulturní dědictví.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Mrzí mě zejména demolice budovy železniční stanice Denisovo nádraží na Těšnově, ke které došlo 16. března 1985 v souvislosti s plánovanou stavbou severojižní magistrály. Zánik této významné památky považuji za velkou ztrátu na poli památkového fondu, za prohru památkové péče, za nekoncepční, neodborné a neopodstatněné politické rozhodnutí. Praha přišla o svou nejkrásnější novorenesanční nádražní budovu charakteristickou monumentálním průčelím římského oblouku, korintským sloupovým a řadou soch, která byla mnohými odborníky vyhodnocena jako nejkrásnější nádražní budova ve střední Evropě. Paradoxní je, že krátce před rozhodnutím o demolici byla restaurována výmalba budovy, a přesto, že existovaly návrhy, jak památku zachránit, komunisté rozhodli v její neprospěch. Ochrana budovy v té době byla deklarována zákonem č. 22/1958 Sb., o kulturních památkách. Budova železničního nádraží byla od roku 1958 vedena v ÚSKP ČR jako nemovitá kulturní památka. Nádraží se zároveň nacházelo na území plošné památkové ochrany, na území Památkové rezervace v hl. m. Praze (PPR), prohlášené na základě Nařízení vlády ČSR č. 66/1971 Sb. ze dne 21. 7. 1971 o památkové rezervaci v hl. m. Praze. Dle § 3 tohoto nařízení jsou pro stavební činnost na území PPR stanoveny podmínky, dle kterých veškeré řešení a provádění mimo jiné i staveb dopravních nesmí v rezervaci narušovat její prostředí a ohrožovat jednotlivé kulturní památky. Budova nádraží tak měla tzv. „dvojitou památkovou ochranu“, jako významná architektonická památka na území plošné památkové ochrany. To však bylo „málo“. Ministerstvo kultury dne 8. 3. 1985 bylo nuceno vydat rozhodnutí o zrušení památkové ochrany a dílo zkázy tak mohlo být dokonáno.

Martina Mertová, Ivo Überall
Spolek Za krásnou Olomouc

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Institucionalizovaná památková péče je přes všechny menší i větší prohry dostatečná, chybí však vůle k zásadní revizi památkového fondu mladšího data. Nedostatečná je ochrana významných objektů 19. a 20. století, kterým se statutu památky dosud nedostalo. Trpí tím nejvíce průmyslové areály, venkov a zejména „nejmladší památky“, stavby z druhé poloviny 20. století. Někde mezi legislativou památkářskou a stavební by se také měl najít prostor pro regulaci a možnost dohledu při úpravách objektů v prostředí mimo chráněná památková území. Konkrétně v Olomouci trpí památková péče také absolutní ztrátou důvěry mezi oběma památkářskými orgány.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Zůstaneme-li s ohledem na působení spolku v Olomouckém kraji, pak v posledních letech byla patrně největší ztrátou demolice areálu budov OP Prostějov od architekta Zdeňka Plesníka (2014). Zcela v protikladu k současným trendům ve vyspělejší Evropě také proběhly plošné demolice brownfieldů podniku Milo (2008–2014) nebo sladovny při Wolkerově ulici (2015). Znepokojující je postupná devastace a zánik cenných, ale i běžných detailů architektury 19. a 20. století.

Ing. arch. Josef Pleskot

Je ochrana památek v ČR dostatečná?
Není, protože není v nás.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Mrzí mě ztráta kontinuity s historií. Neumíme žít s historickým odkazem v souladu a v návaznosti. Máme historii na distanc, není integrální součástí naší každodennosti. Zaniklo něco mnohem podstatnějšího než několik

jednotlivostí v podobě materiálních statků. Přestali jsme rozumět duchu odkazu našich předků. Direktivně opravené historické stavby, kterými se pyšníme, tuto kvalitativní ztrátu nenahrazují.

akad. arch. Marcela Steinbachová, Ph.D.
Kruh, o. s.

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Chybí mi péče o stavby a interiéry od 70. let do současnosti a neschopnost pokusit se toto období začlenit do systému péče. Co se týká ochrany historických památek, chybí mi svěží italský přístup, kdy si rekonstruované pamětihodnosti zachovávají punc doby.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Osobně mne bude mrzet likvidace některých staveb architekta Aulického, konkrétně Transgasu.

doc. Ing. akad. arch. Jan Šepka

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Nedokážu úplně posoudit, ale v této souvislosti mne jako projektanta zajímá především ochrana a posuzování památek v rámci jednotlivých pracovišť v ČR. Považuji za důležité, aby se sjednotilo rozhodování památkářů v jednotlivých lokalitách. Momentálně často dostáváme od různých územních pracovišť naprosto rozdílná stanoviska k ochraně památky, i když se jedná o velmi podobnou stavbu nebo prostor. Zaráží mne tedy, že se jiným metrem posuzuje přístup k památce například v Opočně a jiným třeba v Praze. Ochrana památek není možná bez metodiky. Dokážeme dnes přesně rozpoznat, jaké hodnoty máme chránit? Do jaké míry můžeme památku nově využít? Většinou se snažíme chránit co největší území ve městě, ale je to ta správná cesta? Vidím jako velmi potřebné zamyslet se, diskutovat nad těmito otázkami a přijmout k nim jednotná a jasně uchopitelná stanoviska.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Mrzí mne především nešetné zacházení se stavbami z 60. a 70. let, kdy řada z nich již dnes neexistuje nebo

byla natolik přestavěna, že je dnes vlastně nepoznáme. Příkladem za vše může být obchodní dům Ještěd v Liberci. Přitom novostavby, které tyto stavby nahrazují, nemají takovou architektonickou hodnotu, kterou měla původní stavba.

prof. PhDr. Rostislav Švácha
Ústav dějin umění Akademie věd ČR

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Po roce 1989 se musela naše památková péče vyrovnat s náporom neokapitalismu, který přinášel velká rizika pro ochranu historických měst. Kromě několika vážných neúspěchů – stavba Velkého špalíčku v Brně, Palladia a Florentina v Praze – památkáři tento úkol zvládli. Ochrana památek proto považují za téměř dostatečnou, a to i na základě stávajícího zákona. Za naprosto nezvládnutou však pokládám ochranu kvalitních příkladů poválečné architektury. V tomto ohledu naše památková péče očividně selhává. Hrozí nebezpečí, že se tak z dějin české architektury vymaže celá důležitá etapa, což se v dějinách naší památkové péče ještě nikdy nestalo. Nedostatečně početný je především soubor poválečných staveb prohlášených za památku – proti několika stovkám chráněných budov z první poloviny 20. století stojí sotva dvě desítky chráněných staveb poválečných.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Mrzí mě zánik Bruselského pavilonu a Bruselské restaurace (replika ji nenahradila), zánik téměř všech bruselských interiérů, zánik téměř všech budov se zavěšenými skleněnými stěnami (například Albatros nebo dům Fotografie ve Zlíně od Zdeňka Plesníka), zánik všech detailů u domu na sídlišti Lesná, zánik Obchodního centra Ještěd, zohavení Hubáčkovy věže na Dívčích hradech, zánik interiérů v hotelu Thermal, zánik Plesníkových oděvních závodů v Prostějově a jeho továrny v Ústí nad Orlicí, zánik Domu Čs. dětí, zánik sportovní haly ve Frýdku-Místku od architekta Chmiela, připravovaný zánik Transgasu, telefonní ústředny v Dejvicích,

doc. Ing. arch. Milan Rak,
Ph.D.

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Ochrana těch stavebních památek, které jsou jako kulturní památky vyhlášené, je dle mého názoru prostřednictvím památkové péče zajištěna dostatečně. V této početné oblasti staveb je potřeba se soustředit na provádění údržby jejich vlastníky a kvalifikované posuzování nových stavebních zásahů.

Horší je to s památkami, které jimi fakticky jsou, ale ještě nejsou jako kulturní památky vyhlášené. Mám na mysli zejména hodnotnou architekturu z druhé poloviny 20. století až do současné doby. Jde samozřejmě o architekturu z 60. let, ale i o zatím nedocenenou architekturu 70. a 80. let. A také o architekturu současnou, třeba jen několik let starou, v níž existují také významná architektonická díla, která si zaslouží být vyhlášena jako kulturní památky a odpovídajícím způsobem chráněna. Důvody k vyhlášení památkou jsou principiálně tři: hodnota stáří, dokládající určité historické období, nebo spojení s významnou osobností, nebo významné architektonické dílo. A právě architektonická hodnota díla je přece definovatelná po jeho vzniku a není potřeba čekat na stáří, kterého se řada budov ani nemusí dočkat.

Problém s vyhlásováním památek moderní architektury vidím v současné praxi úředníků ministerstva, kdy v případě nesouhlasu vlastníka není památka prohlášena. Řešení je v tom, aby měl vlastník památky z jejího vlastnictví výhody, dostatečně kompenzující omezení, která z prohlášení památkou plynou.

domu Merkuria v Holešovicích, mrzí mě devastující zateplování sídliště Sítná v Kladně, devastující přestavba Omnipolu v Nekázance atd. atd. – je to strašná, sklíčující bilance.

Ing. arch. Mirek Vodák
CBArchitektura

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Legislativně ano, respektive si nedovedu představit větší potřebu definovat ochranu památek zákonem. Přístup k památkově chráněným domům a památkovým rezervacím víceméně odráží obecnou stavební kulturu, s tím, že díky památkové péči se snad daří omezovat některé excesy. Při pohledu na běžnou stavební produkci bych si nedělal velké iluze o stavu českých měst bez existence památkové ochrany. Pokud se někde setkáme s kvalitní realizací, ať už rekonstrukce památkového objektu nebo novostavby v historickém prostředí, tak jde vždy o výsledek individuální spolupráce architekta, investora a v ideálním případě i pracovníka památkové péče. K tomu je samozřejmě potřeba vzdělání, zkušenosti a ochota diskutovat, přemýšlet o konceptu v celku i detailu. Zákony, normy ani razítka to neudělají.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

V Budějovicích mě mrzí současný stav plaveckého stadionu od Bohumila Böhma ze šedesátých let. Sice to není památka, ale s postupujícími opravami se pomalu ztrácí charakter stavby.

PhDr. Ladislav Zikmund-Lender
historik architektury

Je ochrana památek v ČR dostatečná?

Je dostatečná, ale nepružná. Uvažování v kategoriích movité a nemovité památky je podle mého názoru zastaralé, což se ukazuje u poválečných staveb. Stejně je zastaralý princip „všechny nebo žádná“, rakouský zákon například umožňuje chránit jen něco

– konstrukci, fasádu, jednu stěnu, u nás musí na památkovou ochranu dosáhnout buď celá nebo podstatná část památky, nebo nic. Odborná památková péče trpí personálním podhodnocením, tudíž se památkový fond neustále nepřehodnocuje, není v neustálém pohybu, což navrhoval již před skoro padesáti lety Zdeněk Kudělka. Umožnilo by to některé stavby, které jsou památkami jen proto, že jsou staré, z památkového fondu vyřadit, a naopak jej systematicky doplnit o nové typy památek a památky nejmladší. Je jasné, že památkový fond se nemůže donekonečna rozrůstat.

Mrzí vás zánik některé významné památky?

Pochopitelně mě mrzí zánik či devastace hodnot kvalitních staveb, v jejichž záchraně jsem se osobně angažoval – hotel Praha na Hanspaulce, devastační přestavba městského domu v Hradci Králové od Jana Kotěry z roku 1922 nebo hrozící zánik hotelu Černigov tamtéž. Z oficiálně prohlášených památek je tristní stav nádraží Vyšehrad nebo kradmé „odpamátnění“ brněnského hotelu International.

Obchodní dům Ještěd v centru Liberce (1970–79; autoři: Karel Hubáček, Miroslav Masák) byl v roce 2009 přes protesty zbourán a na téměř místě vzniklo nové obchodní a zábavní centrum Forum Liberec.

Foto: wikipedia.org

Transgas, Vinohradská třída, Praha (1970; autoři: Ivo Loos, Jindřich Malátek, Jiří Eisenreich, Václav Aulický). V současné době se uvažuje o demolici.

Foto: archiv Václava Aulického

Oděvní závod Prostějov (1956–63, autor: Zdeněk Plesník), demolice 2014.

Foto: Výzkumné centrum průmyslového dědictví FA ČVUT

Hala ve Frýdku-Místku (1971, autor: Oskar Chmiel). Počátkem roku 2012 se ČKA postavila za záchranu stavby, v říjnu 2013 však došlo k její demolici.

Foto: Daniel Baránek

Barokně-klasicistní dům v Soukenické ulici 12, Praha. Demolice byla provedena bez souhlasu památkářů bezodkladným rozhodnutím stavebního úřadu Prahy 1 v říjnu 2015.

Historické foto vstupních vrat z archivu NPÚ

Denisovo nádraží, Praha-Těšnov (1875; autor: Karel Schlímp). Odstřeleno v roce 1985.

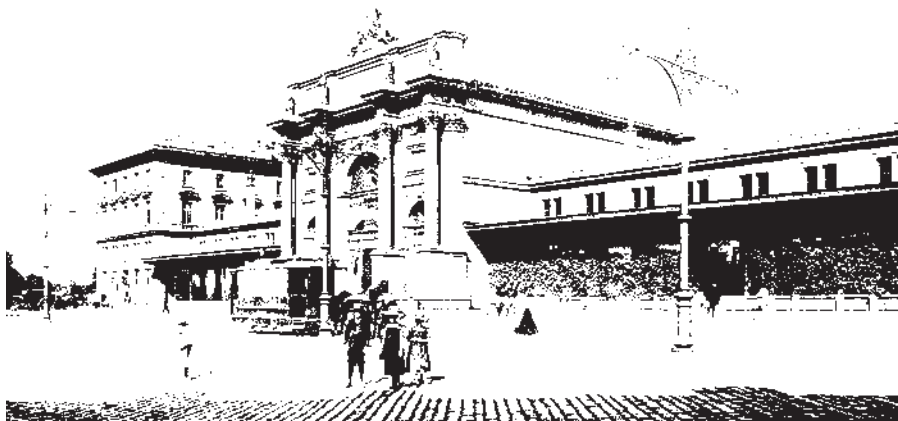

Foto nádraží z roku 1905 wikipedia.org

Plavecký stadion v Českých Budějovicích (1966-71; autor: Bohumil Böhm). Postupné opravy ničí původní architektonické hodnoty stavby.

Foto: Archindex.cz

Hotel Thermal v Karlových Varech (1967-76; autoři: Věra a Vladimír Machoninovi), od roku 2015 se hovoří o prohlášení hotelu kulturní památkou.

Foto: archiv hotelu Thermal

Činnost komise pro ochranu památek XX. století

Komise pro ochranu památek XX. století zahájila svou činnost v okamžiku, kdy se v Praze na Hanspaulce začal bourat hotel Praha, který je neoddělitelně spojený s atmosférou konce 80. let.

U hotelu Praha nešlo pouze o demolici výrazného objektu, spíše byla problematická absence debaty, která demolici měla předcházet. Skutečná debata se nekonala. Místo dialogu, v němž se ujasňují hodnoty, v němž účastníci dospívají nakonec ke konsenzu, se odehrávalo překřikování, monology. Nedošlo ani ke „shnilému kompromisu“ – prostě se bouralo. Kde není skutečný dialog, tam je oslabena demokracie, tam je podemílána schopnost navazovat na ověřené hodnoty a vytvářet kontinuitu. Nemůžeme se pak divit, že z řady tendencí a hodnot, které byly petrifikovány do komplexu hotelu Praha, se nám jakoby postranními dvířky nakonec vracejí ty nejhorší. Mluvíme o dnešní době, charakterizované „rozkolísaností“ demokracie, „rozdělení a neklidu ve společnosti“, kdy hledání nových východisek ústí do podléhání jednoduchým řešením. Ale tyto problémy nelze „zbourat“, tak jak byl destruován hotel Praha. Takže – třeba na rozdíl od Paláce kultury – jakkoli v případě hotelu Praha můžeme mluvit o výrazných architektonických nebo výtvarných ambicích, o výrazných hodnotách – tak právě ty ovšem „bourání“ postavilo do jedné roviny s nejhoršími hodnotami režimu 70. let. V případě tohoto hotelu jsme promarnili možnost na příkladu konkrétní stavby reflektovat mnohé z toho, čím jsme byli každodenně obklopeni a co zůstává přítomno dodnes.

Stavby z 60. a 70. let si cestu
k ochraně již nacházejí

Je sice velice obtížné rozlišovat u nedávno (v několika posledních desetiletích) postavených domů, zda jsou, či nejsou kvalitní, ale můžeme a musíme se pokoušet definovat, jestli a jakým způsobem dokážou domy z doby nedávno minulé reprezentovat určitý výrazný smysl. O to usiluje památková péče a každý architekt.

Stavby z let šedesátých a sedmdesátých si svou cestu do architektonického diskurzu našly. V odborných debatách je už obtížné brát je jako pouhé reprezentanty komunistického establishmentu. „Odpovědnost k oboru“ i v těžké době normalizace nebyla u architektů menší než v jiných disciplínách. Kvalitním architektům nadále šlo v realizacích o něco zásadního, co přesahuje požadavky dne a tehdejší ideologie. A to nejpodstatnější, co je v realizacích 60. let vnímáno, je optimismus té doby – doby, která žila v očekávání, že veškeré problémy – nejen technické a ekonomické, ale především sociální – jsou v krátké době řešitelné. Naděje – to bylo signum doby. Optimismus byl společný jak geopolitickému Západu, tak Východu. „Optimismus 60. let“ a neméně ona uvolněná kreativita 60. let se staly spodním proudem, podzemní řekou, z níž čerpali architekti v 70. letech.

Bourání je přirozené

Jistě – bourání je třeba vnímat jako přirozený proces. Naposled se vyhranila debata okolo uvažované demolice objektu Transgasu nad Václavským náměstím. Majitel uvažuje o demolici a již prezentuje navrhovanou novostavbu na jejím místě. Určitě – tato

realizace je levnější než vytváření dalších stavebních míst v této oblasti – například nad výjezdem z tunelu jako propojení zástavby Starého a Nového Města.

Ano, bourání je přirozené. Nežijeme ale už v době, kdy ekonomické zájmy developerů a vlastníků a priori nezastavitelně posvěcují a bezohledně prosazují jakékoli záměry? A jsou vlastní ekonomické požadavky měřítkem kvalit a hodnot konkrétních staveb? Nesmíme rezignovat na základní požadavek – na hledání vztahu k vlastní minulosti, k sobě samým. To platí pro jednotlivce i pro společnost – a pro architekturu.

Jen tím vzniká bezpečný základ, fundament pro pohled do budoucnosti, pro perspektivaci. Proto je třeba s „bouráním“ zacházet obezřetně. V architektuře jsou tyto vztahy petrifikovány, jsou dobře čitelné, jsou vizuální. Rozhodování o „bourání“ vyžaduje maximální otevřenost, aby se jednalo v nejlepším slova smyslu o demokratický proces. A k tomu náleží „oživování paměti“: Hrozba demolice Máje (nyní „MY“) pominula, ale s tím spojené peripetie je třeba připomínat, aby se hrozby neopakovaly – ukazovat genezi; obchodní středisko v Liberci bylo destruováno, ale připomenout si mimořádné nadčasové kvality této stavby, která podlelehla nárokům na využití čtverečních metrů prodejní plochy v době aktuálních spotřebních žní, a prohovorit dnes toto téma s tehdejšími stoupenci i odpůrci demolice – to patří ke kultivaci společnosti, to patří do pěstování smyslu a obsahu památkové péče v povědomí veřejnosti. V demokratické společnosti se paměť ošetřuje – a jednou z cest kultivace paměti je péče o památky.

Víme o hodnotách a jsme schopni je
chránit?

Obecně je z 60. let jako ten nejkvalitnější kodifikován hotel a TV věž na Ještědu, velký respekt má dnes i dílo manželů Machoninových. Kvalitních staveb, které čekají na své objevení nejen odbornou veřejností, je ale daleko více – a tyto realizace, jejich kvalita a osud je dnes ve hře. Ve „hře“, která má svá velká i malá dramata a která se dotýká každého občana České republiky, protože se jedná o „hodnoty“. Budto víme o těchto hodnotách, které jsou do architektury vepsány, a pak je chráníme a ošetřujeme, nebo ne, anebo je nejsme schopni chránit – ta poslední možnost vyjde na stejno.

Co spadá do agendy komise?

Činnost komise má pomoci NPÚ získat co nejširší fundované názory při posuzování a rozhodování o hodnotách staveb celého 20. století. Součástí agendy jsou tak vyjádření ke stavbám z doby nedávno minulé a především jejich zasazování do širších kulturních a společenských kontextů. Práce historiků a teoretiků architektury se neměří jen počtem jednotlivých zachráněných staveb (jakkoli tato činnost bude s odstupem času čím dál více oceňována), měří se i teoretickým fundamentem, který k takovýmto záchranným akcím poskytuje východisko. Jde o fundament, na němž může vyrůst široký konsenzus odborníků, expertů, developerů i veřejnosti – nikoli

příležitostný kompromis a ony nejčastější nepřekonatelné rozpory v hodnocení staveb. Poskytují nám historici a teoretici architektury ve výsledcích své práce takovýto nepřiručňící fundament, pokud jde o stavby 60. a 70. let?

Co je třeba bourat

Byl jsem překvapen, že některé z kanonických staveb počátků moderny dvacátého století stále nejsou národními kulturními památkami. Pro někoho je památek málo a spíše vidí, co vše je ještě třeba zachovat, pro jiného jde o inflaci památek a spatřuje v tom vznikající nemožnost narůstající počet památkově chráněných objektů chránit. Odtud je jen krok ke Koolhaasovu požadavku především vypracovat strategii toho, co je třeba bourat. Všimněme si – a to je typické pro současnou nízkou kulturu dialogu v českých zemích – že Koolhaasův námět je brán jako absurdní požadavek, jako provokace, kterou je třeba odložit. A přitom zjevně platí: Co vše bychom museli zásadním, nepřiručňícím způsobem prohodit, kdybychom Koolhaasův podnět vzali vážně. Promyslet jeho obsah, směřování. A kdybychom to učinili, tak jsme si jisti – ve vztahu k památkové péči o stavby 60. a 70. let by z odborných posudků vymizely takřka povinné diplomatické omluvy dřív, než se ocení nesporná hodnota stavby. A ty největší nesmysly vyslovené na adresu architektury hotelu Praha by ztratily význam ve chvíli, kdy byly proneseny. Zkrátka vždy záleží na tom, z jaké perspektivy k tématu památkové péče přistupujeme.

Co si s narůstajícími požadavky na památkovou péči počít

Změňme úhel pohledu. Není daleko smysluplnější aktivně se ujmout akutní stavební a architektonické operativy? A dále si položit otázku: Co dnes ve vztahu k vlastní historii postrádáme, co pro nás může být prospěšné? Tvrdíme, že atmosféra, ve které se pohybujeme, nálada, kterou vytváříme, je hodnototvorná. Stejně tak jako mnohdy až výrazný výtvarný čin dokáže určitým aspektům naší každodenní banality dát jedinečný smysl, stejně tak to účinkuje i vůči vztahům s vlastní minulostí – vzpomeňme jen na boom veřejných a společenských staveb 60. let završený mimořádnými realizacemi, přes které dnes můžeme velmi přesně číst aspirace té doby.

Dnes velmi palčivě vnímáme absenci významné, nepřehlédnutelné petrifikace naší mladé demokracie do adekvátních veřejných staveb (čeho je v tomto parametru možné dosáhnout, ukáže pohled do Polska – ať už jde o rozsah investic, odvahu architektů a ty, kteří projekty a realizace podpořili!). 60. léta mají svoji ikonickou stavbu v Hubáčkově hotelu a televizní věži Ještěd; máme stavby z posledních dvaceti sedmi let minulého století, které tuto převratnou dobu charakterizují a promlouvají se stejnou silou?

Nejde jen o „ikonické stavby“, jakkoli potřebu symbolu (může ji sehrát nová koncertní síň?) můžeme odložit, tak v podvědomí víme, že v takovéto symbo-

lice, jestliže ji přijme široká veřejnost, se jedná o něco krajně netriviálního. Neméně závažným tématem, jako je téma petrifikace demokratické společnosti do veřejných staveb, je běžná produkce architektury a její účinkování v každodenním „provizování života“. Proto nepřehlédněme spolu s těmi, kteří tento stát na všech úrovních řídí a ovlivňují: Při realizaci našeho „vystavěného prostředí“ je v České republice k dispozici každoročních 700 nových architektů, kteří mají, nebo by měli dostat šanci jemně, citlivě a postupně realizovat obnovu míst, z nichž pocházejí, kde se narodili, komunit, které velmi důvěrně znají. Zodpovědnost vůči minulosti, přítomnosti i budoucnosti se skrze architektonické realizace stává viditelnou – ať jde o osadu, vesnici, obec nebo metropoli. Jde nám především o zodpovědné navázání na architektonickou tradici, kde zejména 20. století přidalo vrstvu, která ještě mnohdy hledá své adekvátní místo.

Ondřej Beneš, Oldřich Ševčík

Komise pro ochranu památek XX. století: Matúš Dulla, Jiří T. Kotalík, Zdeněk Lukeš, Jakub Potůček, Martin Strakoš, Rostislav Švácha, Petr Vorlík, Ondřej Beneš. Komise je vedena generální ředitelkou NPÚ Naděždou Goryczkovou (předseda komise dosud nebyl vybrán), původní sekretářkou byla Simona Juračková, nyní tuto funkci vykonává Martin Merger.

21 VÝSLEDKŮ
6 PROBÍHAJÍCÍCH
11 PŘIPRAVOVANÝCH

VÝSLEDKY SOUTĚŽÍ

VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ MEZI ŠKOLAMI V ČERVENÉM KOSTELCI

Dvoufázová veřejná projektová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Město Červený Kostelec

Sekretář soutěže

Michal Kudrnáč

Předmět soutěže

Řešení veřejného prostranství v Červeném Kostelci mezi ulicemi 17. listopadu a Břetislava Kafky. Prvořadým cílem soutěže je nalezení odpovídající architektonické formy veřejného prostranství vzhledem k jeho stávajícímu a plánovanému využití a dále návrh novostavby budovy sloužící veřejnosti, kde bude situováno zázemí pro drobné občerstvení apod.

Termín konání soutěže

1. 7. 2016–11. 10. 2016

Porota

Marek Wajsar, Rostislav Petrák, Petr Lešek, Petr Hruša, Radmila Fingerová; náhradníci Richard Bergmann, Vratislav Ansorge, Vladimír Balda, Alena Šimčíková

Počet odevzdaných návrhů

12

Ceny a odměny celkem

150 tis. Kč

1. cena (75 tis. Kč)

2021 s. r. o. / Peter Lényi, Marián Lucký, Ondrej Marko, Monika Bočková, Michal Marcinov

Dispozičně dobře řešené, promyšlené dělení na tři sekce, kvalitní současná architektura nově navrhované budovy. Slabinou je návaznost pavilonu na herní část, která netvoří kompaktní celek. Rušná ulice dobře odstíněna linií stromů. Otázkou je řešení parkování v ploše před městským úřadem, která je využitelná jako malé náměstí, při méně nápadném vyznačení parkovacích stání však lze dobře skloubit funkci parkoviště i shromažďovací plochy, celkově se povedlo vytvořit kvalitní městský prostor. Střední plocha je funkční a lze ocenit nelpění na kaučukovém povrchu, resp. celková otevřenost vůči variantním návrhům s tím, že autoři považují za podstatný základní koncept. Střední část s prostorem pro děti je po úpravách v druhé fázi přiměřená. Nejdiskutabilnější je dosadba v okolí pomníku, prostor je zajímavý, ale tvarované dřeviny jsou příliš náročné na údržbu. Problémem je i nepochozí povrch pod stromy v okolí památníku, což ochuzuje užívání daného prostoru o silný zážitek pobytu pod korunami stromů. Velmi důležité bude řešení detailů, realizace může být náročná a nesmí porušit velkorysost původního založení.

2. cena (50 tis. Kč)

Alexandr Skalický

3. cena (30 tis. Kč)

Katarzyna Dorda, Šarka Ullwerová, Jitka Ullwerová, Martin Březina

PARK NA MORAVSKÉM NÁMĚSTÍ V BRNĚ

Jednofázová veřejná architektonicko-urbanistická a krajinářská projektová soutěž

Vyhlašovatel

Statutární město Brno, Městská část Brno-střed

Sekretář soutěže

Jana Výtisková

Předmět soutěže

Zpracování architektonicko-urbanistického a krajinářského návrhu na řešení parku na Moravském náměstí v Brně. Cílem bylo revitalizovat dané území městského parku, který je v dlouhodobě neudržovaném stavu. Park by měl sloužit zejména jako rekreační a oddechová plocha pro obyvatele města.

Termín konání soutěže

4. 8. 2016–27. 10. 2016

Porota

Petr Bořecký, Vojtěch Mencl, Richard Mrázek, Martin Landa, Ján Stempel, Vladimír Sitta, Yvona Lacinová, Anna Oprchalová, Roman Čerbák; náhradníci Michal Doležel, Jasna Flamiková, David Průša, Zuzana Sankotová Morávková

Počet odevzdaných návrhů

21

Ceny a odměny celkem

650 tis. Kč

1. cena (350 tis. Kč)

consequence forma, s. r. o. / Jana Šipulová,
Martin Sládek, Václav Navrátil; spolupráce Petra
Buganská, Barbora Kudelová, Moare

Návrh zdůrazňuje Moravské náměstí jako místo setkávání a typickou parkovou plochu. Autoři správně pojmenovávají a akcentují nejfrekventovanější pěší trasu vedoucí od ústí Joštovy směrem k ulici Lidické v přirozené trajektorii, která je tečnou centrální zpevněné plochy. Tím je jednoduše zpřístupněna programová osa, která kromě zpevněné multifunkční plochy s vodním prvkem zahrnuje také mlatovou plochu s dětským hřištěm a je ukončena nízkým objektem kavárny při severním okraji náměstí. Navržené řešení zachovává průchodnost územím, akcentuje hlavní vstup do parku od ulice Joštovy i hlavní pěší trasu, kterou nově doplňuje okružní pěšinou, jež zpřístupňuje dosud nevyužívané okrajové části parku a vytváří nová místa k odpočinku. Návrh ve velké míře zachovává a respektuje stávající vzrostlé stromy. Zeď navazující na kavárnu jako odclonění rušné ulice Koliště vytváří nepřiměřenou bariéru. Porota doporučuje tento prvek přehodnotit a odclonění řešit transparentněji. Nástupní místa do parku z Joštovy a Lidické upravit a materiálově zjednodušit. V dalšíh stupni bude potřeba věnovat zvýšenou pozornost technickému provedení vodního prvku pod stromy.

2. cena (200 tis. Kč)

Klára Zahradníčková, Jakub Kopec; spolupráce
Luboš Zbranek

3. cena (100 tis. Kč)

Zdeněk Fránek, Pavel Čučka, Radek Feňo, Adam
Ambrus; spolupráce Tomáš Babka

PROMĚNA VNITROBLOKU KRAŠOVSKÁ V PLZNI

Jednofázová veřejná projektová archi-
tektionická soutěž

Vyhlašovatel

Městský obvod Plzeň 1

Sekretář soutěže

Milan Svoboda

Předmět soutěže

Řešení proměny volných prostranství mezi domy ohraničených ulicemi Krašovská, Toužimská, Žlutická a Studentská v Plzni na sídlišti Košutka (tzv. „Vnitrobloku Krašovská“). Vyhlašovatel očekával návrhy řešení vnitrobloku jako převážně volné ozeleněné plochy určené pro odpočinek a volnočasové aktivity všech generací uživatelů, které budou doplněny o základní vybavenost.

Termín konání soutěže

29. 8. 2016–21. 11. 2016

Porota

Ivana Mádlová, Marek Sivák, Michal Fišer, Radka Kurčíková, Václav Škarda; náhradníci Romana Tomašuková, Irena Králová, Susanne Spurná

Počet odevzdaných návrhů

5

Ceny a odměny celkem

185 tis. Kč

1. cena (120 tis. Kč)

Ondřej Rys

Návrh představuje velkoryse pojatý prostorový koncept, odpovídající charakteru této části sídliště Košutka. Centrální volný prostor je posílen a zdůrazněn návrhem centrální okružní cesty a stromového porostu, který ji prostorově jednoznačně vymezuje. Velikost volného centrálního prostoru je vhodně zvolena, návrh není přeplněn aktivitami a ponechává tak prostor pro další vývoj parku. Dobře je vybrána poloha a především pojetí kavárny jako jednoduchého mobilního objektu. Návrh ze všech předložených nejlépe reaguje na možné umístění druhého objektu kruhových garáží, prostor pro ně využívá pro psí louku, která budoucí stavbě nebrání a není přitom nosným prvkem koncepce. Dobře zvládnutý je návrh druhového složení stromových porostů i návrh výsadeb. Porota pouze doporučuje zvážit další umístění stromů při vnitřní straně okružní cesty, zejména v kontaktu s plánovaným souborem bytových domů. Otázkou k dořešení je nízký počet prvků mobiliáře v prostoru mimo jednotlivé funkční objekty. (kráceno redakcí)

3. cena (50 tis. Kč)

Tomáš Horalík, Tereza Mácová; spolupráce Alice
Boušková, Kristýna Vaverková

Odměna (15 tis. Kč)

PLUKK + FARA-ON union, s. r. o. /Martin

Křivánek

Rudolf Müller

KOMUNITNÍ CENTRUM ŘÍČANY

Jednofázová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Město Říčany

Sekretář soutěže

Jana Vavřínová

Předmět soutěže

Zpracování architektonického návrhu komunitního centra včetně úpravy venkovních ploch na řešeném pozemku. Komunitní centrum bude umístěno na Komenského náměstí v Říčanech, na pozemku, kde je v současné době nevyužitá budova kina, která není v dobrém stavebně technickém stavu, proto se vyhlašovatel soutěže rozhodl stávající objekt kina zbourat. Demolice kina nebyla součástí předmětu soutěže.

Termín konání soutěže

26. 9. 2016–14. 11. 2016

Porota

Vladimír Kořen, Václav Steinhaizl, David Mareš, Tomáš Bezpalec, David Tichý; náhradníci Alice Štěpánková, Jitka Hofmeisterová

Počet odevzdaných návrhů

10

Ceny a odměny celkem

390 tis. Kč

1. cena (160 tis. Kč)

Igloo architekti, s. r. o. / Jan Pačka, Igor Šimon
Umístění a tvar domu dobře reagují na komplikovanou urbanistickou situaci řešené parcely a přinášejí do území pozitivní změnu. Hmoty díky tvaru písmene Y posiluje stavební čáru Komenského náměstí i Sukovy ulice a přirozeně člení pozemek na tři části s jasně odlišnými charaktery. Orientace vstupního prostoru, který je posílen podloubím, pomáhá definovat severovýchodní roh náměstí a ústí Sukovy ulice. Praviděpodobně se podaří zachovat všechny hodnotné stromy. Vnitřní uspořádání je zcela v souladu s půdorysným tvarem domu a vytváří srozumitelné, přívětivé a velkorysé prostředí. Stavební program je naplněn, prostory jsou – až na ne zcela přesvědčivé řešení zázemí sálu – dobře dimenzované. Dům svým vnějším výrazem působí dojmem důstojné veřejné stavby.

Řešení interiéru je kultivované a přiměřené účelu domu. Racionální a poměrně jednoduché konstrukční a materiálové řešení je, spolu s dobrým energetickým konceptem, zárukou přiměřených nákladů na stavbu i provoz. Jde o návrh s nadprůměrnou velikostí celkového obestavěného prostoru; objem nadzemní části, která je pro velikost pořízovacích i provozních nákladů určující, je však v porovnání s ostatními návrhy na průměrné úrovni. Doporučení poroty pro případ zpracování projektové dokumentace – zvážit realizaci nástavby nad schodištěm pro lepší příčné provětrání domu.

2. cena (110 tis. Kč)

AF atelier, s. r. o. / Adam Fröhlich, Petr Srogončík

3. cena (80 tis. Kč)

4DS, spol. s r. o. / Luboš Zemen, Václav Toufar

Odměna (40 tis. Kč)

Marek Václavík, Šárka Voříšková, Ondřej Dvořák, Jiří Matys

UMĚLECKÉ DÍLO – SV. JAN NEPOMUCKÝ PRO KRUHOVÝ OBJEZD V NEPOMUKU

Jednofázová veřejná projektová architektonicko-výtvarná soutěž

Vyhlašovatel

Město Nepomuk

Sekretář soutěže

Monika Bechná

Předmět soutěže

Řešení nového kruhového objezdu na hlavní silnici I/20 v Nepomuku s použitím tématu sv. Jana Nepomuckého. Zadavatel přesně nespecifikoval, jakou podobu má ztvárnění tématu mít, ani jeho umístění neomezoval pouze na samotný kruhový objezd. Součástí řešení ale vždy musela být kultivace středového tělesa, které představuje jednu z pomyslných bran do města a vlastně jediné místo, kde bude průjezdná doprava výrazně zpomalována. Návrh měl formou uměleckého díla připomínat památku sv. Jana Nepomuckého, nejvýznamnějšího nepomuckého rodáka, nejpopulárnějšího barokního světce a v historické perspektivě zřejmě i celosvětově nejznámějšího Čecha.

Termín konání soutěže

31. 5. 2016–17. 10. 2016

Porota

Jiří Švec, Vítězslav Holý, Pavel Kroupa, Petr Janda, Norbert Schmidt, Tomáš Vaněk, Zuzana Motlová; náhradníci Markéta Duchoslavová, Šárka Boušová, Petr Lešek, Pavel Karous

Počet odevzdaných návrhů

26

Ceny a odměny celkem

90 tis. Kč

1. cena (30 tis. Kč)

Adam Kovalčík

Návrh jako takřka jediný rozpracovává téma z kontextuálního pohledu v rámci daného prostředí, nespokojuje se s nabízejícím se centrálním osazením a pracuje strážlivě bez servítků a sebeklamu se znepokojivým a devastovaným prostředím zadaného „kruháče“. Řešení nepoužívá metodiku kontrastního vymezení a naopak rozvíjí svou životaschopnost pomocí rafinovaných mimikry postavených na splynutí s estetikou dopravního značení. Samotným tématem pak je palma umístěná ve středu křižovatky (vytvářející základnímu řešení pandán a vtípný bizarní kontrapunkt) a její reálná podoba, již bude třeba precizovat. Porota je návrhem nadšena, oceňuje množství úhlů pohledu, jež v sobě obsahuje (s prostředím kongeniální pohled zezadu!) včetně schopnosti nezvýrazňovat samotnou dopravní stavbu a její rozbujelest. Doprovodný text autora je velmi stručný, samo dílo ovšem vybízí k množství dalších interpretací – a to jak pozitivních, tak kritických: sv. Jan Nepomucký jako „značka“ města Nepomuk; skutečnost, že z mnohovrstevnaté nepomucenské barokní zbožnosti dnes zbyla pouze zploštělá prázdná forma nabývající až znaků konzumní popkultury (např. povrchní turistická fetišizace Brokofovy svatojánské sochy na Karlově mostě v Praze); dvojznačnost Janovy svatosti – v historiografii prakticky již od Janovy svatořečení diskutovaný rozpor mezi historickou osobností Johánka z Pomuku a legendou o Janu Nepomuckém, prvomučedníkovi zpovědního tajemství; a samozřejmě kontrastní použití živé palmy, která symbolizuje stále živý odkaz Janovy oběti – jeho mučednickou smrt, o níž není pochyb. Zvolené řešení je originální a vtípné, pro diváky projíždějící kolem nepochybně snadno zapamatovatelné. Lapidární výtvarné ztvárnění siluety svěťce je navíc velmi dobře využitelné v propagaci města. Kladem je z hlediska investora i finanční nenáročnost realizace.

2. cena (20 tis. Kč)

Karel Přáda

2. cena (20 tis. Kč)

Pavína Kvita, Roman Kvita

2. cena (20 tis. Kč)

Martin Vybíral

VEŘEJNÝ PROSTOR MEZI ULICEMI VÝSTAVNÍ – VELETRŽNÍ PŘI MENDLOVĚ NÁMĚSTÍ V BRNĚ

Jednofázová projektová vyzvaná architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel

Statutární město Brno, Městská část Brno-střed

Sekretář soutěže

Marta Vojáčková

Předmět soutěže

Zpracování architektonicko-urbanistického návrhu na řešení úpravy veřejného prostoru mezi ulicemi Výstavní – Veletržní při Mendlově náměstí v Brně s následným zadáním zakázky na dopracování komplexní projektové dokumentace na celé stavební dílo jako veřejné zakázky malého rozsahu.

Termín konání soutěže

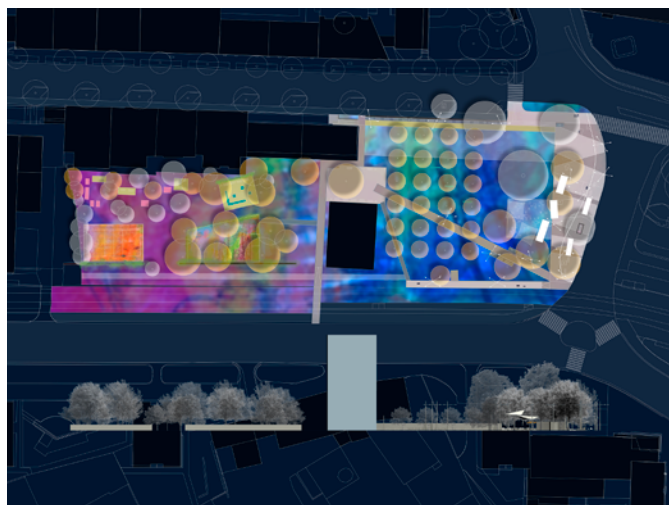
27. 6. 2016–30. 9. 2016

Porota

Martin Landa, Petr Bořecký, Jasna Flamiková, Michal Palaščík, Ladislav Kuba, Robert Sedlák, Yvona Lacinová; náhradníci Bohumil Bílek, Ondřej Chybík

Počet odevzdaných návrhů

3

1. cena

Zdeněk Sendler

Návrh je zpracován přesvědčivou a vyrovnanou formou. Porota oceňuje zejména řešení prostoru v návaznosti na Mendlovo náměstí s kavárnou a veřejným WC. Zásadní otázkou je, zda ve středu plochy při Mendlově náměstí má být umístěn třešňový sad, nebo by měla být plocha naopak převážně volná a pouze odcloněná od ulice Veletržní. Plocha vnitrobloku v západní části řešeného území je řešena přiměřeně a odpovídá danému účelu. Porota doporučuje: zvážit rozsah navrženého třešňového sadu v centru východní části řešeného území; zvážit zvolený typ osvětlení ve východní části řešeného území; zvážit návrh venkovního grilu (kouř); zvážit

rozsah a případnou perforaci zdi původních lázní na severní straně.

2. cena

Anna Oprchalová

3. cena

Klára Nepustilová, Jozef Sedláček

KULTURNÍ CENTRUM V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM

Dvoufázová veřejná urbanisticko-architektonická projektová soutěž

Vyhlašovatel

Město Rožnov pod Radhoštěm

Sekretář soutěže

Iva Májková

Předmět soutěže

Zpracování urbanisticko-architektonického návrhu víceúčelového kulturního centra o dvou společenských sálech a souvisejících venkovních ploch ve vytyčeném řešeném území. Návrh řešil prostorové, provozní, funkční i estetické uspořádání objektu a jeho návaznosti na okolí dle těchto soutěžních podmínek, zejména při dodržení ekonomických možností vyhlašovatele.

Termín konání soutěže

8. 8. 2016–9. 12. 2016

Porota

Radim Holiš, Kristýna Kosová, Jaromír Koryčanský, Alois Vychodil, Petr Hruša, Lukáš Blažek, Pavel Grasse, Kamil Mrva; náhradníci Jan Kučera, Jan Štěpaník, Radim Václavík, Jan Malík

Počet odevzdaných návrhů

13

Ceny a odměny celkem

655 tis. Kč + skicovné 140 tis. Kč ve II. kole

1. cena (320 tis. Kč)

Archteam projektová kancelář, s. r. o. / Milan Rak, Alena Režná, Karel Doležel; spolupráce Marek Lukáš, Martin Nosek, Tomáš Sysel

Autor věrohodně ověřil osazení objektu nad terén a zachoval základní urbanistické vztahy k základní škole a k ulici Bezručova. Pouze u základní školy bude třeba přeřezit několik parkovacích stání

tak, aby s nimi nebyl vstup do školy v kolizi. Autor zachoval výškovou distanci na civilně pojatém soklu včetně slavnostního nástupu, a tím potvrdil ve větší míře propracovanosti schopnost vnímat a rozvíjet urbanistické vztahy. Rovněž vztahy k okolní zástavbě jsou přirozené, umožňují obsluhu a nabízejí další parametry, jako například park před školou s hledištěm atd. Porota oceňuje původní architektonické řešení, které je podle doporučení z 1. kola rozpracováno do přiměřených detailů při zachování koncepčních východisek. Celkové řešení v propracování audiovizuálních parametrů doznalo profesionálního ocenění, výborné celkové dispoziční možnosti, dobrý návoz kulis na jeviště, provozní komunikace a rovněž malý sál je v pořádku a bez připomínek. Porota kladně hodnotí uzavíratelnost atria a jeho odclonění od vnějších vlivů, jasnou orientaci dispozice pro návštěvníky a vhodné materiálové řešení fasád, které se promítá i do interiéru. (kráceno redakcí)

2. cena (235 tis. Kč)

Jan Lefner, Adam Weczerek

Zvláštní odměna (100 tis. Kč)

PMA architects, s. r. o. / Jaromír Vjaclovský, Adam Jung, Jan Velek

ŘEŠENÍ MOSTU PŘES UL. MEZIBOŘSKÁ V LITVÍNOVĚ

Jednofázová projektová architektonicko-konstrukční soutěž

Vyhlašovatel

Město Litvínov

Sekretář soutěže

Lucie Krupková

Předmět soutěže

Řešení nového přemostění ulice Mezibořská v Litvínově. Vyhlašovatel očekával návrhy řešení přemostění ulice včetně jeho stavebních a územních souvislostí – návaznosti komunikací a dalších veřejných prostor – parkovacích ploch pod mostem, zastávky MHD, vhodné doplnění zeleně. Cílem návrhu mělo být nalezení vhodného architektonického řešení přemostění ul. Mezibořská v lokalitě, kde most výrazně zasahuje do okolní zástavby.

Termín konání soutěže

29. 8. 2016–22. 11. 2016

Porota

Kamila Bláhová, Pavel Andrt, Blanka Stýblová, Jan Šépka, Pavla Pannová, Lada Kolaříková, Marek Janatka; náhradníci Erika Sedláčková, Thomas Sebastien Müller, Eva Šišková, Milan Svoboda, Antonín Novák

Počet odevzdaných návrhů

10

Ceny a odměny celkem

550 tis. Kč

2. cena (250 tis. Kč)

Petr Tej, Janek Srnka, Marek Blank

Porota ocenila zvolené proporce a měřítko konstrukce, návrh je svými liniemi designově přesvědčivý zejména pro čistotu, lapidárnost, jednoduchost a subtilnost. Pravdivě vstupuje do kontextu místa. Investiční náklady se jeví jako reálné. Porota doporučuje v dalších stupních projektové dokumentace obhájit řešení detailů při zachování celkové koncepce.

3. cena (125 tis. Kč)

Dominik Císař, Josef Choc, Ondřej Císlar

3. cena (125 tis. Kč)

Petr Souček, Jan Bažil, Jaroslav Slavíček

Odměna (25 tis. Kč)

Refuel, s. r. o. / Kamila Petráková, Denisa

Kyselicová, Zbyněk Ryška, Jan Skoupý

Odměna (25 tis. Kč)

Libor Kábrt, Gabriela Elichová, Martin Elich

ÚZEMNÍ PLÁN KROMĚŘÍŽ

Jednofázová veřejná projektová urbanistická soutěž

Vyhlašovatel

Město Kroměříž

Sekretář soutěže

Marta Černá

Předmět soutěže

Zpracování urbanistického návrhu základní strategie a koncepce územního rozvoje celého správního území města Kroměříže včetně koncepce uspořádání krajiny a řešení širších vazeb. Návrh musel respektovat ekonomické možnosti vyhlašovatele.

Termín konání soutěže

1. 8. 2016–31. 10. 2016

Porota

Jaroslav Němec, Pavel Motyčka, Petr Hruša, Vojtěch

Mencl, Pavel Zatloukal; náhradníci Petra Fečková,

Jiří Kašík, Jana Kaštánková

Počet odevzdaných návrhů

3

Ceny a odměny celkem

580 tis. Kč

1. cena (300 tis. Kč)

Michal Dvořák, Ivan Gogolák, Lukáš Grasse, Petr Malý

Koncepce návrhu nespočívá pouze na stávajících neuzavřených okružně radiálních systémech, ale pozoruhodně využívá i tangenciálních vztahů; např. podél stávající železnice do Kotojed a existenci D1. Tak navazuje na reálnější možnosti nakládání s územím. Ve schématu tohoto systému návrh navazuje více na to, co je dáno, a umožňuje rozvíjet město cestou postupných a dílčích zásahů. Město je tak směřováno k rozvoji mezi stávající D1 a ponechanou železniční trasou, s logickým napojením průmyslových oblastí a dalších území. Nezatěžuje např. území zavedením dalších dopravních staveb a ponechává obsluhu území i průmyslovou oblast mezi Moravou a D1. Nechává obsluhovat přilehlá území zmiňovanou tangentou, popřípadě dlouhodobě uvažovaným záměrem vodního kanálu. Řeka Morava tak tvoří přirozenou hranici mezi průmyslovými a převážně obytnými čtvrtěmi. Návrh dále uvažuje o širších krajinných vazbách např. zapojením obory Hvězda, Bílanského lesa, části krajiny regulované u Trávníku, zahrnující slepá ramena Moravy. Soustředění těchto rekreačních ploch na jih a jihovýchod odpovídá regionálním a příměstským vztahům v existujícím území.

2. cena (200 tis. Kč)

Pavel Řihák, Mojmír Kyselka

Odměna (80 tis. Kč)

ARCHTEAM ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ, s. r. o. / Milan Rak, Iveta Raková; spolupráce Tomáš Sysel, Anežka Sedláková

PŘÍSTAVBA MATEŘSKÉ ŠKOLY MÁJ

Jednofázová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Město Jičín

Sekretář soutěže

Lenka Hollerová

Předmět soutěže

Zpracování architektonického návrhu přístavby mateřské školy Máj v Jičíně v rozsahu návrhu přístavby ke stávající budově mateřské školy, návrhu parkoviště pro učitele a rodiče žáků školy, zakomponování přístupové komunikace k parkovišti mateřské školy, návrhu úpravy a vybavení zahrady mateřské školy.

Termín konání soutěže

26. 9. 2016–28. 11. 2016

Porota

Petr Hamáček, Lenka Černá, Jan Šépka, Jakub Chuchlík, Marek Topič; náhradníci Jan Malý, Jan Jiříčka, Martin Míšík, Miroslav Pyciak

Počet odevzdaných návrhů

2

Ceny a odměny celkem

120 tis. Kč

2. cena (90 tis. Kč)

P6PA – Architects, s. r. o.

Návrh záměrně nenavazuje na stávající hřebínkovou strukturu areálu MŠ, naopak přináší novou koncepci uspořádání hmot i samotné typologie MŠ. Porota hodnotí kladně rozhodnutí umístit všechny třídy do přízemí objektu i s možností přímého kontaktu a přístupu na zpevněné terasy a zahrady. Celkový architektonický výraz je kultivovaný, ale nepřináší nové podněty. Dispoziční řešení je přehledné, jednotlivé třídy, situované v oddělených objemech, jsou velkoryse osvětleny v přední části. Vzhledem k velké hloubce dispozice se porota domnívá, že zadní partie nejsou dostatečně osvětleny. Řešení zahrady je schematické a nedostatečné. Vzhledem k orientaci tříd by bylo vhodné řešit rozhraní s veřejnou cestou důkladněji. Hrana a poloha plotu by neměla vytvářet rozpačité zbytkový prostor.

Odměna (30 tis. Kč)

Bianco architects, s. r. o.

REVITALIZACE NÁMĚSTÍ PALACKÉHO V LOMNICI

Jednofázová veřejná ideová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Společnost Petra Parlěře, o. p. s. / Městys Lomnice

Sekretář soutěže

Allan Gintel

Předmět soutěže

Zhotovení architektonicko-urbanistického návrhu revitalizace náměstí Palackého v Lomnici.

Termín konání soutěže

27. 9. 2016–24. 11. 2016

Porota

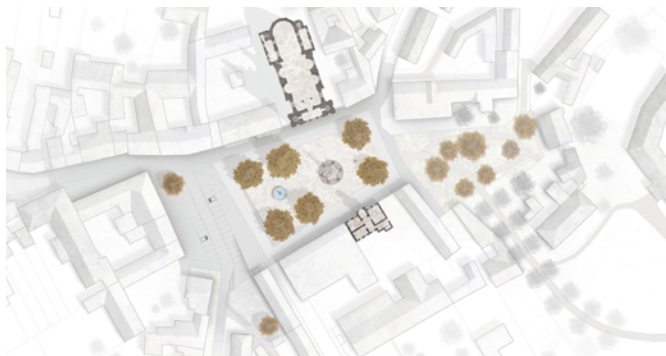
Marie Brázdová, Petr Nahodil, Marek Štěpán, Eva Špačková, Jan Sedlák; náhradníci Milan Peringer, Jiří Jandourek

Počet odevzdaných návrhů

15

Ceny a odměny celkem

160 tis. Kč

1. cena (80 tis. Kč)

Kateřina Miholová, Norbert Obršál, Jan Kubát, Linda Boušková, David Helešic, spolupráce Václav Mihola, Daniel Struhařík

Návrh je zpracován velkoryse, vychází z historicky daných skutečností, prostor náměstí určuje primárně pro chodce. Doprovodu usměřuje do jednosměrné komunikace podél obvodu náměstí. Akcentuje potenciál jihozápadní části náměstí, největší příležitost ke změně vidí v postupné obnově prostoru náměstí v návaznosti na zámecký park. Úspěšně se snaží vypořádat se složitou morfologií místa. Návrh je realizovatelný.

2. cena (40 tis. Kč)

Ivo Pavlík, Vratislav Ansorge, Lucie Kadrmanová Chytilová; spolupráce Jan Poslušný, Filip Kosek, Jiří Polák, Petra Roškotová, Jarin Krouz, Kristian Holan, Štěpánka Úlehlová

2. cena (40 tis. Kč)

Petr Velička, Markéta Veličková, spolupráce Pavla Drbalová

DOSTAVBA OBJEKTU JIHOČESKÉ VĚDECKÉ KNIHOVNY V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Jednofázová užší projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích

Sekretář soutěže

Štěpán Vondráček

Předmět soutěže

Zpracování architektonického návrhu dostavby Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích. Návrh měl zahrnovat jak dostavbu, tak nutné stavební úpravy stávající budovy. Mimo prostorového, provozního a funkčního uspořádání měl návrh vyřešit také estetickou podobu objektu a úpravy souvisejících ploch veřejného prostoru dle soutěžních podmínek, a to zejména při dodržení ekonomických možností zadavatele.

Termín konání soutěže

7. 10. 2016–23. 12. 2016

Porota

Ivo Kareš, Patrik Červák, Tomeš Vytiska, Michal Fišer, Jan Šěpka, Luboš Zemen, Radek Kolařík; náhradníci Ivana Stráská, Petr Podhola, Petr Uhlík, Filip Landa

Počet odevzdaných návrhů

6

Ceny a odměny celkem

1 080 tis. Kč

1. cena (300 tis. Kč)

Kuba & Pilař architekti, s. r. o.

Návrh rozšiřuje knihovnu lapidární formou „levitující“ jednopodlažní dostavby, která je s původním objektem spojena pouze v místě současného vstupu. Vnější plášť tvoří předsazené vertikální skleněné copilitové lamely s potiskem, které vytvářejí stínící prvek a současně odcloní dění uvnitř a vně stavby. Horizontální hmota odpovídá provozně dispozičním požadavkům zadavatele na vytvoření nového bezbariérového vstupu do budovy a rozšíření prostoru volného výběru v návaznosti na vstupní část objektu. Toto řešení

umožní knihovně volně zpřístupnit více než 130 000 svazků knih a periodik. Zároveň ponechává stávajícímu objektu jeho dominantní postavení a prostor pro budoucí rekonstrukci. Součástí studie jsou úpravy vstupu a okolního veřejného prostranství, ale také nové parkoviště a dopravní napojení na Lidickou třídu. Zároveň dojde k přemístění a úpravě obou současných památníků. Zachovává dominantní polohu stávající budovy; dotváří solitérní zástavbu celého území; má přehlednou dispozici na jedné úrovni; vyhovuje provozním požadavkům knihovny; objemově, konstrukčně a finančně jde o přiměřené a úsporné řešení; parametry přístavby respektují stanovisko památkové péče. Doporučení pro dopracování: do doby vybudování okružní křižovatky je nutné navrhnout variantní řešení dopravního napojení (souvisí s úpravami veřejného prostranství); propojení obou budov spojovacím krčkem není přesvědčivě řešeno; přístup z parkingu do budovy vyřešit vhodnějším způsobem; zvážit orientaci studijních míst směrem k parku.

2. cena (240 tis. Kč)

Ivan Kroupa architekti, s. r. o.

3. cena (180 tis. Kč)

Projektíl Architekti, s. r. o.

NOVÉ ADMINISTRATIVNÍ CENTRUM LESŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Dvoufázová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Lesy České republiky, s. p.

Sekretář soutěže

Tomáš Veselý

Předmět soutěže

Návrh novostavby administrativního centra Lesů České republiky v Hradci Králové, jehož stavba je lokalizována do areálu současného sídla státního podniku Lesy České republiky, s. p., v Hradci Králové, při zajištění objektivní vhodnosti architektonického řešení k požadavkům vyhašovatele na účel a provoz administrativního centra.

Termín konání soutěže

12. 7. 2016–10. 1. 2017

Porota

Jiří Boháček, Zdeněk Fink, Daniel Szórád, Jan Aulík, Miroslav Šik, Dorte Mandrup, Dietmar Eberle; náhradníci Karel Buchta, Igor Kalix, Václav Lidický, Radovan Srba, Petra Matoušková, Lenka Zahálková, Ivan Chalupa, Daniel Kocour, Miroslav Matějka, Petr Štefec, Pavel Hnilička, Adam Gebrian

Počet odevzdaných návrhů

42

Ceny a odměny celkem

3 700 tis. Kč

OBCENÍ DŮM MORAVSKÉ BRÁNICE

Jednofázová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Obec Moravské Bránice

Sekretář soutěže

Táňa Sojáková

Předmět soutěže

Zpracování architektonického návrhu Obecního domu Moravské Bránice – víceúčelové budovy obecního úřadu s kulturním sálem a dalšími funkcemi. Návrh kromě prostorového, provozního a funkčního uspořádání vlastního objektu měl zahrnovat také úpravy navazujícího veřejného prostoru.

Termín konání soutěže

1. 9. 2016–6. 1. 2017

Porota

Kamil Ferda, Jan Trecha, Dušan Novotník, Jiří Klokočka, Michal Sedláček; náhradníci Lenka Badinová, Monika Brustmannová, Martin Zaplatílek, Jana Janíková, David Mikulášek

Počet odevzdaných návrhů

39

Ceny a odměny celkem

300 tis. Kč

1. cena (120 tis. Kč)

Apropos Architects, s. r. o. / Michal Gabaš, spoluautor Tomáš Beránek

Vítězný návrh vytváří na straně k hlavní silnici velkorysý prostor náměstí, na straně druhé ctí uliční čáru historické návsi a podél silnice drží uliční čáru a situuje technický dvůr. Hmota sálu navazuje na přilehlý štít sousedního domu, zatímco hlavní štít radnice vytváří dominantu veřejného prostoru a jistým způsobem zrcadlí štít sousedního domu. Porota pozitivně vnímá použití stromů na odstínění štítů sousedního domu. Autor navrhuje formy odpovídající typologii obecní zástavby. Používá tradiční materiály typické pro obec. Architektonická forma radnice se liší od formy budovy hasičské zbrojnice. Porota také oceňuje odlišení materiálové, a to použitím jiné střešní krytiny. Tím se identifikují jednotlivé provozy. Porota kladně hodnotí umístění provozu radnice v přízemí, jasný vstup z náměstí, vstup do sálu a jeho propojení interiéru s exteriérem. Porota oceňuje přímý přístup světla do sálu a otevření sálu do

1. cena (1 550 tis. Kč)

SDRUŽENÍ CHYBIK + KRISTOF ASSOCIATED ARCHITECTS, s. r. o. + K4 ARCHITECTS & ENGINEERS + Ivo Stolek

Návrh budovy je velmi citlivě integrován do okolní přírody. Budova se prolíná s lesem a vytváří kompozici mimořádně přívětivého měřítka. Koncept je založen na centru, srdci objektu, z kterého se rozvíjí pět modelovaných prstů, jednotlivých provozních částí budovy. Navržený koncept nepřipomíná konvenční správní administrativní budovy minulosti, spíše se podobá jinému typu veřejných budov, např. univerzitních kampusů a škol, což naplňuje moderní vizi stavby orientované do budoucnosti. Přínosem návrhu je velmi přirozené otevření objektu do předprostoru, symbolické spojení a úzké prolínání s přírodou. Dvoupodlažní řešení umožňuje velmi rychlé a snadné komunikační pohyby mezi oběma podlažními „sub-center“.

Subcentra představují jakési neformální pracovní a velmi dobře fungující zóny, které přispějí k dalším možnostem příjemného pracovního prostředí a mohou sloužit i jako vhodná kapacitní rezerva. Konstruktivní a dispoziční řešení nadzemních částí je ve vzájemném souladu, umožňuje volbu jednotlivých kanceláří coby jednotlivých buněk i jako tzv. open space, eventuálně v kombinaci obou. Nespornou kvalitou návrhu jsou výhledy ze všech kanceláří a jejich dostatečné denní (přirozené) osvětlení. Autoři navrhli uvěřitelnou modularitu pro deklarované řešení dřevěným konstrukčním systémem. Návrh představuje progresivní a citlivou architekturu, vynikajícím způsobem reprezentující Lesy ČR. Návrh zaujal porotu propojením vnitřních prostor a venkovní přírody, svou funkční, konstrukční a architektonickou kvalitou včetně mimořádně vysoké kvality jeho zpracování. (kráceno redakci)

2. cena (930 tis. Kč)

Sdružení Sosna, Straka, Atelier bod architekti, s. r. o., Svoboda

3. cena (620 tis. Kč)

DAM architekti, s. r. o.

Odměna (300 tis. Kč)

CUBOID ARCHITEKTI, s. r. o.

Odměna (300 tis. Kč)

Atelier CMJN – AED project

Mimořádná odměna z I. kola soutěže (50 tis. Kč)

Jiří Deyl

Mimořádná odměna z I. kola soutěže (50 tis. Kč)

Společná nabídka Anne-Sereine Tremblay, Bartosz Michal Haladus

prostoru pod střechou. Také hasičská zbrojnice má dobře řešený výjezd hasičských vozů. Návrh dodržel požadovaný objem stavby. Vzhledem k materiálově konstrukčnímu řešení lze předpokládat, že je možné dodržet stanovenou výši investičních nákladů. Stejně tak objem vytápěného prostoru by měl odpovídat možnostem vyhlášovatele. Navíc díky tomu, že jsou provozy v samostatných objektech, umožňuje návrh etapizaci.

2. cena (80 tis. Kč)

IGLOO ARCHITEKTI, s. r. o. / Jan Pačka, Igor Šimon, spolupráce Radek Fila

3. cena (50 tis. Kč)

FARA ON union, s. r. o. / Rudolf Müller, spolupráce Martin Křivánek

Odměna (25 tis. Kč)

AKJančina, s. r. o. / Juraj Jančina, Jozef Bátor, Jozef Kijonka, Dang The Anh

Odměna (25 tis. Kč)

P6PA+ARCHITECTS, s. r. o. / Javier Navas Fabregat, Martin Klejna

CENTRUM MĚSTA BŘIDLIČNÁ

Dvoufázová veřejná urbanisticko-architektonická ideová soutěž

Vyhlašovatel

Město Rýmařov, spoluvyhlašovatel Město Břidličná

Sekretář soutěže

Monika Kováčová

Předmět soutěže

Zpracování urbanisticko-architektonického návrhu řešení centra města Břidličná.

Termín konání soutěže

18. 11. 2016–30. 1. 2017

Porota

Miroslav Kladníček, Petr Klouda, Lucie Kadrmanová Chytilová, Milena Vitoulová, Zdeňka Vydrová; náhradníci Iveta Pochylová, Ludvík Grym, Naděžda Goryczková

Počet odevzdaných návrhů

2

Ceny a odměny celkem

140 tis. Kč

1. cena (100 tis. Kč)

Jan Skoumal, Adam Zezula, Kamil Zezula

Porota oceňuje, že návrh v textové i výkresové části přinesl koncepci nejen pro rozvoj centra, ale také pro

další zajímavé a významné lokality v jeho okolí. Výrazně kladně hodnotí a doporučuje rozvíjet v dalších projektových fázích otevření centra směrem k řece Moravici s možností rozšíření veřejného prostoru o komorně laděnou klidovou zónu s přímou vazbou na řeku. Tento potenciál je velmi vhodný, za předpokladu dořešení vlastnických vztahů, dále pozitivně rozvíjet. Na základě požadavku vyhlášovatele požaduje zvýšení počtu parkovacích míst, např. umístěním dalších míst před budovou obecního úřadu nebo v jeho sousedství. Doporučuje upřesnit dopravní řešení autobusového nádraží tak, aby byl možný výjezd autobusů z obou směrů. Porota doporučuje zvážit způsob zástavby na severním svahu nad budovou městského úřadu. Zároveň považuje za vhodné prostor mezi „pěší zónou“ a bytovými domy „zahusťt“ a tímto způsobem propojit zóny a využít např. pro volnočasové aktivity a zeleň. V ulici Nábřežní návrh vhodně zachovává pěší zónu. (kráceno redakcí)

3. cena (40 tis. Kč)

H3T architekti / Vít Šimek, Tomáš Madro, Martina Kubišová, Darina Bartková, Jiří Ksandr

REVITALIZACE PŘÍJEZDOVÝCH A VSTUPNÍCH PROSTOR LÁZNÍ AURORA V TŘEBONI

Jednofázová veřejná projektová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Město Třeboň

Sekretář soutěže

Markéta Kohoutová

Předmět soutěže

Zpracování urbanisticko-architektonického návrhu revitalizace venkovních ploch Lázní Aurora (včetně řešení parkování, příjezdu k recepci a parteru severně od hlavní budovy) a obnovy vstupních prostor lázní.

Termín konání soutěže

10. 10. 2016–10. 2. 2017

Porota

Terezie Jenisová, Milan Kramárik, Aleš Valder, Jaromír Kročák, Karel Mrázek, Aleš Burian, Vladimír Sitta; náhradníci Zdeněk Mráz, Josef Pindroch, Antonín Doležal, Josef Neužil, Jiří Vopátek, Bohuslav Jirák, Pavel Hajna, František Vochozka, Martin Blažek, Petr Velička, Tomáš Bezpalec

Počet odevzdaných návrhů

10

Ceny a odměny celkem

740 tis. Kč

2. cena (250 tis. Kč)

Jindřich Starý, Kateřina Štědrá, Michal Schwarz, spolupráce Čestmír Suška

Autor vstupuje do prostoru odvážným gestem, kterým proměňuje prostorové vztahy vstupu do areálu. Místo

obvyklého osového přístupu zdůrazňuje diagonálu, která se proměňuje v prstenec (třeboňský náhrdelník) variabilní šířky. Oválný prstenec vymezuje zdánlivou prázdnotu, která však umožňuje budově lázni tolik potřebné nadechnutí. Variabilní šířka dlážděného náhrdelníku je sice v půdorysu atraktivní, ale v některých místech se jeví poněkud naddimenzovaná. Přes určité formální nedostatky považuje porota návrh za kvalitní a splňující očekávání vyhlášovatele zejména v exteriérové části. Tím, že návrh ponechává předprostor lázni otevřený, umožňuje realizaci po etapách, což je nezanedbatelný aspekt lázeňské ekonomiky. V dalším procesu je třeba věnovat větší pozornost osvětlení. Kladem návrhu je minimalizace dopravního značení. Porota dále doporučuje zvážit šířku navržené druhové skladby stromů. Přestože návrh otevírá vstupní lobby, nepodařilo se plně zúročit celý potenciál prostoru. V porovnání s jinými oceněnými návrhy nepřináší navržené řešení interiéru výrazné zlepšení. Typ nábytku neodpovídá očekávanému lázeňskému standardu. Porota doporučuje dopracovat silné stránky návrhu, kterou je exteriér. Prověřit část návrhu, kde je prstenec napojen na ulici Svobody, včetně prověření polohy napojení. Hledat kompaktnější objem parkovacího objektu, který by se v daném místě lépe začlenil. Všechna podlaží garáže by měla být krytá. Přehodnotit dopravní režim aut a míru parkování v nové ulici před budovou lázni. (kráceno redakcí)

2., snížená cena (200 tis. Kč)

JPS J. Hradec, s. r. o. / Milan Špulák, Theodor Pokorný, Milan Špulák, spolupráce Miroslava Cimbůrková

3. cena (170 tis. Kč)

Štěpán Beránek, Marie Smetana, Zuzana Šikulová, Roman Černošous, Jiří Lukeš, Petra Kunarová

3., snížená cena (120 tis. Kč)

Marek Barták, Marcela Steinbachová, spolupráce Vít Holý, Michal Nohejl, Zbyněk Píša, Petr Děták, Jan Toman, Ondřej Koten

NÁDRAŽNÍ – MĚSTSKÁ TRÍDA ŽDÁR NAD SÁZAVOU

Jednofázová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Město Žďár nad Sázavou

Sekretář soutěže

Markéta Zástěrová

Předmět soutěže

Zpracování architektonického návrhu řešeného prostoru ulice Nádražní. Záměrem zadavatele je vytvořit významnou městskou třídu s fungujícím parterem.

Termín konání soutěže

15. 11. 2016–27. 1. 2017

Porota

Zdeněk Navrátil, Josef Klement, Jan Jehlík, Jakub Chvojka, Pavel Jura; náhradníci Zbyněk Ryška, Irena Škodová, Antonín Novák, Karel Doležel, Aleš Břečka

Počet odevzdaných návrhů

14

Ceny a odměny celkem

370 tis. Kč

1. cena (170 tis. Kč)

Rudolf Grimm, Martina Grimmová, Vladimír Fialka, Klára Zahradníčková, Oliver Kálnássy, spoluautor Štěpán Matějka, spolupráce Petr Novotný

Návrh je výjimečný jasným a srozumitelným konceptem liniového parku, stejně tak funkčním plánem

přednádražního prostoru. Koncept velmi dobře definuje jednotlivé dílčí části řešeného území a spojuje tyto prvky do srozumitelného celkového obrazu. Návrh přináší hodnotný koncept liniového parku a stávající objekty vhodně zapojuje do nové podoby veřejného prostoru. Grafické zpracování i formální pojetí návrhu jsou na vysoké úrovni.

2. cena (100 tis. Kč)

Ondřej Císler, Josef Choc, Vojtěch Ružbatský,
Markéta Poláčková, Barbora Skalová

3. cena (65 tis. Kč)

Lenka Hlavatá, Josef Hlavatý

Odměna (35 tis. Kč)

Jan Psota

REVITALIZACE VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ U ČERVENÉHO KOSTELA V HLUČÍNĚ

Jednofázová projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel

Město Hlučín

Sekretář soutěže

Jaroslav Michna

Předmět soutěže

Zpracování architektonicko-urbanistického návrhu revitalizace veřejného prostranství, jež se nachází v těsné návaznosti na historické centrum města Hlučína na konci významné městské osy v okolí Červeného kostela.

Termín konání soutěže

20. 12. 2016–13. 2. 2017

Porota

Pavel Paschek, Jan Richter, Eva Špačková, Tomáš Bindr, Jiří Klokočka; náhradníci Blanka Kotrlová, Ondřej Vysloužil

Počet odevzdaných návrhů

4

Ceny a odměny celkem

160 tis. Kč

1. cena (90 tis. Kč)

FAM ARCHITEKTI, s. r. o. / Lucie Černá, Pavel Nasadil, Jan Horký, spolupráce Ondřej Fous, Petr Macek, Ladislav Tikovský, Jindřich Jansa, Radim Petruška, Pavel Štěpán

Návrh přesvědčil porotu respektem ke stávajícím historickým hodnotám a provozním vztahům v území. Velmi dobře jsou řešeny funkční a dopravní vazby. Vhodné je oddělení prostoru bývalého hřbitova s hrobkou a kostelem, který je řešen v jasném geometrickém řádu, od další části parku, který je směrem k bývalé nemocnici řešen ve stylu parkových úprav konce 19. století. Jsou respektovány stromy a zachována kompozice z tohoto období. Kvalita návrhu spočívá ve výrazném zapojení kostela a sýpky do veřejného prostoru a jejich propojení s centrem města. V názoru na umístění kavárny se porota neshodla a považuje za možné, aby v tomto prostoru byly umístěny místo novostavby pouze dominantní stromy. Funkci kavárny lze nahradit i menším mobilním objektem. Dále by měl návrh vytvořit jasné pozadí hroby ve větším měřítku, než je jen živý plot a gabionová treláž. Nevhodné je umístění hřiště u budovy učiliště a ke zvážení je míra užití dětských herních prvků. Umístění vstupní rampy do dvorku mezi objekty polyfunkčního domu a učiliště je nevhodné a doporučujeme zvážit jiné využití dvora. Ke zvážení je ponechání chodníku podél ul. ČS armády. Ze všech návrhů nejlépe vyhovuje realizaci po etapách.

2. cena (50 tis. Kč)

Martin Materna / Adéla Kudlová, Adam Weczerek

Odměna (10 tis. Kč)

Kateřina Miholová, Norbert Obršál, Jan Kubát, David Helešic

Odměna (10 tis. Kč)

Tomáš Kodet, spolupráce Martina Kodetová

Výsledky všech soutěží jsou podrobněji publikovány na www.cka.cz

PROBÍHAJÍCÍ SOUTĚŽE

REVITALIZACE BÝVALÝCH KASÁREN VYSOKÉ MÝTO

Jednofázová veřejná projektová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel

Město Vysoké Mýto

Sekretář soutěže

Martin Melena

Předmět soutěže

Zpracování architektonického urbanistického návrhu revitalizace veřejných prostranství bývalých kasáren „U Alberta“ ve snaze získat kvalitní městský veřejný prostor, posílit jeho funkce a umožnit jeho fungování. Návrh musí respektovat ekonomické možnosti zadavatele. Předpokládané investiční náklady záměru jsou 25 milionů Kč bez DPH.

Porota

František Jiraský, Milan Košař, David Mateáško, Petr Uhlík, Magdalena Strnadová; náhradníci Martin Krejza, David Mareš

Předpokládané ceny a odměny celkem

230 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

18. 5. 2017

„NA KAMÉNKÁCH“ – BRNO-ČERNOVICE

Užší jednofázová projektová urbanistická soutěž

Vyhlašovatel

Statutární město Brno

Sekretář soutěže

David Mikulášek

Předmět soutěže

Návrh urbanistického řešení lokality „Na kaménkách“ – Brno-Černovice. Urbanistický návrh bude v rozsahu studie, který stanoví rozsah, formu a funkční využití daného území včetně návazností na okolní lokality. Návrh bude splňovat požadavky na současný městský prostor s převažující funkcí bydlení, doplněný o další funkce a plochy potřebné v kontextu lokality.

Porota

Martin Ander, Šárka Korkešová, Hana Vypelová, Jan Jehlík, Aleš Burian, Paul Koch, Jakub Kořínek; náhradníci Petr Hladík, Filip Slezák, Jakub Kynčl, Pavel Jura; Tomáš Kaláb

Předpokládané ceny a odměny celkem

1 490 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

19. 6. 2017

IDEOVÉ ŘEŠENÍ AREÁLU DRAHÁŇ (PRAHA 8)

Jednofázová veřejná ideová urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Městská část Praha 8

Sekretář soutěže

Milan Svoboda

Předmět soutěže

Zpracování ideového urbanisticko-architektonického návrhu revitalizace areálu Draháň. Hlavním cílem je vhodně využít areál a jeho přilehlé okolí (pozemky svěřené do správy městské části Praha 8), a to s návazností na potřeby okolní zástavby. Do návrhu lze zapojit řešení vodní plochy (Čimický rybník).

Porota

Radomír Nepil, Pavel Kryštof, Marek Kopeč, Tomáš Pavlas, Jan Lapčík, Marcela Steinbachová, Radmila Fingerová; náhradníci Jitka Brablecová, Alena Jiřinská, Jiří Eliáš, Boris Redčenkov; Klára Salzmann

Předpokládané ceny a odměny celkem

450 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

23. 5. 2017

E4 – CIHLOVÝ DŮM BUDOUCNOSTI

Jednofázová veřejná ideová architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Wienerberger cihlářský průmysl, a. s.

Sekretář soutěže

Václav Chaloupecký

Předmět soutěže

Architektonické studie, které v architektonickém a dispozičním řešení využijí

možnosti cihlového systému Porotherm a pálené střešní krytiny Tondach, případně i líčových cihel Terca.

Porota

Alexandr Kroha, Josef Smola, Petr Kučera, Radomíra Sedláková, Viktorie Součková; náhradníci Eva Hellerová, Jitka Pálková

Předpokládané ceny a odměny celkem

300 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

15. 5. 2017

REVITALIZACE KABELÁČOVA MLÝNA (SLATIŇANY)

Jednofázová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel

Město Slatiňany

Sekretář soutěže

Veronika Novotná

Předmět soutěže

Zpracování architektonického návrhu revitalizace stavby bývalého Kabeláčova mlýna ve Slatiňanech pro účely městského kulturního a společenského centra.

Porota

Ivan Jeník, Vítězslav Kolek, Pavel Mudruňka, Martin Kloda, Jan Žalský; náhradníci Petr Kolek, Milan Chalupník, Ludmila Nováková, Marek Janatka, Magdalena Strnadová

Předpokládané ceny a odměny celkem

355 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů

17. 5. 2017

CENA ARCHITEKTA ANTONÍNA RAYMONDA

4. ročník studentské architektonické soutěže Cena architekta Antonína Raymonda

Vyhlašovatel

Statutární město Kladno / architekt David Vávra / České centrum Tokio / Raymond Architectural Design Office Inc.

Sekretář soutěže

Petra Hadravová

Předmět soutěže

Urbanisticko-architektonické řešení náměstí Karla Wittgensteina.

Porota

František Müller, Ondřej Rys, David Vávra, Štěpán Špoula, Tomáš Prouza, Irena Veverková, Eva Kovářiková-Brandová; náhradníci Marek Bečka, Zdeněk Slepíčka, Petr Rajtora, Vladimír Volman, Jan Červený, Karel Albrecht

Datum odevzdání soutěžních návrhů

11. 9. 2017

PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE

parteru věnovat občanskému vybavení, jehož zaměření vzejde z proběhlé participace s občany v druhé polovině minulého roku.

Předpokládaný termín vyhlášení

Duben 2017

PARKOVACÍ DŮM, LÁVKA A KULTIVACE OKOLÍ SÍDLA LIBERECKÉHO KRAJE

Otevřená architektonicko-krajinářská soutěž o návrh

Vyhlašovatel

Liberecký kraj

Sekretář soutěže

Markéta Kohoutová

Předmět soutěže

Zpracování architektonicko-krajinářského návrhu úprav veřejného prostranství v okolí Krajského úřadu Libereckého kraje (KÚLK). Očekává se zapojení sídla kraje do struktury města, kultivace okolí sídla kraje s důrazem na kvalitní krajinářské řešení veřejného prostoru s dostatečným množstvím zeleně, navržení lávky a zapojení toku Lužické Nisy, organizace všech druhů dopravy včetně řešení parkování. Předmětem soutěže je také návrh parkovacího domu s kapacitou 220 míst.

Porota

Jiří Suchomel, Tomáš Hradečný, Martina Forejtová, Filip Horatschke, Martin Půta, Karolína Hrbková, Tomáš Hocke; náhradníci Marek Příklad, Pavel Buryška, Marek Pieter, Ondřej Petrovský, Jitka Volfová

Předpokládaný termín vyhlášení

Duben 2017

REVITALIZACE PARKU NA KARLOVĚ NÁMĚSTÍ V PRAZE

Vyhlašovatel

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy a Odbor strategických investic Magistrátu hl. m. Prahy

Předmět soutěže

Předmětem řízení se soutěžním dialogem bude architektonicko-krajinářské řešení návrhu revitalizace historického, památkově chráněného krajinného parku na Karlově náměstí v Praze. Cílem je obecně přijatelný návrh, vyvažující současné požadavky na užívání parku s jeho historickou hodnotou, zahrnující odborný návrh řešení managementu dešťových vod a stanovištních podmínek stromů. Díky interaktivní formě výběrového řízení zvítězí návrh, který autorský tým obhájí před odbornou komisí, zapojenými stakeholdery a veřejností.

Předpokládaný termín vyhlášení

Duben 2017

ZAHRADA A HŘBITOV U KAPLE SV. VÁCLAVA V PRAZE- SUCHDOLE

Architektonicko-krajinářská projektová soutěž

Vyhlašovatel

Městská část Praha-Suchdol, Suchdolské nám. 3, 165 00 Praha-Suchdol

Sekretář

Markéta Kohoutová

Předmět soutěže

Nalezení nejvhodnějšího architektonicko-krajinářského návrhu vymezení veřejného prostoru s novým hřbitovem, sadem, okolím kaple sv. Václava a jejich napojení na Suchdol a začlenění do přírodní rezervace Údolí Ünětického potoka.

Porota

Klement Valouch, Petr Hlaváček, Petr Velička, Tomáš Turek, Petr Hejl; náhradníci Richard Biegel, Filip Ditrich, Martin

PARKOVACÍ DŮM NA DĚDINĚ V UL. VLASTINA, PRAHA 6

Vyhlašovatel

Městská část Praha 6

Předmět soutěže

Návrh a zpracování architektonického řešení parkovacího domu na sídlišti Dědina, na parc. č. 1739/54, 1739/60, 1300/1 v k. ú. Ruzyně. Jedná se o návrh parkovacího domu na okraji sídliště, na exponovaném nároží při jednom ze vstupů do sídliště, na rohu ul. Vlastiny a Drnovské. Vzhledem k poloze a kvalitě místa je předpokladem významnou část

Červený, Zdeněk Skála, Václav Vík, Jiří Rom
Předpokládané ceny a odměny celkem
165 000 Kč
Předpokládaný termín vyhlášení soutěže
Duben 2017

PĚŠÍ ZÓNA TRUTNOV

Vyhlašovatel
Město Trutnov
Předmět soutěže
Zpracování architektonického návrhu na řešení pěší zóny v ulici Horská v Trutnově. Návrh by se měl stát koncepčním podkladem, na jehož základě bude provedena rekonstrukce pěší zóny s prostorem Svatojanského náměstí. Návrh by měl kompozičně, architektonicky i výtvarně zdůraznit propojení historického Krakonošova náměstí a nového náměstí Republiky.
Předpokládaný termín vyhlášení
Aktuálně není znám přesný termín vyhlášení soutěže.

PĚŠÍ LÁVKA PŘES ULICI HOROMĚŘICKÁ

Vyhlašovatel
Městská část Praha 6
Předmět soutěže
1. Návrh a zpracování architektonicko-konstrukčního řešení nové lávky přes ulici Horoměřickou s možností pokračování lávky dále přes ulici Tobručskou (dle zvážení soutěžícího) a logické napojení na systém pěších cest v sídlišti Červeného vrchu.
2. Návrh nové bezbariérové pěší komunikace ve svahu na západní stranu ulice Horoměřické a její pokračování dále směrem k Bořislavce, kde naváže na stávající pěší komunikace.
Předpokládaný termín vyhlášení
Aktuálně není znám přesný termín vyhlášení soutěže.

WAGNEROVO NÁMĚSTÍ V BEROUNĚ

Vyhlašovatel
Město Beroun
Předmět soutěže
Vypracování komplexního urbanisticko-architektonického návrhu budoucího

uspořádání prostoru Wagnerova náměstí v Berouně s důrazem na řešení dopravy (pěší, cyklistické, automobilové – včetně dopravy v klidu), urbanistického parteru, zeleně a mobiliáře.
Předpokládaný termín vyhlášení
Aktuálně není znám přesný termín vyhlášení soutěže.

REVITALIZACE VEŘEJNÉHO PROSTORU NÁMĚSTÍ MSGRE ŠRÁMKA V OSTRAVĚ

Vyhlašovatel
Statutární město Ostrava
Předmět soutěže
Navržení architektonicko-urbanistického řešení veřejného prostoru náměstí Msgre Šrámka v Ostravě, a to s detailním zaměřením na předprostor vstupu do katedrály Božského Spasitele včetně názoru na dotvoření prostoru okolí katedrály až po městský blok lemující ulici Zámeckou.
Předpokládaný termín vyhlášení
Aktuálně není znám přesný termín vyhlášení soutěže.

REVITALIZACE ŠTĚPÁNČINA PARKU V PRACHATICÍCH

Vyhlašovatel
Město Prachatice
Předmět soutěže
Zpracování architektonicko-urbanistického návrhu revitalizace Štěpánčina parku a navazujících ploch v Prachaticích. Jedná se o návrh funkčního a uživatelsky přívětivého pojetí parku a navazujících ploch a zlepšení pěšího propojení do navazujícího území. Cílem je zatraktivnění parku pro všechny jeho uživatele tak, aby plnil funkci plnohodnotného veřejného městského prostoru.
Předpokládaný termín vyhlášení
Aktuálně není znám přesný termín vyhlášení soutěže.

OBECNÍ AREÁL BRNO-IVANOVICE

Vyhlašovatel
Statutární město Brno, Městská část Brno-Ivanovice
Předmět soutěže
Zpracování architektonického návrhu Obecního areálu Brno-Ivanovice – víceúčelové budovy s kulturním sálem a dalšími funkcemi. Návrh kromě prostorového, provozního a funkčního uspořádání vlastního objektu zahrnuje také úpravy navazujícího veřejného prostoru.
Předpokládaný termín vyhlášení
Aktuálně není znám přesný termín vyhlášení soutěže.

ŘEŠENÍ VSTUPU DO OBJEKTU UNIVERZITY KARLOVY CELETNÁ 20 V PRAZE

Vyhlašovatel
Univerzita Karlova v Praze
Předmět soutěže
Řešení proměny vstupního prostoru do objektu Celetná 20 a napojení na objekt Celetná 22. Vyhlašovatel očekává návrhy řešení prostoru jako reprezentativního, uživatelsky příznivého a přehledného.
Předpokládaný termín vyhlášení
Aktuálně není znám přesný termín vyhlášení soutěže.

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ děkuje partnerům,

kteří podpořili 1. ročník České ceny za architekturu.

Hlavní partneři

Hlavní mediální partner

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Záštity

Partneři

LAUFEN

GRAPHISOFT
ARCHICAD

wiesner hager ^{concept}

Karlín Group

:hager

sto

CSOB Pojišťovna

DECOLAND
DESIGN INTERIORS

RENOCAR

COPY GENERAL

DRAGON PRESS
TISKARNA KLATOVY

BOHEMIA SEKT
Oldřich Pánek

MATTONI

CzechTourism

ČESKÁ CENTRA
CZECH CENTRES

N4
Nadace české architektury

nadace
proměny
nadace Kateřiny Kambálkové

PĚSTUJTE
PROSTOR

Svaz měst a obcí
SMO
ČESKÉ REPUBLIKY

reSITE

OX
Centrum současného umění

2media.cz

Casa Marcella
HOTEL

Mediální partneři

WWW SK ARCHINFO

dolcevita

ERA21

ESTAV.cz

HOME
TOP TRENDS

SaB BYVANIE
SAKONSKÉ BYVANÍ

Ttb
Top trendy v bytí

PRVNÍ POZNATKY Z VÝSTAVBY PLNĚ ELEKTRIFIKOVANÉ ADMINISTRATIVNÍ BUDOVY FENIX TRADING V JESENÍKU VE STANDARDU NZEB JAKO AKTIVNÍHO PRVKU ENERGETICKÉ SOUSTAVY

Nové administrativní centrum je v provozu teprve od června 2016 a na první výsledky měření jeho reálného provozu si ještě budeme muset počkat, přesto již první měsíce přinesly investorovi, společnosti Fenix Trading z Jeseníku, velmi zajímavé poznatky.

V plně elektrifikované budově není použit žádný jiný zdroj energie než energie elektrická. Vytápění je řešeno elektrickými sálavými systémy FENIX s individuálním řízením jednotlivých prostor, decentralizovaný ohřev TUV malými akumulacími zásobníky v místě spotřeby, samozřejmostí je řízení ventilace s rekuperací a multisplitová jednotka pro individuální chlazení každého prostoru. Zvolený systém je velmi flexibilní a umožňuje řešit i velmi malé dodávky tepla či chladu individuálně a beze ztrát dle okamžitých potřeb.

Tri překvapení v průběhu výstavby

Prvním, velmi zajímavým poznatkem byla skutečnost, že tuto svým řešením velmi nadstandardní budovu je možno v případě pečlivé projektové přípravy postavit za náklady odpovídající dnešním běžným stavbám! Ve spolupráci s Univerzitním centrem energeticky efektivních budov ČVUT byly voleny jednotlivé konstrukce tak, aby splňovaly požadavky na nZEB jako celek, a byly tak zpracovány různé varianty pro jejich jednotlivé konstrukce. Poté byla provedena nákladová analýza jednotlivých variant s cílem nalézt neekonomičtější řešení.

Ukázka	Ukázka	Ukázka	Ukázka	Ukázka	Ukázka	Ukázka	Ukázka	Ukázka	Ukázka	Ukázka
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55

55 variant kombinací součinitelů prostupu tepla (obvodová stěna / podlaha / střecha / okna). Průměrný součinitel prostupu tepla Uem se pohybuje od 0,19 do 0,51.

Je evidentní, že při řádné předprojektové a projektové přípravě je možno dosáhnout i u těchto výsoce nadstandardních objektů naplněných technologiemi cen srovnatelných se standardními budovami.

Celkové investiční náklady stavby

Obestavěný prostor
1 750 m³
Celkové náklady (bez FVE a baterií)
13 642 tis. Kč
Náklady na m³
7 795 Kč/m³

Celkové náklady (včetně FVE a baterií)
14 959 tis. Kč
Náklady na m³
8 547 Kč/m³
Dnešní standardní náklady u běžných budov stejného účelu (CS ÚRS)
7 700–8 300 Kč/m³

Druhým překvapením je návratnost tepelného čerpadla. Pro porovnání byla dodavatelská firma zajišťující i dodávky teplovodních systémů s tepelným čerpadlem vzduch-voda požádána o zpracování nabídky na tento alternativní systém sloužící k dodávce tepla, ohřevu TUV i k chlazení daných prostor. Z kalkulací je zřejmé, že i když jsou tepelná čerpadla (TČ) vynikající technologie, zejména v případě velkých spotřeb energie, v daném konceptu jsou jejich hodnoty návratnosti vysoce nad hranicí životnosti. Instalace TČ do podobných velmi úsporných staveb tak nedává ekonomický smysl! Pro úplnost je nutno dodat, že systémy využívající vody jako nositele tepla či chladu jsou v obdobných budovách výrazně méně flexibilní než navržené řešení a poskytují tak výrazně nižší komfort než zvolená varianta.

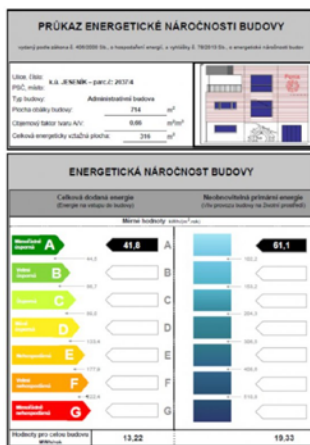
Porovnání systémů – návratnost investice (porovnání zvoleného systému a TČ)

- Přímotopný systém 9 kW (velkoplošné sálavé vytápění, sálavé panely, centrální regulace s možností vzdálené správy, ovládací individuálně každý prostor samostatně) = 174 tis. Kč
- Klimatizace multisplit 11 kW + TUV 3 kW – u obou systémů přesně a flexibilně řízené dodávky tepla a chladu do požadovaných prostor = 193 tis. Kč
- Tepelné čerpadlo a teplovodní systém – velká setrvačnost systému, nízká flexibilita i schopnost reakce na tepelné zisky v jednotlivých prostorách = 661 tis. Kč
- Rozdíl TČ vs. přímotopné vytápění a klimatizace = 294 tis. Kč
- Celková spotřeba energie na vytápění, TUV = 9335 kWh/rok
- Maximální možná úspora při použití TČ = 4700 kWh/rok
- Návratnost investice do TČ (při dnešních cenách elektrické energie) = 28 let

Třetím překvapením je vysoká životnost použitých baterií. Životnost baterie v daném režimu vycházela k 30. září 2016 na 31 let, k 15. únoru 2017 se o něco zkrátila, přesto dosahuje vynikajících 28 let. Cílem bylo sladit životnost baterie s očekávanou životností FVE – a naměřené údaje ukazují, že cíl je zatím dosažen. Použité baterie přitom nejsou absolutním vrcholem současné nabídky – už dnes na trhu běžně figurují baterie se životností dvojnásobnou!

Zajímavé výsledky provozu budovy

Ve čtvrtek 1. září 2016 byl teplý a slunečný den, teploty mezi 10. a 18. hodinou se pohybovaly v rozmezí od 25 do 32 °C. V objektu přitom fungovala pouze řízená ventilace – chlazení bylo vypnuto. Řízená ventilace využívá výrazného rozdílu denních a nočních teplot v dané klimatické oblasti a v případě dosažení vnitřní teploty 25 °C následuje noční intenzivní provětrávání prostoru. Všechny sledované hodnoty kvality vnitřního prostředí se přitom i za těchto podmínek pohybovaly v průběhu pracovní doby ve stanovených limitech. Vybavení objektu umožňuje udržení stanoveného odběru elektrické energie z vnější sítě, a to bez ohledu na samotnou spotřebu objektu – v tomto případě byla spotřeba

PENB – energetická náročnost budovy /
mimořádně úsporná – A – 41,8 kWh / (m² · rok)

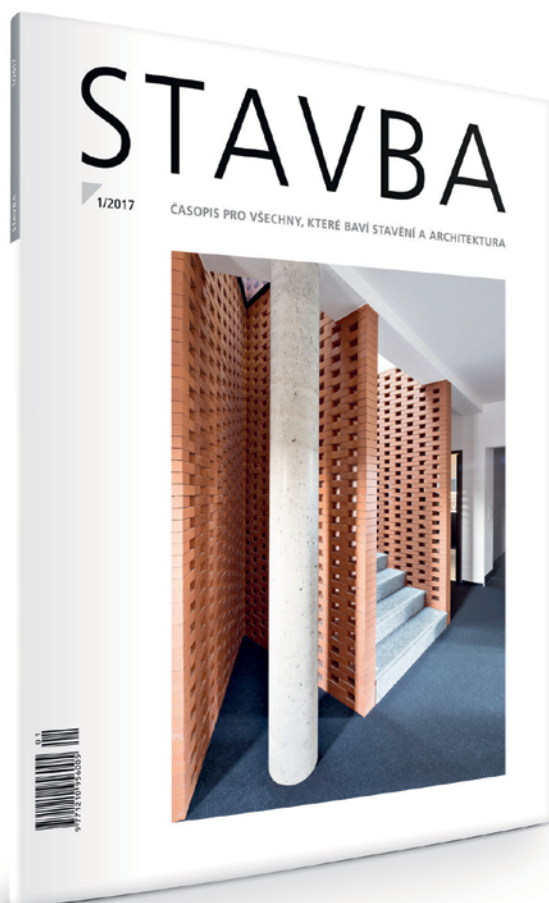
energie ze sítě v průběhu 24 hod 5 kWh. Celková spotřeba energie v objektu byla v daných 24 hodinách asi 34 kWh, přičemž 29 kWh bylo kryto výrobou FVE a dodávkou z bateriového úložiště, zbylých 5 kWh byla dodávka ze sítě.

Současný stav

Dosavadní průběh naznačuje, že celková roční spotřeba elektrické energie objektu bude nižší než předpokládaná, a to i přesto, že dosavadní průběh zimy byl teplotně významně podnormální. Průběh provozu prokázal, že uvedený koncept

zajišťuje 100% využití vlastní vyrobené energie z FVE v objektu. Z dosavadních výsledků je zřejmé, že systém eliminuje přetoky do sítě, a to i v jednotlivých fázích. V letním období se prokázalo, že v daných klimatických podmínkách je použití klimatizace nadbytečné, v případě potřeby postačuje využití řízené ventilace pro noční intenzivní provětrávání. V zimních měsících se naopak prokazuje vysoká flexibilita použitých sálavých topných systémů, rychle a účinně reagujících na aktuální situaci v každém prostoru a plně využívajících tepelné zisky (technika, lidé, oslunění). Sálavý topný systém spolu s řízenou ventilací po celou dobu zajišťoval vhodné mikroklimatické podmínky ve všech sledovaných parametrech.

Více informací o provozu nové administrativní budovy najdete na www.fenixgroup.cz.

Ve spolupráci s ČKA vám nabízíme akční roční předplatné časopisu **Stavba za cenu 400 Kč.** Součástí předplatného je přístup k elektronické verzi včetně archivních čísel od roku 2010.

Architektonický časopis Stavba přináší čtyřikrát ročně aktuální novinky ze světa architektury a stavění.

Předplatné objednávejte na tel.: 840 306 090
nebo e-mailem Stavba@predplatne.cz
Při objednání uvádějte kód akce ČKA
www.stavbaweb.cz
www.bmczech.cz

LIGHTWAY: NA PRESTIŽNÍ ADRESE

Na recepci balnea zurčí fontánka a nad ní se třpytí designový skleněný lustr. Intenzita paprsků, které vrhá, se mění podle toho, jak venku svítí slunce. Jdeme se podívat nahoru, na střechu. Na místo, odkud prochází dvěma patry přímé sluneční světlo. Zlatavo-stříbřité odlesky jsou pod řadou kopulí z pravého českého křišťálu vedeny do jinak temného podzemí, jehož prostory tak získaly nový rozměr a dynamiku.

Na prestižní karlovarské adrese na Zámeckém vrchu stojí pětihvězdičkový hotel Olympic Palace. Už od roku 1860 sem přijíždějí lázeňští hosté za zdravím a odpočinkem. Jenže doba se mění a s ní i potřeby a přání hostů, a tak bylo potřeba hotelu zrekonstruovat. Kompletní rekonstrukce luxusního spa hotelu se tak nakonec rozběhla až v roce 2013 a trvala do 1. září 2015. Největší změnu lázeňský dům zaznamenal v místech, která z ulice vůbec nejsou vidět. Objem hlavní budovy zůstal, nově byl přistavěn zadní trakt včetně balnea a restaurace. Aby tyhle provozy mohly v hotelu vůbec vzniknout, musel se například odtěžit velký kus skály. Tím došlo k maximálnímu využití zastavěné plochy a vybudování léčebného zázemí s bazénem v podzemí.

S nedostatkem denního světla si pak hravě poradily světlovody od české firmy Lightway. „Aby ve spa a v kuchyni mohli pracovat lidé, potřebovali jsme mít také denní světlo, tedy okno. Jenže to tam nebylo, ani jedno. A tak projektanti začali uvažovat o světlovodech. Ty byly dobrým řešením, protože jinak by se musel měnit celý projekt. Bylo by to nejen zdouhavé, ale také finančně náročné,“ říká ředitel hotelu Jan Žižka. Investici do dynamického světla se rozhodl využít na maximum. „Chtěli jsme, aby z přímého denního světla měl klient co nejvyšší užitek. Z původní nutnosti jsme udělali přednost a dnes velice rádi hostům ukazujeme nejen křišťálové kopule, ale také velký „satelit“ – jímač světla Lightway Galaxy, který máme na střeše nad bazénem,“ dodává ředitel hotelu Olympic Palace s tím, že ještě před rokem šlo o světový unikát, který zatím nikde jinde není k vidění. „Galaxy systém zesilovače denního světla je totiž první semiaktivní světlovod na světě, který intenzitu denního světla ještě zesiluje,“ doplňuje ho Jiří Bonk z firmy Lightway. Největší pozornost hostů je však nasměrována k difuzéru Lightway Universum, který je umístěný nad fontánkou v recepci balnea.

Hotel Olympic Palace

Dnešní Luxury Spa Hotel OLYMPIC PALACE existuje od roku 1860, zásadní přestavba architektem Otto Stainlem, kdy původně dvoupatrový hotel získal secesní styl, proběhla v letech 1906–10, poslední rekonstrukcí zahrnující dostavbu zadního traktu a propojení s vedlejší budovou Albion prošel hotel v letech 2013–15. Mezi hosty, kteří se sem opakovaně vraceli, patřil mimo jiné Karl Marx. Po sametové revoluci se v roce 1991 stal nařízením nemovitou kulturní památkou.

„Byl jsem přesvědčen, že klient bude dobře vnímat i krásně podsvícený křišťálový lustr Universum, ale pánové z Lightway mne přesvědčili, že dynamické světlo má mnohem víc výhod. Výsledek stojí za to a dynamické světlo je pro recepci opravdu přínosem,“ říká ředitel hotelu.

Světlo v čase

„Světlovody přivádějí světlo v množství a intenzitě a v čase toho dne. Když jste v prostoru osazeném světlovody, nevidíte sice ven, ale vnímáte dynamiku denního světla. Ve chvíli, kdy se zatáhne obloha nebo přijde mrak nebo se sníží intenzita, okamžitě se změna projeví uvnitř. Není to lineární svit žárovky, ale živé denní světlo,“ říká Jiří Bonk z Lightway. Veškeré instalace byly v tomto případě atypické, všechno se vyrábělo na míru, každý ze světlovodů měl svá specifika. Asi největším oříškem pro firmu bylo vyřešit, jak z jednoho tubusu osvětlit dva prostory. „Rozváděli jsme denní světlo na délku víc než deset metrů s tím, že jsme museli použít devadesátistupňová kolena jak v horizontálním, tak ve vertikálním směru. Aplikace křišťálového objektu nad fontánou, které se toto ‚rozvojení‘ také týkalo, osvětluje i přilehlou recepci. Díky materiálům, což je optický tubus se stříbrem, jsme ale schopni i na tak velkou vzdálenost přivést dostatek denního světla kamkoli,“ dodává Jiří Bonk.

Jak rozzářit křišťál

„První skici jsme dělali už v roce 2007,“ vzpomíná architekt David Marek z DL studia. „Investoři byli nároční, několikrát předělávali narychlo vizualizace podle nových propozic, nicméně nakonec si náš designový návrh vybrali. K projektu jsme se zase vrátili až v roce 2015. Investor si do té doby uvědomil, co by ještě chtěl změnit, a pro nás to znamenalo další práci na designu a následně i pro projektanty stavby. A to se stalo i se světlovody. Původně totiž byly v projektu jen ty standardní. Bylo nutné s nimi počítat, protože v Karlových Varech není obecně moc místa, a tak se část provozu vždy stěhuje do podzemí. Bez dynamického světla by problém osvětlení suterénních prostor denním světlem byl neřešitelný. Já osobně si tehdy světlovod pamatoval z jiného bytového projektu, kde realizace nevyšla příliš dobře. V prvních chvílích jsem byl trochu skeptický a říkal si, že i tak budou muset lidé v podzemních prostorách svítit, aby viděli. Z výsledku jsem byl příjemně překvapený. Světla bylo opravdu hodně, navíc s neuvěřitelnými efekty v interiéru, když nahoře svítilo slunce. V Lightway dokázali vše přesně vypočítat, aby byl výsledek co nejlepší. Přišli i s tím, že mají speciální prvky a rozptylná skla s okrasnými konci, které si nechali speciálně vyvíjet a které celý projekt ozvláštnily. Na křišťál je potřeba spousta světla, aby se rozzářil a vrhal odlesky, a musím říct, že se jim takhle podařilo rozsvítit i podlaží, která byla hluboko v suterénu.“

Denní světlo ocení lázeňští hosté hlavně v provozech, kde pobývají delší dobu, tedy v terapeutických místnostech nebo u bazénu. Stanou se svědky nevšední hry venkovního světla, které se díky originálnímu křišťálovému zakončení světlovodů Lightway Slunečnice ještě lomí.

Světlovody na zelené střeše jsou vybavené patentovaným prvkem blue performance, speciálním dvojsklem, které zabraňuje kondenzaci a tepelným ztrátám.

STŘEŠNÍ A FASÁDNÍ SYSTÉMY

Pro jedinečnou architekturu.

produkt: PREFA střešní a fasádní falcovaný šindel
barva: patina šedá
místo: Královehradecko
architekt: JANSA PROJEKT s.r.o., Trutnov
realizační firma: Klempířství Döring, Trutnov

POMŮŽEME VÁM DEFINOVAT VAŠE RIZIKA A DOPORUČÍME INOVATIVNÍ ŘEŠENÍ ŠITÁ NA MÍRU PRO VÁŠ OBOR ČINNOSTI.

Marsh Inc., jehož součástí je společnost MARSH s.r.o., patří mezi přední mezinárodní pojišťovací makléře a poradce v řízení rizik s 60 000 zaměstnanci po celém světě. Dle magazínu Business Insurance je skupina Marsh & McLennan Companies jedničkou ve svém oboru v celosvětovém měřítku.

1871 založena první kancelář ve světě

60 % lokální obchody

24 let na trhu v ČR

více než **1 800** klientů

1,33 mld. Kč zprostředkované pojistné v roce 2016

průměrně **11 000** vyřešených pojistných událostí ročně

Kateřina Poláčková

224 418 135

katerina.polackova@marsh.com

Iva Marková

224 418 149

iva.markova@marsh.com

Schindler 5500

Výtah nové generace

Moderní osobní výtah, který dodá vaší obytné i komerční budově nový rozměr. Schindler 5500 představuje ideální volbu. Snadno se přizpůsobí libovolnému prostoru a nabízí široké možnosti designu. Řešení je určeno pro reprezentativní vzhled při maximálním využití plochy.

www.schindler-cz.cz

Schindler, první koho přivoláte

Schindler

OKNA★EU®

Víc než jen OKNA. ZARUČENĚ KVALITNÍ OKNA!

SHOWROOM

Říčany Modletice & Praha Pankrác

- Nově rozšířen o bezrámová řešení!

e-mail: okna@okna.eu · telefon: 773 360 000

NOVÉ MINI COUNTRYMAN.

Renocar Praha
Lipová 280
Praha-Čestlice
D1, Exit 8

www.renocar.cz

VÍČ ZÁŽITKŮ.
MINICOUNTRYMAN.CZ

Kombinovaná spotřeba paliva a emise CO₂ MINI Countryman: 4.3-7.1 l/100 km, 113-162 g/km.

Twinmotion®

testování 3D prostoru a vizualizace

centrum

PRO PODPORU POČÍTAČOVÉ GRAFIKY ČR S.R.O.

www.cegra.cz

yuno

Nová generace stohovacích stolů.